Numărul 471 16 martie 2009 8 pagini 0,40 lei

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

Director: Mircea Itu. Redactor-şef: Mioara Vergu-Iordache

Calitatea pregătirii studenților în lumina rezultatelor recentei sesiuni de iarnă

Prof. univ. dr. Constantin MECU,
prorector al Universității *Spiru Haret*

Formarea de specialiști cu nivel superior de pregătire, cu calificări profesionale performante, care le oferă şanse reale în competiția de pe piața liberă a forței de muncă – misiune fundamentală a universității noastre, se poate asigura printr-o calitate înaltă a pregătirii studenților. La rândul ei, calitatea pregătirii este ilustrată de rezultatele obținute în fiecare sesiune de examene. Notele obținute reflectă efortul de participare atentă la cursuri, de pregătire corespunzătoare a seminariilor, de studiere a bibliografiei la fiecare temă, precum şi de participare activă la dezbaterile ce au loc. Nu mai puțin importantă este însăşi calitatea procesului de evaluare.

În prezent, aşa cum se ştie, evaluarea se realizează cu ajutorul platformei Blackboard. Titularii de cursuri elaborează întrebările, care rezultă din cursul prezentat, le introduc în sistemul electronic, pentru a fi accesate de studenți la examene. Folosirea acestei metode informatice moderne de evaluare a cunoştințelor a adus un plus de precizie în evaluarea nivelului de însuşire a cunoştințelor, sporind consonanța acesteia cu nivelul real de cunoştințe, a înlăturat subiectivismul în aprecierea muncii studenților, a permis, totodată, cunoaşterea imediată, la încheierea examenului, a rezultatului obținut.

La începutul acestui an de învățământ, Senatul universității a adoptat noi măsuri de îmbunătățire a sistemului de evaluare, stabilind ca înaintea fiecărui examen să se afişeze subiectele ce vor face obiectul examenului respectiv, pe baza cărora se elaborează grilele ce sunt introduse în platforma Blackboard şi care nu vor mai fi publicate anterior, aşa cum s-a procedat până acum.Totodată, a indicat catedrelor, titularilor de curs, ca pe parcursul derulării activităților didactice din semestrul respectiv – prelegeri, seminarii, consultații individuale – să se prezinte studenților tipurile de grile şi probleme, care vor face obiectul examenului şi să se facă exerciții de rezolvare a acestora. Urmarea acestor măsuri a fost creşterea afluxului studenților spre punctele de procurare a materialelor didactice existente la fiecare facultate ori locație a universității, pentru procurarea manualelor în vederea studierii lor. Apreciem că această hotărâre a Senatului, prin efectele sale, a sporit preocupările studenților pentru pregătirea individuală, i-a îndrumat spre studierea manualelor recomandate şi a celorlalte materiale bibliografice; totodată, această măsură a inaugurat procesul de înlăturare a metodei nocive de însuşire mecanică a răspunsurilor şi de alinierea lor la întrebările corespunzătoare din grilă.

(Continuare în pag. 3)

ŞTIINȚĂ ŞI CONŞTIINȚĂ

Prof. univ. dr. Ion Dodu BĂLAN,
şeful Catedrei de filologie,
Facultatea de Limba şi Literatura Română

Se vorbeşte mult de cercetarea ştiințifică, dar se face foarte puțin şi, oricum, haotic pentru ea. Se recunoaşte că, mai mult ca oricând de-a lungul istoriei umanității, ştiința este o puternică şi eficace forță de producție şi *de progres*.

Prin ştiință şi tehnică, deplasarea care acum două-trei mii de ani se făcea pe câțiva kilometri într-o oră cu quadriga, acum se face, inclusiv în spațiul cosmic, cu viteza luminii. De la arcurile aheilor din epopeele homerice s-a ajuns la rachete care străbat fulgerător distanțe de mii de ani. Prin cuceririle ştiinței s-au făcut progrese de nebănuit pentru cunoaşterea universului, a societății şi a lumii exterioare, materiale.

Dacă în universul exterior s-au făcut asemenea realizări, în cel din interiorul ființei umane s-a mers, şi se mai merge şi astăzi, cu viteza melcului, şi s-a pătruns în tainele sale, s-a păstrat îndeosebi cu ajutorul ştiințelor umaniste. Ce ştim în plus, despre acea stare de spirit numită de Homer în *Iliada* „mânie", atunci când vorbeşte de reacția lui Ahil Peleeanu la vestea morții prietenului său Patrocle. Puțin ştim în plus, chiar acum, după mii de ani, şi despre alte stări sufleteşti ale omului pe care le putem, totuşi, cunoaşte mai mult, cu mijloacele artelor de care se ocupă ştiințele umaniste, menite să studieze universul interior al omului, descifrat de poeți de geniu ca Eminescu, Coşbuc, Goga, Arghezi ş.a.

Sunt realități obiective de care trebuie să ținem seama când vorbim de *cercetarea ştiințifică* şi stabilim bugetul pentru ea. Cu îndreptățire apăra Eugen Simion institutele de profil umanist ale Academiei de mentalitățile excesiv de pragmatice, hotărâte să înhame şi fluturii să tragă la căruță.

Fireşte, roadele cercetării ştiințifice din domeniul umanistic nu se concretizează în bunuri materiale noi: maşini, medicamente, şosele, poduri, zgârie-nori, specii de animale şi seminte etc., ci în valori spirituale, menite să cultive conştiința umană, s-o înnobileze, să-l facă pe om mai frumos sufleteşte şi mai bun, să-l transforme, în aceste vremuri de criză economică, financiară, şi *îndeosebi morală*, din *homo homini lupus*, cum îl considerau filosofii englezi Bacon şi Hobbes, în *homo res sacra homini*, cum îl definea filosoful latin Seneca. *Omul lup* pentru om a proliferat din nou.

Aceasta se cade să fie ținta artelor şi a literaturii şi, prin consecință, ținta ştiințelor care le cercetează şi se studiază la facultățile de profil. În multe părți şi de multe ori ținta aceasta nu se prea vede.

Activitatea de cercetare ştiințifică de la Facultatea de Limba şi Literatura Română din cadrul Universității *Spiru Haret* s-a desfăşurat pe baza unui plan general umanist, modern, coerent şi logic

structurat, pentru a-şi îndeplini menirea specifică şi a corespunde eficient nevoilor societății din perioada de tranziție şi de modelare a omului de factură europeană, plecând de la omul nou, cu virtuțile şi servituțile sale. E vorba de cercetarea fundamentală, teoretică, şi de cea aplicată în procesul instructiv-educativ din şcoli, în procesul de comunicare dintre oameni, națiuni şi popoare, în care problemele filologice joacă un rol fundamental.

(Continuare în pag. 6)

Simpozion internațional într-un an de excepție

Conf. univ. dr. Cornelia MARIN
Decanul Facultății de Geografie şi Geografia Turismului

Toată Europa sărbătoreşte, în 2009, anul european al cercetării, creativității şi al inovării. De ce anul acesta şi de ce această apreciere? Pentru că situația economică şi socială mondială se prefigurează ca o stare de criză generată – fie că se recunoaşte fie că nu se recunoaşte – de problema energetică, de necesitatea unui salt calitativ de la declarații la fapte în ceea ce priveşte dezvoltarea durabilă a societății umane. Ce poate ajuta omenirea să iasă din această criză? Găsirea unor soluții revoluționare, prin promovarea capacităților creative şi de inovare. Care sunt „sediile" acestor soluții? În general, instituțiile de învățământ, educare şi formare continuă, care promovează capacitățile creative.

Domeniile, care sunt deschise de către această inițiativă europeană, sunt multiple: educarea şi formarea tinerilor, cercetarea, politicile sociale şi regionale, precum şi dezvoltarea rurală.

Cadrele didactice, masteranzii şi studenții Facultății de Geografie şi Geografia Turismului încearcă să marcheze acest an deosebit printr-o activitate susținută în domeniul cercetării. Rezultatele activității de cercetare sunt valorificate cu ocazia participării la manifestări ştiințifice. În afara simpozioanelor interne şi internaționale, la care sunt prezente cadre didactice din facultatea noastră, anul acesta organizăm primul Simpozion Internațional care are următoarea temă:

PEISAJE: PERCEPȚIE, CUNOAŞTERE, CONŞTIENTIZARE ŞI ACȚIUNE

Acest simpozion se va desfăşura în perioada 3-5 aprilie la sediul facultății (Bulevardul Timişoarei nr. 58) şi sunt anunțați deja participanți din diferite țări, interesați de tema generoasă a acestei manifestări ştiințifice. „Obiectivul principal al simpozionului este analiza tuturor tipurilor de peisaje (peisaje geomorfologice, peisaje rurale, peisaje urbane, peisaje economice, peisaje culturale, peisaje complexe etc.), modificările acestor peisaje ca urmare a activității umane, impactul politicilor naționale şi regionale asupra peisajelor, evoluția peisajului, posibilități de implementare a principiilor dezvoltării durabile, precum şi promovarea viziunii multidisciplinare prin prezentarea rezultatelor din diferite domenii de specialitate, toate încadrate în domeniul geografic".

Ca o continuitate a unor preocupări mai vechi, prima zi a simpozionului este dedicată masteranzilor şi studenților. Prezența lor la sesiunea de comunicări ce le este consacrată reprezintă o încununare a activității acelor masteranzi şi studenți aplecați spre cercetare, dar şi o recunoaştere a activității pe care o desfăşoară cadrele didactice cu acești cercetători în formare. În fiecare an s-a încercat o încurajare a cercetării la acest nivel prin conferirea unor premii acelor masteranzi şi studenți care s-au evidențiat prin rezultate deosebite, prin concluzii interesante şi printr-o veritabilă ținută ştiințifică a lucrărilor prezentate.

Cele patru secțiuni ale acestui simpozion sunt structurate pe un amplu registru tematic, astfel:

1. Percepție: deschisă tuturor subiectelor geografice, destinată studenților şi masteranzilor.

2. Cunoaştere: geografie fizică (geomorfologie, meteorologie, climatologie, hidrologie, limnologie, oceanografie, biogeografie, pedologie) – specialişti şi doctoranzi.

3. Conştientizare: geografie umană si economică (geografia populației, geografia aşezărilor, geografie economică, geografia turismului, geografie politică, geografie culturală) – specialişti şi doctoranzi.

4. Acțiune: geografia mediului (impact de mediu, reconstrucție ecologică, amenajare teritorială) – specialişti şi doctoranzi.

(Continuare în pag. 6)

Bursele de merit

Pagina 8

Ziua decernării diplomelor pentru bursele de merit, ziua recunoaşterii valorii pregătirii pentru cariera aleasă, a devenit tradițională, adunând în amfiteatrele facultăților Universității *Spiru Haret* zeci de studenți. Una din facilitățile deosebit de atractive acordate de Fundația *România de Mâine* şi Universitatea *Spiru Haret*, diplomele pentru burse de merit constituie un îndemn la autodepăşire, pentru intrarea studenților într-o competiție a valorilor, care duce la realizarea unei pregătiri de excelență. Accesul este larg, dar criteriile esențiale, care stau la baza acordării acestor diplome, sunt deosebit de exigente – media obținută în anul universitar precedent trebuie să fie peste 9,50. Fireşte, odată respectat acest criteriu, se au în vedere şi contribuțiile concrete la activitatea de cercetare ştiințifică, la orele de practică universitară. Pentru anul universitar 2007-2008 s-au acordat 315 diplome de burse de merit, în valoare de 299.780 lei.

O confirmare a calității nivelului de pregătire

Prof. univ. dr. Silvia Delia OLARU
Decanul Facultății de Marketing şi
Afaceri Economice Internaționale

Pe data de 11 martie 2009, la sediul Facultății de Marketing şi Afaceri Economice Internaționale a avut loc festivitatea de premiere a studenților care au obținut cele mai bune rezultate la învățătură în anul universitar 2007-2008, respectiv înmânarea celor 30 de diplome, următorilor beneficiari: Cămăraş O. Claudia Denisse, Plăiaşu M. Ana Maria, Parpală F. Adrian, Răşcanu (Coconu) V.G. Nicoleta Cristina, Nicolae M. Monica Elena, Laurian G. Ion Severus, Soare I. Liliana, Speriatu T. Monica, Jipa V. Marian, Geampalia P. Florentina Lorena, Ciobanu D.T. Andreea Valentina, Prelipceanu Gh. Cosmin, Crisbăşanu G. Oana Laarisa, Cocoş S. Sergiu, Manole V. Adrian Vasile, paşa S. Cristian, Zaharia D. Anca Maria, Mihailcea (Socarici) V. Adiana Mioara, Ghimeş A.S. Alin Bogdan, Caşu V. Pavel Victor, Mierliță I. Dragoş Ion, Ioniță Maria Anca, Boroş A. Ana Maria, Adaniloae C. Ema Florentina, Necula G. Oana Amalia, Turcin F. Alina, Gheorghiță Şt. Anişoara, Gheorghe E. Roxana Elena, Seceleanu V. Andreea, Oțelea Gh. Gabriela.

Criteriile definitorii care stau la baza acordării acestor diplome de merit vizează, în principal, media obținută la învățătură pe anul universitar 2007-2008, precum şi activitățile ştiințifice la care acești studenți au participat pe parcursul aceluiaşi an. Modalitatea de evaluare a performanțelor studenților ne permite să elaborăm strategia de dezvoltare şi de creştere a calității actului didactic-educativ, sub toate aspectele, pentru anii de învățământ ce vor urma.

Evident, rezultatele obținute de studenți se datorează şi cadrelor didactice, care le-au deschis poarta spre cunoaştere, într-un domeniu atât de atractiv şi căutat, cum este marketingul, precum şi efortului acestora de a-şi însuşi cunoştințele şi de a le aplica în activitatea practică. Menționez aceasta, deoarece o bună parte dintre cei premiați lucrează în sistem part-time la diferite societăți comerciale, fiind apreciați la locurile de muncă.

Studenții s-au implicat efectiv în activitatea de cercetare ştiințifică, participând cu lucrări interesante în cadrul sesiunilor de comunicări ştiințifice ale studenților.

Acordarea de diplome pentru burse de merit reprezintă o modalitate de evaluare a procesului de învățământ şi a nivelului ridicat de pregătire a studenților noştri. Am dori ca la anul să vă putem informa că numărul celor care s-au înscris într-o competiție reală şi au câştigat va fi mai mare sau chiar se va dubla.

Aceasta ar însemna că trendul calității procesului de învățământ este în creştere şi că efortul cadrelor didactice din facultatea noastră este răsplătit pe deplin prin obținerea unor asemenea performanțe.

102 ani de la naşterea lui Mircea Eliade

Ideile-forță ale lui Mircea Eliade

Mircea ITU

Mircea Eliade este personalitatea culturii române cea mai cunoscută şi apreciată în întreaga lume.

El este, deopotrivă, un spirit românesc, dar şi un spirit universal. Învățătura transmisă prin opera sa este actuală, dar şi perenă. Este foarte importantă pentru om, ca şi pentru umanitate. Transcriem în continuare principalele idei-forță care animează, valorizează şi, mai ales, eternizează opera savantului român:

1) statutul omului de *homo religiosus* (om religios), nu *zoon politikon* (animal politic) aşa cum îl definea Aristotel, întrucât religia, în aspectul ei de credință, se găseşte la baza ființei dintotdeauna şi pentru totdeauna;

2) *teoria despre sacru*, subîmpărțită în mai multe elemente: sacrul ca element fundamental al conştiinței, nu stadiu în evoluția ei; recuperarea sacrului; ireductibilitatea sacrului; irecognoscibilitatea sacrului manifestată prin camuflarea sacrului în profan şi ocultarea sacrului de către profan; imanența sacrului; sacrul ca metaistoric, ca realitate ultimă, ca Dumnezeu; sacrul ca mod de a fi în lume; relația dialectică dintre sacru şi profan, o relație de opoziție axiologică, dar de complementaritate ontologică;

3) *profanul văzut ca hierofanie*, ca manifestare a sacrului;

4) *teoria despre hierofanie* cu cele două funcții de bază: manifestarea sacrului în profan şi transformarea profanului în sacru; Iisus Hristos ca hierofanie supremă în creştinism;

5) *schema mit-ritual-simbol* şi semnificația ei majoră în cunoaşterea şi existența omului, schemă îmbogățită prin rit, ceremonie şi inițiere;

6) *mitul ca istorie sacră*, ca eveniment din timpul primordial al începuturilor;

7) *mitul ca soteriologie* (doctrină a mântuirii);

8) *mitul cosmogonic ca mit fundamental* şi ca model exemplar de existență umană;

9) *funcțiile mitului*: refacerea unității primordiale, recuperarea sacrului, reîntoarcerea la timpul cosmic, trecerea într-un nou mod de existență şi vindecarea fizică, psihică sau spirituală (de uitare sau de moarte);

11) tehnica *retour en arrière* (întoarcerii în urmă): reîntoarcerea la omul neolitic, la cunoaşterea culturilor şi a civilizațiilor arhaice, care erau mai aproape de Dumnezeu;

12) *mitul eternei reîntoarceri* (*le mythe de l'éternel retour*), cu sensul lui rău de înlănțuire în condiția umană, în cercul naşterilor, morților şi renaşterilor;

13) *redescoperirea simbolului*, evidențierea importanței sale pentru omul contemporan şi echivalența dintre simbol şi hierofanie;

14) *spargerea acoperişului casei* ca simbol al ascensiunii spirituale şi al zborului, al depăşirii condiției umane şi al eliberării;

15) *religia cosmică*, creştinismul cosmic ca formă specifică în spațiul cultural românesc şi cosmomorfismul omului (structura cosmică a omului), ilustrat prin ideea recuperării şi consacrării legăturii trainice dintre microcosmos şi macrocosmos, dintre parte şi întreg, dintre om şi univers;

16) principiul *imitatio Dei*, al imitării modelelor divine;

17) principiul filosofic *coincidentia oppositorum*, al unității opozițiilor şi al transcenderii ideii de diferență înspre unitatea supremă;

18) *spațiul sacru* exprimat prin ideea de centru şi prin cosmicizarea existenței umane în special cu ajutorul mitului instalării teritoriale;

19) *timpul sacru*, ca mitic, cosmic, ciclic, rotund, static, reversibil, măsurat prin ritmurile cosmice, echivalent cu clipa şi cu eternitatea, redat de expresia *le temps peut ętre maîtrisé* (timpul poate fi stăpânit) sau prin conceptul *nunc stans* (Anicius Boetius); el este complementar cu timpul profan, ca durată, transformare, linear, dinamic, ireversibil, măsurat cu ceasul, însemnând devenire, redat prin expresia *la chute dans le temps* (căderea în timp) sau prin conceptul de *nunc fluens* (Anicius Boetius);

20) *teroarea istoriei* (*la terreur de l'histoire*), revalorizarea istoriei din perspectivă spirituală, opoziția dintre istorie şi istorism;

21) *revalorizarea esteticului*: artă înseamnă sacru;

22) *alchimia nu ca prechimie*, ci ca tehnică spirituală;

23) *originea preariană a fenomenului Yoga*; *unio mystica* (uniunea mistică), nemurirea şi libertatea ca scopuri în Yoga; ultima tehnică spirituală în Yoga, *samadhi*, explicată ca *enstase* (enstază);

24) *istoria religiilor ca hermeneutică totală*, ca interpretare şi înțelegere totală a religiilor lumii, a fenomenului religios, a vieții întregi;

25) *istoricul religiilor ca spirit enciclopedic*, savant, nu specialist într-un singur domeniu restrictiv, ca spirit enciclopedic, ca om cu vocația universalității;

26) *hermeneutica creativă şi hermeneutica vizionară*;

27) *ireductibilitarea fenomenului religios* ca postulat metodologic;

28) colaborarea dintre diversele metode în *Allgemeine Religionswissenschaft* (studiul integral al religiilor);

29) *dialogul intercultural*;

30) *un nou umanism*.

(Continuare în pag. 6)

STUDENȚII ÎNTREABĂ. PROFESORII RĂSPUND

Astăzi, răspund:
Facultatea de Limba şi Literatura Română

• prof. univ. dr. Zamfira MIHAIL

Student: *Care este semnificația studierii limbii și în ce raporturi se află lingvistica cu filologia?*

Profesor: Studierea limbii a început prin intermediul studiului textelor şi interesul s-a îndreptat spre limbile „clasice" – sanscrita, greaca, latina –, care erau însă „limbi moarte", studiul limbii în această perspectivă este denumit filologie – „interpretarea textelor" sau cum o defineşte Martinet, „cea mai dificilă dintre arte: arta de a citi". Filologul voia să cunoască semnificația a ceea ce este conservat prin scris. Aceasta este cea mai veche dintre ştiinţe, dar este şi slujitoarea altor ştiinţe, pentru că cercetarea unui text se face în scopuri diferite de către lingvişti, istorici ai dreptului, ai religiei, literaturii, filosofiei etc.

Lingvistica este, în principiu, distinctă de filologie, pentru că studiul limbii este scopul primordial pentru lingvist, şi nu studiul textului. Independent de conținutul unui text, lingvistul caută să afle indicii despre limba folosită în text.

Termenul *lingviste* a fost folosit prima dată în limba franceză abia în 1816 de Raymouard, iar termenul *linguistique* abia în 1833. Lingvistica, la începuturile ei, s-a numit filologie.

Însă nu a existat niciodată o frontieră netă între cele două discipline, pentru că şi filologul a fost şi este în acelaşi timp şi lingvist. Asupra terminologiei folosite ne atrage atenția faptul că în limba engleză *philology* are sensul de „lingvistică"; *comparative philology* înseamnă „lingvistică comparată". În epoca modernă termenul englez *linguistics* a fost folosit în USA pentru a denumi tendințele noi ale cercetării lingvistice. În engleza comună din Europa *linguist* înseamnă „ poliglot". În limba franceză se face distincția între *philologie* şi *linguistique*.

Limbile vii, vorbite, au fost neglijate până la mijlocul secolului al XIX-lea, considerându-se că ele reprezintă forme corupte ale limbii ideale. Folosirea metodei comparativ-istorice s-a bazat, de asemenea, integral pe texte (se făcea comparația între limbi nu numai în perspectivă statică, deci sincronică, ci se urmărea reconstituirea formei anterioare, fazei indo-europene).

August Schleicher a prezentat descriptiv şi istoric o limbă populară neliterară – lituaniana – urmărită pe teren, în formele ei vorbite. El a fost unul dintre primii lingvişti care a analizat limba în perspectiva evoluției şi a diversificării, bazându-se pe studiul fenomenelor din limbile vii. Or, acestea corespund unor limbi vorbite pe un anumit teritoriu, prin urmare studiul limbii naționale înseamnă „studiul limbii vorbite într-o unitate teritorială, limbă comună a unui popor".

Student: *Ce elemente ar trebui avute în vedere pentru o caracterizate a dialectului, subordonat limbii ?*

Profesor: Limbii i se subordonează *dialectul*, care reprezintă „aspectul particular (regional) al limbii unui popor, caracterizat printr-un minimum de trăsături specifice". Subsumat dialectului este *subdialectul* sau *graiul*, care la rândul lui reprezintă „aspectul particular (local) al limbii unui popor, caracterizat printr-un minimum de trăsături specifice".

Diferențierile se datorează, deci, spațiului mai mult sau mai puțin extins pe care se foloseşte dialectul (graiul) respectiv, fenomenul caracterizând procesul de diversificare a limbii.

La întrebarea dacă *dialectul* este o formă incipientă a unei limbi comune sau o formă derivată (prin diversificare), unii lingvişti au optat pentru prima formulă, iar alții pentru cealaltă. Aceste răspunsuri sunt în legătură şi cu una dintre problemele lingvisticii comparate, încă nerezolvată, şi anume, dacă toate limbile globului au derivat dintr-o singură limbă comună originară (protolimbă) (teoria monogenezei), sau, din contră, diversele tipuri de limbi au apărut în diferite zone ale globului, independent unele de altele (teoria poligenezei).

Pentru fazele istorice ale limbilor, evoluția limbii latine a avut loc de-a lungul mai multor secole, în condițiile unui bilingvism generalizat. Ea s-a diversificat în limbi denumite, acum, „limbi naționale" Astfel, structura latinei s-a continuat în limbile romanice, după cum limba slavă comună este baza limbilor slave moderne etc.

În ceea ce priveşte limbile romanice, Iorgu Iordan enumeră zece entități în răspândirea lor teritorială: româna, dalmata, italiana, retoromana, sarda, provensala (occitana), franceza, catalana, spaniola şi portugheza. Teritoriul din Europa locuit de popoarele care vorbesc aceste limbi se numeşte Romania (teritoriu romanic) cu un termen din limba latină creat în ultimul secol de existență a imperiului roman (< lat. romanicus).

Student: *Există o clasificare a limbilor romanice ?Care sunt criteriile de clasificare ?*

Profesor: Într-adevăr, există mai multe clasificări ale limbilor romanice:

1. în funcție de gradul de fidelitate față de tradiția latină (din acest punct de vedere franceza este cea mai puțin romanică dintre toate continuatoarele limbii latine);

2. pe baza unităților geografice; Carlo Tagliavini consideră că există patru grupuri: a. „romanica balcanică" (româna); b. „romanica italică" (dalmata, italiana, sarda şi retoromana); c.„romanica galică" şi d. „romanica iberică".

3. o clasificare bazată pe criterii lingvistice, care au în vedere asemănările şi deosebirile de natură structurală, mai ales de morfologie, dintre limbile romanice. Pe baza acestor criterii se consideră că există un grup oriental (româna şi dalmata) şi unul occidental (italiana, sarda, retoromana, franceza, provensala, catalana, spaniola şi portugheza).

Prin evoluția vorbirii, toate aceste limbi, deşi sunt limbi comune în cadrul teritoriului pe care sunt folosite, prezintă deosebiri de la o regiune la alta, în cadrul lor există varietăți regionale şi locale (dialecte şi graiuri).

Vă propun să urmărim diversificarea teritorială a unor limbi romanice:

Limba română are patru dialecte:

1. *dacoromân*, vorbit în România, Republica Moldova, în Bulgaria, de-a lungul Dunării, şi în Serbia şi în zonele limitrofe granițelor cu Ungaria şi Ucraina, de asemenea, în toate continentele în cadrul colectivităților de diasporă românească;

2. *aromân* sau *mace-doromân,* vorbit în sudul Dunării de colectivitățile aromâne din Grecia, Bulgaria, R. Macedonia, Serbia, Albania, precum şi pe teritoriul României; de asemenea, în toate continentele în cadrul colectivităților aromânești de diasporă;

3. *meglenoromân,* vorbit în sudul Bulgariei, în R. Macedonia şi pe teritoriul României;

4. *istroromân,* vorbit în Croația, în Peninsula Istria din nordul Mării Adriatice.

Limba franceză este vorbită pe întreg teritoriul Franței, ale cărei granițe le depăşeşte în Belgia şi în ducatul Luxemburg. De asemenea, este limba oficială în Canada, în Elveția, constituie limbă alternativă în Algeria, Maroc şi Tunis, ca şi în Haiti şi în Antilele Mici.

În Franța sunt diferențiate opt dialecte: 1. poitevin (în Poitou); 2. normand; 3. picard; 4. vallon; 5. loren; 6. champenois; 7. burgundic; 8. francien (în Ile-de-France).

Limba occitană (pro-vensală) este vorbită în jumătatea de sud a Franței, granița dintre ea şi franceză trece de la Oceanul Atlantic, de-a lungul fluviului Gironde, apoi urmează o linie paralelă cu Dordogne (până la Libourn), continuând spre nord-est pe lângă Angouleme, spre nord până la Rochefoucault, orientându-se spre est, în departamentul Vienne, de-a lungul râurilor Indre-Allier, coborând spre sud-est până la St. Etienne, de-a lungul fluviului Ron, apoi spre est, de-a lungul râului Isere până la granița cu Italia.

Dialectele occitane sunt: 1. gascon; 2. languedoc; 3. limousin; 4. auvergnat; 5. provensal; 6. valdens.

Limba spaniolă este vorbită atât în Spania şi Insulele Canare, cât şi în statele din America de Sud (Columbia, Venezuela, Peru, Ecuador, Chile, Paraguay, Uruguay, Argentina) şi America Centrală, unde este foarte unitară (în Mexic, Cuba, Porto-Rico şi Haiti). De asemenea constituie limbă alternativă în câteva state din U.S.A.

În Spania sunt diferențiate patru dialecte: 1. asturic-leonez; 2. castilian; 3. aragonez; 4. andaluzian. Evreii spanioli din țările sud-est europene, din Maroc şi din Israel folosesc limba spaniolă-sefardă.

Înainte de secolul al XIX-lea expresia vorbită, populară, era considerată un aspect „corupt", de exemplu latina „vulgară", populară, a fost considerată de către filologi forma decadentă a limbii latine scrise. Desconsiderarea limbii vorbite se explică istoric prin faptul că, în timpul Evului Mediu, instituțiile laice şi ecleziastice au dus o luptă neîntreruptă pentru unificarea într-o limbă unitară, comună, a aspectelor colocviale locale dispersate şi nenormate care luau locul latinei. Lingviştii şi-au dat seama apoi că dialectele au conservat totuşi stadii fonetice vechi, forme morfologice şi cuvinte care dispăruseră între timp din limba comună, oficială. De aceea, studiul dialectelor şi al graiurilor a devenit foarte important pentru istoria oricărei limbi.

Limba este un fenomen social şi mijloc de comunicare, deci raporturile dintre formele dialectale (ale graiurilor) şi limba cultivată, normată sunt caracterizate, şi în zilele noastre, prin schimburi constante între deprinderile regionale (populare) ale vorbitorilor, pe de o parte, şi limba standard, vorbită şi scrisă, pe de altă parte. Şi în mediul urban persistă în vorbire particularități zonale. Permeabilitatea limbă/dialect/grai se face prin instrucție (şcoală şi lectură) şi mass-media; tendința este de unificare în limba comună standard.

Student: *Care sunt criteriile de stabilire a statutului limbă/dialect?*

Profesor: Criteriile de stabilire a statutului limbă/dialect au un caracter social-politic, apartenența populației la un grup etnic, teritorial, în funcție de unitatea sau diversitatea aspectelor limbii comune şi a tradițiilor culturale. Diferențele dintre limbă/dialect se evidențiază pe diferite trepte de subordonare. Un dialect al unei limbi, în anumite împrejurări istorice, se poate îndepărta de limba comună datorită unor presiuni extralingvistice, dar şi unor factori lingvistici şi poate deveni, la rândul lui, o altă limbă.

Singure argumentele spațiale (teritoriale) nu sunt concludente pentru distincția limbă/dialect. Aceeaşi limbă poate fi vorbită în state diferite, de exemplu limba franceză din Canada.

Student: *Prin ce metode se realizează studiul dialectelor?*

Profesor: Studiul dialectelor (care se face în cadrul disciplinei lingvistice numită *dialectologie*) se bazează pe metodele:

1. *descriptivă* (monografii dialectale care au în vedere limba vorbită dintr-o zonă mai mult sau mai puțin extinsă, descrisă parțial din punct de vedere fonetic, morfologic, lexical şi sintactic sau în toate aspectele sale);

2. *a geografiei lingvistice.* Metoda geografiei lingvistice constă în înregistrarea punctuală pe hărți, în dreptul localităților cercetate, a fiecărui răspuns (cu specific fonetic, morfologic, lexical sau sintactic) la anchetele directe sau indirecte (prin corespondență) Pe suprafața hărții răspunsurile identice configurează arii dialectale. Această metodă a revoluționat perspectiva asupra istoriei limbilor.

Ancheta lingvistică prin corespondență a fost folosită de lingvistul german Georg Wenker, care a trimis tuturor învățătorilor din Renania, în 1876, un *Chestionar* cu 40 de fraze (cam 300 de cuvinte) pentru ca aceştia să le „traducă" în graiul local, adică să răspundă în scris cum se pronunță fraza în expresia locală, vorbită. El a primit circa 44.000 de răspunsuri, pe care le-a notat pe hărți, localizând fiecare expresie acolo unde se foloseşte. Însă aceste hărți nu le-a putut tipări în timpul vieții sale.

În 1877 şi B. P. Hasdeu a trimis în toate satele din România un *Chestionar lingvistic,* cu întrebări referitoare la modul în care se pronunță unele cuvinte în vorbirea locală sau la cuvintele locale care se folosesc pentru concepte generale. El a primit mii de răspunsuri care se păstrează în 18 mape la Biblioteca Academiei şi reprezintă un tezaur inestimabil pentru studiul istoriei limbii române.

Metoda geografiei lingvistice a fost imaginată de Jules Gilliéron, profesor la Sorbona, care a considerat că este necesară vizitarea de către aceeaşi persoană a localităților din Franța, pentru a înregistra de o manieră unitară vorbirea din diferitele zone. Pentru ancheta pe teren el a apelat la Edmond Edmont, care a înregistrat răspunsurile, iar în anii 1902-1910 a fost tipărit *l'Atlas linguistique de la France.*

În fiecare localitate au fost înregistrate cuvinte care aparțin numai vocabularului țăranilor din acea localitate sau care aparțin vocabularului țăranilor din zone mai largi şi 100 de fraze simple, pentru depistarea particularităților morfologice şi sintactice. Aplicarea *metodei geografiei lingvistice* a condus spre concluzia că nu există dialecte pure, iar granițele dintre ele sunt de fapt arii de tranziție de la o vorbire la alta.

Limba română a fost prima limbă, după cea franceză, care a beneficiat de o cercetare organizată, a vorbirii populare după aceleaşi principii ale *geografiei lingvistice*, de către Sextil Puşcariu şi Sever Pop de la Universitatea din Cluj, care au tipărit apoi *Atlasul lingvistic român.*

Student: *Ce importanță au hărțile lingvistice pentru reconstituirea difuzării elementelor lingvistice?*

Profesor: Hărțile au importanță pentru reconstituirea difuzării elementelor lingvistice. Pentru că numai prin difuzare inovația unui vorbitor pătrunde în vorbirea unui grup, la nivelul unui grai/dialect şi apoi în limba comună, standard. Teoriile lingvistice care se referă la această reconstituire sunt:

1. *teoria tradițională a „filiației",* a arborelui genealogic, care presupune că transmiterea inovației se face numai între limbi înrudite;

2. *teoria valurilor,* „Wellentheorie", care consideră că trăsăturile lingvistice se răspândesc de la un vecin la altul, indiferent de originea lor; această teorie aparține lui Johannes Schmidt, datând din 1872.

Se vorbeşte astfel de înrudire genetică (a) şi încadrare tipologică (b).

1. limba engleză este o limbă germanică, cu tot numărul mare de cuvinte şi de elemente de formare a cuvintelor romanice şi latine, pentru că prezintă o evoluție continuă de la vechea engleză până la stadiul actual;

2. dar din punct de vedere tipologic, atât morfologic, cât şi sintactic, limba engleză prezintă mai multe similitudini (corespondențe) cu franceza modernă decât cu vechea engleză.

Pe baza hărților se poate observa foarte clar cum dintr-un punct (dintr-o localitate) oarecare o noutate lingvistică (pronunție, formă morfologică, trăsătură sintactică, cuvânt) se răspândeşte în funcție de curente politice, comerciale sau culturale. În Evul Mediu, în Apus, centrele ecleziastice au impus teritoriilor subordonate normele lingvistice (pentru că eparhia/parohia reprezenta o unitate), apoi centrele politice, capitalele au exercitat în continuare influența normativă. De obicei, însă, prestigiul cultural a prevalat asupra celui politic. Astfel, graiul toscan, din Florența, folosit de Dante în opera sa, a devenit limba literară italiană şi nu graiul vorbit la Roma.

Zonele limitrofe dintre graiuri/dialecte depind de multe ori de cauze geografice. Un lanț de munți constituie o barieră naturală între graiuri, în timp ce o vale, tăiată de un fluviu, formează de-a lungul ei o unitate. Periferia, în spațiu, a unui grai (depărtat de centru) este mai conservatoare decât centrul însuşi.

Modul de difuzare a unei tendințe lingvistice se poate petrece:

1. printr-un avans pe un front larg (ca o pată de ulei într-o masă de apă);

2. printr-o mişcare ce poate fi asemănată trupelor aero-purtate, adică difuzarea se face în localitățile importante, de-a lungul căilor de comunicație şi abia într-o a doua etapă tendințele lingvistice se extind şi în spațiile intermediare.

Pe baza hărților se pot studia straturile succesive de influențe. Se foloseşte în acest caz metoda geologiei lingvistice, care permite stabilirea unei cronologii relative a vechimii elementelor (fonetice, morfologice sau lexicale) dintr-o limbă.

Astfel, pentru dialectolog tradițiile orale extralingvistice reprezintă ceea ce este „textul" pentru specialiştii din domeniul studiului limbii literare.

Facultatea de Educație Fizică și Sport

• lector univ. dr. Elena Buhociu

Student: *De ce este util învățământul superior în kinetoterapie şi de ce aceste cursuri se studiază în cadrul facultăților de Educație Fizică?*

Profesor: După cum se ştie, la specializarea „Kinetoterapie şi motricitate specială" din cadrul Facultății de Educație Fizică şi Sport a **Universității *Spiru Haret***, se studiază toate aspectele **terapiei prin mişcare**. Aceasta este rațiunea pentru care specializarea a luat ființă pe lângă facultățile de Educație Fizică, în programele cărora se regăseşte definirea noțiunilor de mişcare, exercițiu fizic, motricitate etc. Începând cu anul 1992, data înființării primelor forme ale acestui învățământ superior în România – la Bucureşti şi Bacău, kinetoterapia a luat amploare, specializarea fiind înființată pe lângă majoritatea facultăților cu acest profil din țară, în unități de învățământ de stat sau particulare. Nu trebuie uitată contribuția profesorilor CFM (cultură fizică medicală), pregătiți în facultățile de Educație Fizică, cu specializare de doi ani în cadrul studiilor universitare, care activau în unitățile spitaliceşti şi de tratament ambulatoriu, în formarea şi perfecționarea primelor promoții de studenți în kinetoterapie.

Utilitatea învățământului superior în kinetoterapie derivă din beneficiile tratamentului kinetic aplicat metodic, de multă vreme afirmate, dar în ultimele decenii demonstrate ştiințific cu argumente de netăgăduit, rezultate din cercetări ştiințifice judicioase, comunicate în congrese şi conferințe interne şi internaționale.

Student: *Care sunt perspectivele de angajare după absolvirea cursurilor specializării „Kinetoterapie şi motricitate specială"?*

Profesor: Absolvenții acestei forme de învățământ îşi pot desfăşura activitatea în domenii diverse, toate implicând însă lucrul cu oameni.

Ei pot lucra în domeniul recuperării şi tratamentului în spitale clinice, în săli de kinetoterapie din clinicile de ortopedie-traumatologie, neurologie şi neuro-chirurgie, reumatologie, medicină internă, obstetrico-ginecologie, pediatrie, chirurgie plastică; în sălile de kinetoterapie amplasate în centrele de diagnostic şi tratament, în centrele de recuperare pentru persoane cu nevoi speciale de diferite vârste (copii, adulți, bătrâni), în instituțiile de ocrotire şi centrele de primire, în care persoanele asistate au diverse patologii din sferele amintite, sau în stațiuni balneoclimaterice, în bazele de tratament şi recuperare etc.

Un alt domeniu foarte important, în care absolvenții îşi pot desfăşura activitatea, valorificând cunoştințele acumulate în timpul studiilor, este cel al profilaxiei primare, domeniu tot atât de important, foarte recomandat de specialişti, în contextul vieții moderne sedentare şi stresante. Ei pot fi instructori de gimnastică aerobică, fitness, body-building, aqua-fitness etc.

Masaj – Kinetoterapie

Un al treilea domeniu în care absolvenții pot desfăşura o activitate plină de satisfacții este învățământul, cu condiția de a profita de oportunitatea oferită de Universitate, care organizează an de an, în cadrul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic, studii complexe necesare celor care se pregătesc pentru prestații în acest domeniu.

Pot aminti, în acest context, că din 2004 – anul absolvirii primei promoții de kinetoterapeuți la facultatea noastră – la catedra de Kinetoterapie au activat sau activează, ca titulari sau colaboratori, cei mai buni dintre foştii noştri studenți, care contribuie alături de celelalte cadre didactice la pregătirea noilor generații de studenți, la niveluri cât mai înalte, ştiințifice şi practice.

Datorită diplomei de licență primite la terminarea celor trei ani, care menționează domeniul de licență – Educație fizică, absolvenții s-ar putea angaja ca profesori în şcoli şi gimnazii.

Nu putem uita domeniul sportului de performanță, în care un număr apreciabil de absolvenți ai cursurilor de licență şi de masterat desfăşoară o activitate susținută, în pregătirea fizică şi recuperarea sportivilor. Această activitate, a cărei valoare este recunoscută, se desfăşoară la nivelul loturilor naționale şi olimpice, a cluburilor sportive cu secții de performanță pe ramuri de sport, a echipelor naționale etc. Iată, deci, o altă activitate, deosebit de importantă pentru licențiații noştri, care, deşi constituie eşalonul „din umbră" la nivelul acestor instituții, sunt indispensabili în obținerea rezultatelor sportive valoroase şi formează, împreună cu medicii sportivi şi psihoterapeuții, echipe multidisciplinare fără de care sportul de masă şi cel de performanță nu s-ar putea desfăşura.

Nu trebuie trecute cu vederea cabinetele particulare de kinetoterapie, masaj sau de întreținere, tot mai numeroase în ultimii ani, care antrenează un număr important de absolvenți ai Facultății de Educație Fizică, specializarea Kinetoterapie şi motricitate specială.

De asemenea, absolvenții şi studenții sunt solicitați să desfăşoare activități de pregătire fizică şi terapeutice în cadrul unităților de învățământ special şi de asistență în regim de voluntariat la acțiunile desfăşurate de Fundația *Special Olimpics*, ai căror beneficiari sunt copii, tineri şi adulți cu suferințe cronice neuro-psihice. Activitățile se desfăşoară datorită contractului ferm, încheiat de conducerea facultății cu aceste instituții, studenții fiind angrenați în diverse acțiuni de mare impact social, de care, datorită tinereții şi entuziasmului, se achită cu succes.

Iată deci alte aspecte ale profesiei de kinetoterapeut care pot fi abordate ca sferă de activitate. Se observă domeniile foarte variate în care îşi pot desfăşura activitatea deținătorii acestei frumoase, dar solicitante şi angajante profesiuni.

Student: *În aceste condiții sunt suficienți kinetoterapeuți pe piața muncii?*

Profesor: Probabil că nu. Piața muncii nu este încă saturată, nici măcar în marile oraşe, sedii ale facultăților de profil. În ceea ce priveşte oraşele mai mici, se remarcă încă o cerere mare de profesionişti, care să aplice cât mai rapid tratamentele moderne şi cele mai adecvate fiecărui caz în parte. Eforturile trebuie îndreptate însă în sensul creşterii calității prestațiilor kinetoterapeuților, ceea ce presupune pregătire continuă şi susținută. Este necesară împletirea activității terapeutice cu cea de cercetare şi cu documentarea permanentă, deoarece, în România, kinetoterapia este un domeniu relativ nou, care beneficiază de înnoire şi îmbogățire continuă.

Kinetoterapie în afecțiuni reumatice – Lecție practică

Student : ***Există corelația Kinetoterapie-activitate fizică în şcolile din România?***

Profesor: Această problemă este încă dezbătută de membrii catedrei noastre din cadrul Facultății de Educație Fizică a Universității *Spiru Haret*, Bucureşti. Avem în derulare un program de cercetare, care constă în evaluarea unor subiecți de vârstă şcolară şi studierea modalităților de a influența pozitiv starea lor de sănătate.

Profit de această ocazie, pentru a lansa un semnal de alarmă asupra activităților insuficiente, inadecvate şi ineficiente de educație fizică din şcoli şi licee; prin natura profesiei, datorită activității de cercetare, dar şi ca mamă, am observat că mai sunt foarte multe de făcut pentru a ajunge să influențăm pozitiv dezvoltarea fizică şi intelectuală a tinerei generații. Aceasta este afectată de alimentație nesănătoasă, sedentarism, postură incorectă, care determină în timp dezaxări şi deviații articulare şi scheletale, care sunt compensate în copilărie şi adolescență, dar au mari repercusiuni asupra organismului la vârsta adultă. De aceea propun – şi sunt în asentimentul tuturor specialiştilor domeniului – înzestrarea unităților de învățământ cu cabinete de kinetoterapie şi specialişti, care să evalueze, periodic, somatoscopic şi somatometric elevii, să-i depisteze pe cei cu deposturări (deviații de coloană, dezaxări la nivelul centurilor şi membrelor inferioare, rahitism, capacitate de efort insuficientă, sub sau spraponderalitate) şi să elaboreze pentru aceşti copii şi tineri programe coerente de recuperare, pe care să le execute în chiar orele de educație fizică. În acest mod, subiecții ar beneficia de activitate fizică corect monitorizată la şcoală, nu s-ar mai apela la binecunoscutele „scutiri" şi s-ar economisi timpul şi resursele părinților. În acest mod, activitatea de recuperare s-ar muta în şcoală şi s-ar elibera pentru alți pacienți centrele de recuperare.

Student: *Se pot urma cursurile acestei specializări în regim de frecvență redusă sau ID?*

Profesorul: Răspunsul la această întrebare este negativ. Aceasta deoarece programele noastre de pregătire presupun prezența efectivă la orele de lucrări practice, seminarii şi laboratoare. Ca şi studenții secțiilor cu profil similar, care ființează pe lângă facultățile de medicină, în aceste ore studenții deprind metode de examinare şi evaluare speciale ale bolnavilor şi tehnici specifice de recuperare, care nu pot fi însuşite doar prin cursuri on-line. Programele au fost elaborate în aşa fel încât să răspundă pacienților şi nevoilor lor, iar în domeniile de activitate directă cu omul, fie el sănătos sau bolnav, nicăieri în lume nu sunt agreate formele de învățământ la distanță. Nici o activitate similară nu se învață doar prin studiu individual. Trebuie dezvoltate abilități speciale de comunicare cu pacienții şi trebuie urmărită evoluția acestora pe parcursul aplicării tratamentului. Cum s-ar putea învăța masajul, sau tehnicile de facilitare neuroproprioceptivă, atât de mult utilizate în cadrul activităților de recuperare, la ID?

Student: *Puteți să ne prezentați care este oferta referitoare la activitatea practică desfăşurată în facultate?*

Profesor: În planurile de învățământ, atât pentru studiile de licență, cât şi pentru liniile de masterat în Kinetoterapie şi motricitate specială, sunt prevăzute perioade de practică şi stagii de pregătire, care sunt organizate în conformitate cu profilul disciplinelor studiate în anul sau semestrul respectiv. Din totalul orelor săptămânale, mai multe sunt alocate acestor stagii de pregătire practică. Ele sunt efectuate comasat, în timpul verii, în anul II al cursurilor de licență, şi pe parcursul semestrului, în ore sau zile special alocate acestor activități, în anul III al cursurilor de licență, şi în semestrele II şi III ale cursurilor masterale.

Activitatea este posibilă datorită contractelor ferme, pe perioade îndelungate, pe care facultatea le-a încheiat cu mai multe instituții din România, cum sunt:

- Uniunea sindicală SINDROM – care face posibilă practica în stațiuni balneoclimaterice, prin deplasarea grupelor de studenți, însoțite de cadre didactice competente, la bazele de tratament, aparținând sindicatelor, din Eforie Nord şi Băile Felix;

- Direcția pentru Asistență Socială din cadrul Primăriei Sectorului 3 – Bucureşti, care permite studenților de anul III să efectueze practica în instituții de ocrotire (atât pentru copii cât şi pentru persoane de vârsta a III-a asistate);

- Spitalul Clinic de Urgență „Sfinții Împărați Constantin şi Elena" – Bucureşti, care face posibil stagiul clinic urmat de masteranzii în kinetoterapie, ciclul II al învățământului de licență.

Facultatea noastră a încheiat un acord de parteneriat şi cu Fundația *Special Olimpics*, care permite doritorilor să desfăşoare activități în regim de voluntariat, în perioadele de pregătire a competițiilor organizate de această instituție.

Student: *Ne-ați vorbit despre planurile de învățământ. Ce mai cuprind ele în afara activităților practice?*

Profesor: Planurile de învățământ sunt elaborate în conformitate cu cererea de forță de muncă, cu patologia specifică țării noastre şi cu puterea de cumpărare a beneficiarilor. Ele sunt structurate pe grupuri de discipline, în funcție de importanță, în discipline fundamentale, discipline opționale şi discipline facultative. În fiecare an de studii ele sunt distribuite relativ uniform, ponderea cea mai mare revenind bineînțeles celor fundamentale: *anatomie*, *biomecanică*, *evaluare în kinetoterapie*, *fiziologie*, *tehnici şi metode în kinetoterapie*, *masaj şi tehnici complementare*, *tehnici de manevrare a bolnavului*, *terapie ocupațională*, *fizioterapie metode de kinetoterapie pe grupe de patologie* etc. O mențiune specială este necesară pentru disciplinele *managementul activităților de kinetoterapie* şi *metode de cercetare ştiințifică*, fără de care nu se pot elabora lucrări ştiințifice, sau nu se poate conduce o activitate lucrativă în domeniu. Aceste discipline pregătesc masteranzii pentru elaborarea lucrărilor de disertație şi pentru înscrierea, în continuare, la studiile doctorale, care vor fi structurate pe durate de trei ani, în conformitate cu prevederile Convenției de la Bologna. Disciplinele sportive, studiate în cadrul specializării *Kinetoterapie şi motricitate specială*, au conținut adaptat pentru activitățile specifice şi fac parte tot dintre cele fundamentale. Ele se studiază în anii I şi II ai studiilor de licență. Se mai studiază: *informatică*, disciplină la care studenții sunt învățați să utilizeze computerul, şi *limba străină* pentru care au optat la înscriere, necesară studenților şi absolvenților pentru a fi la curent cu cercetările pe plan internațional.

Reeducare motrică şi funcțională – Lecție practică

Disciplinele opționale cuprind domenii conexe kinetoterapiei, fără a fi indispensabile kinetoterapeuților, cum sunt *ortezare-protezare* şi *farmacologie*.

Disciplinele facultative aparțin modulului pedagogic, importanța sa crescând în condițiile planului de studii pe trei ani, deoarece permite, celor care optează pentru urmarea lui, angajarea în învățământ, după terminarea studiilor.

Student: *Ați pomenit despre disciplinele sportive. Sunt ele cu adevărat necesare?*

Profesor: După părerea noastră, a specialiştilor care am participat la elaborarea planurilor de învățământ, aceste discipline sunt necesare, având în vedere efectele lor pozitive, deoarece pe cunoaşterea lor se bazează elaborarea programelor de kinetoterapie. Natația şi sporturile nautice au strânsă legătură cu hidrokinetoterapia, studenții iau primul contact cu noțiunile de postură şi exercițiu fizic de la cursurile de gimnastică de bază, iar gimnastica aerobică este foarte solicitată în centrele de întreținere. Pe de altă parte, jocurile – sportive şi de mişcare – permit elaborarea de programe de terapie ocupațională adaptate disfuncției şi restantului funcțional al pacienților. Să nu uităm că pentru aceste persoane sunt organizate competiții sportive de performanță, adaptate patologiei specifice – în special locomotorie şi neurologică – cum sunt cele din cadrul Jocurilor Paralimpice, acțiuni în organizarea şi derularea cărora studenții noştri au avut o contribuție importantă.

Student: *Studiile de masterat sunt atât de importante?*

Profesor: Dacă, până la adoptarea pe plan european a Convenției de la Bologna, studiile postuniversitare de masterat erau facultative, neinfluențând foarte mult şansele de angajare la terminarea facultății, după aceasta ele devin cvasi-obligatorii, deoarece titulatura de kinetoterapeut se primeşte doar la absolvirea studiilor masterale. Înainte de promovarea acestor studii, absolvenții beneficiază doar de diploma în educație fizică.

Facultatea de Educație Fizică – specializarea kinetoterapie pune la dispoziția masteranzilor două programe de studii echilibrate, în domenii de maximă importanță: *Kinetoterapia în afecțiunile locomotorii* şi *Kinetoterapia în recuperarea afecțiunilor cerebro-vasculare*. Afecțiunile pe care le tratează cele două forme de studii se situează pe primele locuri în ceea ce priveşte adresabilitatea către serviciile de recuperare, balneo-fizioterapie şi kinetoterapie.

Student: *Din datele pe care le deținеți, ne puteți spune cât de solicitată este această formă de învățământ?*

Profesor: Putem aprecia specializarea *Kinetoterapie şi motricitate specială* ca foarte solicitată, dată fiind cifra mare de şcolarizare. Din datele pe care le deținem, suntem cea mai mare din unitățile de învățământ cu acelaşi profil din România. În ultimii ani, această cifră s-a situat pe o curbă ascendentă, ceea ce face dovada calității învățământului şi prețuirii de care se bucură Facultatea de Educație Fizică şi Sport din cadrul Universității *Spiru Haret* şi cadrele didactice care predau în acest domeniu.

PLEDOARIE PENTRU A ÎNVĂȚA

Prof. univ. dr. Neculae VORNICESCU
Director adjunct
Centrul Teritorial ID Cluj-Napoca

Centrul Teritorial pentru Învățământ la Distanță Cluj-Napoca, al Universității *Spiru Haret*, la fel ca toate celelalte centre, se găsește în plină sesiune de examene. În fiecare după masă, de luni până vineri, și aproape toată ziua sâmbăta și duminica, cele 10 săli dotate cu calculatoare performante sunt pline cu studenții din 20 de facultăți și masteranzi la 21 de programe de masterat. Așezați în fața calculatoarelor, cu emoție, se „luptă" cu întrebările din grilele de examen.

La sfârșitul sesiunii se vor face statistici cu rezultatele obținute, din care se pot formula diverse concluzii. Dar aceste statistici nu conțin nimic referitor la atmosfera din sala de examen, la ceea ce simt și gândesc studenții în aceste momente. Din acest motiv, în rândurile care urmează, doresc să prezint câteva dintre observațiile făcute în multele ore de asistență la examene. Acestea se referă, în mod special, la studenții cu vârsta de peste 35 de ani, care formează un grup semnificativ în cadrul numărului total de studenți. Unii dintre ei au absolvit doar liceul, alții au absolvit diverse școli postliceale sau colegii, iar câțiva au terminat o altă facultate. Ceea ce au în comun este faptul că toți au încheiat „învățământul" cu mulți ani în urmă și nici nu mai visau să ajungă studenți. Condițiile favorabile create de Învățământul la Distanță, organizat de Universitatea *Spiru Haret*, atât tehnice, prin simplitatea și eficiența modului de desfășurare a întregului proces, cât și materiale, prin taxele foarte accesibile, la care se adaugă posibilitatea obținerii unei diplome, care să le deschidă noi perspective în viitor, i-au făcut să devină studenți ai acestei universități. Dar toți erau apăsați de o întrebare grea: vor putea oare să facă față după un interval mare de timp trecut de la momentul în care au terminat ultima formă de învățământ? Poate o parte din răspuns se găsește în ceea ce urmează.

Primul lucru care mi-a atras atenția a fost acela că au venit la examen perechi de studenți, în relația părinte-copil și, în mod surprinzător, în marea majoritate a cazurilor, părintele obținea rezultate mai bune. În continuare, am observat perechi soți-soție. Intrau deodată la examen, nu se așezau neapărat alături. Pe parcurs, aveau câte un schimb de priviri, care exprimau întrebarea: te descurci? În final, își comparau, tachinându-se, rezultatele. Mi-au spus că învață împreună, le face plăcere acest lucru, și sunt într-o permanentă concurență. Nu voi dezvălui cine obținea, în general, rezultate mai bune, fiindcă risc să fiu acuzat că sunt părtinitor cu doamnele. Se mai remarcau grupuri de prieteni sau de colegi de serviciu, care, de asemenea, povesteau că se stimulează reciproc, discută despre ceea ce învață și îi amuză concurența dintre ei.

Vreau să semnalez două dintre expresiile semnificative auzite în timpul examenelor de la unii studenți după încheierea cu succes a unui test. Studenții din anul I spun: „n-am crezut niciodată că voi fi în stare de așa ceva". Studenții din anii mari spun: „m-am înscris din cutare motiv, am făcut eforturi ca să promovez examenele, dar nu mi-am imaginat niciodată că o să-mi placă atât de mult să învăț!

Există studenți care s-au înscris la a doua facultate, la distanță, din următorul motiv: este o formă simplă și plăcută din care poți să înveți lucruri noi sau o nouă profesiune.

În concluzie, am constatat că există o mulțime de studenți care au descoperit sau au redescoperit bucuria de a învăța.

Din discuțiile avute cu câțiva dintre cei care au avut rezultate bune, a reieșit că factorii esențiali în obținerea succeselor sunt:

– existența unor cursuri tipărite, scrise într-un limbaj clar, accesibil, complete;

– prezentarea pe pagina de Internet a Universității de:

• sinteze care conțin într-o formă concisă temele principale ale fiecărei discipline;

• modele de subiecte de examen cu rezolvări complete;

• propuneri de subiecte de examen;

– modul în care se face examinarea și afișarea imediată a rezultatului.

În încheiere, doresc să le urez succes la examene tuturor studenților și curaj celor care doresc, dar mai au temeri pentru a deveni studenți.

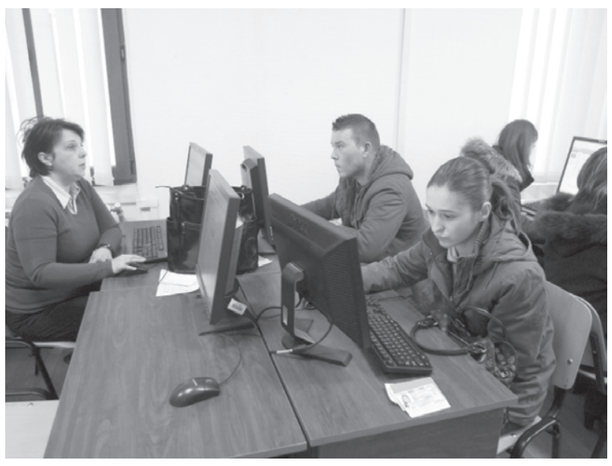

PERFECȚIONAREA EDUCAȚIONALĂ CONTINUĂ

Asistent universitar dr. Iulia GONȚA,
Departamentul pentru Pregătirea
Personalului Didactic
Universitatea *Spiru Haret*

Vocația – factor decisiv în alegerea profesiei

Problema valorificării vocației omului s-a înscris în actualitate în toate timpurile. O găsim în scrierile marilor filosofi și îi căutăm rezolvarea în prezent. Socrate adesea repeta că a primit misiunea divină de a-și forma semenii și afirma că omul este o ființă paradoxală cu vocație meditativă. Constantin Rădulescu-Motru considera că „*munca produsă prin vocație este deasupra intereselor egoiste*" și că „*vocația duce totdeauna la înfăptuirea unui bine social.*" Astazi, vocația omului este tradusă în performanțe profesionale și în perfecționare educațională continuă.

Noua economie și noile cerințe ale pieței forței de muncă

În prezent, fiecare își caută vocația în fluxurile și refluxurile dezvoltării economice. Secolul XX a marcat toată lumea prin apariția unei economii noi, create de valul informațional și de noile tipuri de comunicare. Această economie se dezvoltă în condițiile globalizării și concurenței acerbe, schimbând stilul de viață al oamenilor contemporani.

Principala deosebire a noii economii este fundamentarea ei pe cunoștințe și pe tehnologii informaționale, care sunt un factor important în dezvoltarea socio-economică. Este vorba de posibilitățile utilizării informației pe plan mondial, dobândirea abilității de a se orienta în valul informativ, a necesității de perfecționare profesională, de ridicare a nivelului intelectual și de dezvoltare a spiritului creativ. În țările avansate, în care eficiența economică este o valoare supremă, competiția profesională a stimulat responsabilitatea în fața propriei evoluții.

În lumea contemporană, vocația omului nu mai este asociată cu desăvârșirea prin contemplare, ci este înlocuită cu activism social și cu creativitate profesională. Astăzi, succesul profesional este considerat o condiție obligatorie pentru orice altă realizare, inclusiv fericirea familială. Iar o carieră este o șansă de a-i schimba radical viața.

Societatea noastră și-a fixat obiectivele pe dezvoltarea economică, iar oamenii din această societate caută realizări preponderent materiale prin intermediul unei cariere profesionale. Analizând cerințele unei astfel de societăți, se poate spune că standardele mondiale ale secolului XXI pentru resursele umane vor rămâne centrate, în primul rând, în domeniile ce stimulează progresul tehnico-științific și pe specialitățile care pot fi „exportate" în alte țări.

În societatea contemporană au apărut ocupații noi, s-au diversificat și s-au modificat cele existente și au dispărut unele vechi. Printre noile ocupații se pot enumera profesiile de manager de proiect, asistent social, arhitect de spații interioare, analist programator, consilier ecologic, analist de credit, formator, broker, programator baze de date și altele. Schimbarea cererii pieței forței de muncă a creat unele probleme în calea realizării profesionale a indivizilor. Pentru a-i sprijini, s-au creat centre de consiliere și orientare profesională, s-au inițiat cursuri de recalificare, iar o serie de specialiști pedagogi, psihologi și sociologi cercetează modalitățile de descoperire a vocațiilor.

Mentalitatea tineretului de azi

În perioada actuală, pedagogia (științele educației) se confruntă cu o problemă creată ca urmare a schimbării mentalității oamenilor din societatea contemporană, condusă de elita politico-financiară. Această clasă politică are rezonanță asupra gândirii tinerilor și le servește drept model. Noua generație și-a făcut idealuri din sportivi, cântăreți de estradă, oameni de afaceri, oligarhi. De aici a apărut pragmatismul pentru carieră și prosperitate materială, concurența pentru aceasta prin metode inumane și cinism.

În prezent, tinerii idolatrizează banul și vor să fie bogați. Plăcerea materială se confundă cu fericirea. Pentru a-și atinge scopurile, ei preferă universitățile cu profiluri de finanțe, economie, administrație, drept. Tineretul inhibă vocația în folosul unui loc de muncă bine plătit. Pentru a-i ajuta, specialiștii din domeniul științelor educației pun în mod conștient accentul pe necesitatea dezvoltării laturii umane a oamenilor. Adevărații pedagogi luptă pentru valori și pentru spiritualitate. Cu toate că pedagogia contemporană îi îndeamnă pe tineri să-și aleagă profesiile solicitate pe piața muncii, ea nu încurajează sacrificarea talentului în favoarea banului.

Cu părere de rău, astăzi, un om de afaceri este mai apreciat decât un erudit, un fotomodel este mai bine plătit decât un cadru didactic. Acest fenomen amenință societatea cu scăderea nivelului de cultură generală și poate duce la ridicarea nivelului de criminalitate, alcoolism, narcomanie, prostituție, terorism etc. Fiecare cetățean trebuie să înțeleagă că trăiește în societatea pe care o formează. Iar pentru a o ameliora trebuie ca fiecare să fie un model pozitiv pentru cei din jur.

Adaptarea învățământului la noile cerințe sociale

Deoarece viața cere specialiști tot mai calificați, este firesc să ne punem întrebarea: „Cum trebuie să fie acești specialiști?" În diferite epoci, prin «specialiști calificați», s-a înțeles de fiecare dată altceva. Drept exemplu, astăzi, în multe domenii de activitate, se cere, pe lângă studii profesionale, cunoașterea a cel puțin o limbă străină, competențe de utilizare a calculatorului, chiar și permisul auto. Se înțelege că nimeni nu va prefera un pictor cu permis auto sau un muzician cunoscător de limbi străine în schimbul unui bun specialist în domeniu. Și totuși, noua generație trebuie pregătită pentru viață altfel decât în trecut.

Pedagogia cercetează fenomenele educaționale pentru a proiecta viitorul specialist. Dinamica vieții și schimbările științelor care-și au ecoul în pedagogie complică acest proces. Pedagogii trebuie mereu să anticipeze cerințele sociale și să introducă în sistemul de învățământ cele mai noi informații și tehnologii. În schimb, rezultatele educaționale se pot vedea doar peste ani de zile.

Ținând cont de problemele expuse anterior, adaptarea învățământului la noile cerințe sociale poate fi efectuată respectând următoarele obiective:

a) păstrarea elementelor de bază din sistemul actual;

b) restabilirea fenomenelor benefice pentru societate, care s-au pierdut în învățământ pe parcursul timpului;

c) adaptarea sistemului actual la necesitățile societății.

Orientarea pedagogiei actuale spre „om"

Analiza percepției științifice actuale a lumii s-a schimbat, plasând omul, de pe locul unei ființe care cercetează și modifică o lume necunoscută lui, pe o treaptă unde omul se transformă într-o ființă „cosmobiopsihosocială", o masă de energie informațională corespunzătoare lumii. Omul evoluează împreună cu lumea conform legilor comune, fără să o domine, intrând într-un dialog cu ea, favorizând coevoluția omului și a naturii.

Evoluționismul universal tratează omul ca o ființă ce se dezvoltă în conformitate cu legile cosmice în etapa dezvoltării întregului Univers. O ființă responsabilă pentru starea lumii din care face parte, care se dezvoltă odată cu dezvoltarea acestei lumi.

Se schimbă și sensul categoriilor de bază ale pedagogiei. Astfel, în definițiile învățământului apare „omul", nu doar educat, ci care cunoaște și creează cultură. Procesul de educație nu se mai rezumă doar la formarea unor calități social necesare, dar se înlocuiește cu înțelegerea lui ca un proces de interiorizare a valorilor culturale, de transformare a subiecților potrivit sensului valoric.

În procesul de învățare, elevul nu mai este un subiect care memorează informația, ci unul care găsește informația și multiplică cunoștințele, care se afirmă în activitatea socială ca personalitate în proces de învățare-dezvoltare. Învățământul trece de la sistemul de predare-învățare cu rezultatul de sărăcie sufletească în schimbul bogăției informaționale, la sistemul de educare ca creștere a experienței de a fi personalitate, ca sistem de îmbogățire sufletească în procesul de învățământ, trezind forțele sufletești de creație. Schimbarea abordării obiectului de cercetare a pedagogiei aduce modificări ale conceptelor, includerea noilor concepte sau împrumutarea lor din alte domenii. Pedagogia actuală, orientându-se spre personalitate și spre recunoașterea dreptului de a se afirma, se apropie de domeniul psihologiei. În pedagogie, tot mai des, se folosesc concepte precum: „personalitate", „subiect", „individualitate", „valoare", „sens", „dezvoltare", „susținere", a căror interpretare este inspirată din psihologie.

Noi domenii de competență profesională

În urma schimbărilor sociale, s-a conturat un nou tip de relații de piață și, ca urmare, s-au impus noi cerințe față de competențele cu aspect psihologic. Conform recomandărilor Centrului OCUP pentru Informare, Orientare și Formare Profesională București, un specialist competent este caracterizat prin: cunoștințe aprofundate în domenii tot mai înguste, un orizont larg de cunoștințe generale, competențe de rezolvare de probleme, responsabilitate individuală, capacitate de lucru în echipă, adaptarea rapidă la schimbări, dorința de perfecționare continuă, capacități novatoare, spirit de inițiativă, deprinderi de creativitate, capacități de planificare a carierei proprii, abilități de negociere, capacități de planificare a timpului liber, aptitudini de organizare și manageriat, cunoștințe de legislație și de contabilitate, capacitate de decizie într-un mediu instabil, atitudine și încredere în sine, auto- și intercunoaștere, toleranță, respect, demnitate personală, orientare activă pentru protecția mediului, responsabilizare civică și politică la nivel individual.

Obiectivele fundamentale ale educației

Trăsăturile de personalitate, pe care ni le impune societatea de azi, au fost anticipate de către Organizația UNESCO. Această organizație a lansat ideea că, în perspectiva secolului XXI, toate statele lumii trebuie să-și regândească și să-și adapteze sistemele educative, încercând să găsească prin cooperare și prin educație răspunsuri relevante problemelor cu care sunt și vor fi confruntate toate națiunile și umanitatea în ansamblul ei. Conform UNESCO, obiectivele fundamentale ale educației pentru secolul al XXI-lea sunt conturate în următoarele cunoștințe, atitudini și aptitudini:

a) *cunoștințe*: egalitate în drepturi, libertate și autodeterminare, înțelegerea diferitelor tipuri și cauze de conflicte și menținerea păcii, înțelegerea necesității menținerii echilibrului dintre creșterea economică și dezvoltarea socială;

b) *atitudini și valori*: respect față de sine și de altul; grija față de mediu; atașament față de dreptate și de pace; deschidere spirituală și solidaritate;

c) *competențe*: gândire critică, care se exprimă prin capacitatea de a aborda problemele cu spirit deschis și flexibil; cooperarea și aprecierea muncii colective; capacitatea de a concepe imaginea unei lumi mai bune; afirmare de sine, evitând agresivitatea, dar și pasivitatea; toleranța care se exprimă în capacitatea de a accepta diversitatea culturală, lingvistică, etnografică, nutrițională etc., dar nu admite acceptarea nonvalorii, fanatismului și a agresivității; atitudinea de a participa în mod direct și indirect la procesul de luare a deciziilor în interiorul comunității la nivel local, național și internațional.

Un specialist bun, indiferent de domeniul în care activează, trebuie să se caracterizeze prin trăsăturile de personalitate menționate mai sus. Este curios faptul că aceste calități au fost promovate pe parcursul întregii istorii a omenirii. Le găsim, de asemenea, în religia creștin-ortodoxă. De exemplu, în învățăturile Părintelui Arsenie Boca desprindem următoarele cuvinte: "*Trăiește în așa fel ca și cum ar trebui să mori astăzi. Lucrează în așa fel ca și cum ar trebui să trăiești veșnic.*"

Marile religii ale lumii au un suport moral și propagă desăvârșirea. Confucius explică desăvârșirea unui om ca o îngrijorare față de propriile imperfecțiuni. Tot Confucius consideră că o societate trebuie să-i promoveze pe oamenii corecți pentru a face presiune și a-i corecta pe cei incorecți. Și Alexandr Soljenițin acordă o mai mare importanță calității oamenilor din care este formată societatea decât formei de organizare a acesteia.

Perioada dezvoltării economiei mondiale, în care succesul depindea de un grup restrâns de oameni de elită, a rămas în trecut. În prezent, nivelul de dezvoltare a fiecărei țări depinde de nivelul general de educație morală și profesională a populației. În ciuda schimbărilor impuse de timp, societatea cere specialiști cu înalte calități morale și motivați către perfecțiune.

CALITATEA PREGĂTIRII STUDENȚILOR ÎN LUMINA REZULTATELOR RECENTEI SESIUNI DE IARNĂ

(*Urmare din pag. 1*)

În pofida contestațiilor din partea unor studenți mai comozi, a îndoielilor unor cadre didactice care aveau în vedere revenirea la procedura publicării prealabile a grilelor, notele obținute, în condițiile menținerii Hotărârii Senatului, au infirmat temerile ce se manifestau, ele ordonându-se într-o manieră firească, mai adecvată față de nivelul pregătirii studenților, pe diagrama Gauss a rezultatelor, nivelul efectiv de cunoștințe a fost bine exprimat.

Analiza rezultatelor examenelor

Datele pe care le prezentăm în tabelul care urmează, sintetizează rezultatele obținute la cursurile de zi, de paisprezece (14) facultăți, din cele 30 pentru care au fost disponibile date statistice, cele mai mari ale Universității.

O primă concluzie, esențială, care se desprinde este că studenții au obținut, rezultate bune la examenele din sesiunea de iarnă, exprimate prin media generală 8,08. Aceasta constituie o satisfacție pentru ei înșiși, ca și pentru cadrele didactice, pentru conducerea universității și facultăților, cu atât mai mult cu cât ne aflăm în perioada de evaluare instituțională de către Agenția Europeană de Evaluare (IEP-E.U.A). În condițiile aplicării de măsuri de sporire a exigenței față de calitatea actului de evaluare, situarea în partea de sus a intervalului calificativului de bine (7-8) este de bun augur pentru noi toți. Ceva mai mult, situarea în categoria superioară a notelor (9 și 10) a unei părți considerabile a studenților ilustrează tendința spre excelență a anilor de studiu respectivi. (Anul I – Drept București 25,38%; Drept Constanța 23,85%; Management Brașov 45,29%; MFC Craiova 42,67%; Psihologie București 64,41%; Anul II – Drept București 53,04%; Drept Constanța 46,96%; Drept Craiova 59,97%; Management Brașov 56,04%; Psihologie București 80,23%; Sociologie București 76,40%; Anul III – Drept București 62,66%; Drept Craiova 63,82%; Management Brașov 59,20%; MFC Craiova 59,67%; Psihologie București 87,44%.

Drumul către categoria de note superioară (de 9 și 10) imprimă mediei generale obținută pe ansamblu celor 14 facultăți analizate, de 8,08% tendința către media 9 și chiar în câteva cazuri, către 10.

Mediile înregistrate pe anii de studiu, superioare mediei generale de 8,08%

La anul I, facultățile: Pedagogie, Psihologie – Brașov 8,54%, Psihologie București – 8,81%, Științe Juridice și Administrative – Brașov 8,39%, Sociologie București 8,59%

La anul II, Drept București 8,53%, Drept Constanța 8,26%, Drept Craiova 8,78%, MFC Craiova 8,93%, Pedagogie, Psihologie – Brașov 8,94%.

Câteva facultăți, au înregistrat chiar medii superioare notei 9: la anul II - Psihologie București 9,34%, Sociologie București 9,21%; la anul III – Pedagogie, Psihologie – Brașov 9,19%, Psihologie București 9,57%, Științe Juridice și Administrative – Brașov 9,04%, Drept București 9,28%, Drept Craiova 9,32%.

O tendință ce merită să fie evidențiată este progresul înregistrat de la an la an de către studenți, ilustrat de creșterea sistematică a mediilor anuale: 7,31 – media anului I la cele 14 facultăți analizate, 8,13 – media anului II și 8,71 media generală a anului III.

Pe parcursul celor trei ani de studiu, studentul își depășește treptat condiția pe care a avut-o la începutul facultății și, înțelegându-și mai bine propriul interes, se pregătește mai temeinic.

Spre standarde de excelență în pregătirea studenților

În prezent, universitatea este într-un proces amplu și intens de îmbunătățire a calității învățământului, determinat în mod obiectiv de nevoile naționale de modernizare a structurilor societății românești, ca urmare a intrării în noua etapă a dezvoltării economico-sociale generale, etapa edificării noului tip de societate – societatea științei, culturii și a tehnologiei avansate. Ridicarea calității procesului de formare a viitorilor specialiști necesită escaladarea spre niveluri mai înalte a standardelor calitative ale tuturor elementelor procesului de învățământ. În această privință suntem profund interesați în a cunoaște îndeaproape evoluția structurii și cerințelor calificărilor pe care le solicită activitatea practică și de adecvare permanentă a curriculelor tuturor facultăților la structura profesiilor existente sau a celor care se prefigurează atât pe piața românească, cât și pe piața europeană a muncii.

În egală măsură acordăm o atenție sporită asigurării compatibilității curriculei fiecărei specializări care funcționează în universitate cu cea a marilor universități din Europa, America și în alte regiuni ale lumii.

Principalele momente ale organizării și desfășurării învățământului, începând cu condițiile de admitere, cu cele privind asigurarea resurselor de învățare, calitatea cursurilor și a culegerilor de exerciții, probleme și studii de caz, calitatea activităților practice, prezența studenților la cursuri și seminarii, calitatea studiului individual și a dezbaterilor în seminarii, susținerea examenelor în sesiunile programate, precum și însăși calitatea evaluării cunoștințelor studenților, sunt supuse unor exigențe superioare. Ele se află în atenția permanentă a conducerii universității, a Senatului, a comisiilor facultăților și decanatelor și a organismelor calității din universitate.

Obiectivul nostru este acela de a realiza niveluri de excelență în pregătirea studenților, în activitatea de cercetare științifică, astfel ca absolvenții să corespundă pe deplin standardelor cerute de calificări existente, să fie înzestrați cu cunoștințe profesionale temeinice, să-și dezvolte capacitatea de gândire și analiză, spiritul profund inovativ. Urmărim ca diploma Universității *Spiru Haret*, să fie prin ea însăși semnul excelenței pregătirii studenților, recomandarea supremă pentru angajarea lor în câmpul muncii.

Fiecare componentă a procesului de învățământ dispune de un spațiu larg de îmbunătățire. Aș semnala în acest sens, de pildă, slaba frecvență la cursuri și seminarii, numeroasele cazuri când profesorii expun lecția la 2,3 – 10 studenți (din 200 – 300 cât numără o serie) **pentru prelegeri** și 25 – 30 de studenți, cât numără o grupă la seminarii. Gradul de nepromovabilitate a examenelor este încă destul de ridicat, ca și cel al celor care obțin rezultate nesatisfăcătoare la învățătură. Numărul celor care nu iau cuvântul la seminarii este, de asemenea, ridicat. Înlăturarea unor asemenea manifestări este pasul numărul unu pe care trebuie sa-l facem pentru a reda învățământului rigoarea și eficiența care îi sunt necesare și pe care, cu siguranță, le poate realiza. În același timp, vom continua să multiplicăm și să aprofundăm rezultatele bune obținute, evidențiate și din recenta sesiune de iarnă și devenite tot mai mult preocuparea fiecărui membru al comunității noastre universitare – cadru didactic și student.

Ponderea mediilor pe facultăți, pe niveluri și media generală pe ani de studiu*

Nr. crt.	FACULTATEA	Anul de studiu	Nr. studenți	Ponderea notelor							Media generală
				10	>9 <10	>8 <9	>7 <8	>6 <7	>5 <6	<5	
1.	Drept București	1	1.559	3.89%	21.49%	16.93%	16.40%	15.23%	12.70%	13.35%	7.32
2.	Drept Constanța	1	530	4.60%	19.25%	13.48%	12.93%	13.72%	12.86%	15.66%	7.17
3.	Drept Craiova	1	815	7.79%	**27.65%**	17.28%	14.92%	12.18%	8.64%	8.44%	7.84
4.	FB București	1	912	6.06%	10.40%	13.97%	12.54%	12.47%	16.72%	27.85%	6.57
5.	Management Brașov	1	817	15.00%	30.29%	13.10%	10.99%	10.39%	8.86%	11.38%	7.93
6.	MFC București	1	957	3.07%	11.70%	10.40%	16.57%	13.63%	17.81%	24.03%	6.56
7.	MFC Constanța	1	560	4.51%	17.03%	12.19%	11.27%	13.30%	12.88%	25.88%	6.76
8.	MFC Craiova	1	608	12.53%	**30.14%**	14.90%	10.90%	10.07%	7.57%	11.08%	7.94
9.	MK București	1	1.756	0.96%	6.77%	8.99%	14.19%	15.20%	17.26%	29.65%	6.12
10.	PP Brașov	1	337	16.86%	38.52%	15.85%	10.90%	9.25%	5.31%	3.30%	8.54
11.	PSIH București	1	778	31.51%	**32.90%**	9.10%	12.34%	3.54%	4.56%	3.81%	8.81
12.	RISE București	1	534	2.55%	14.77%	15.80%	17.28%	13.38%	11.86%	13.12%	7.15
13.	SJA Brașov	1	348	15.91%	34.73%	16.57%	13.41%	8.98%	5.66%	4.74%	8.39
14.	Sociologie București	1	238	22.47%	**33.48%**	10.86%	14.86%	4.88%	5.69%	3.84%	8.50
15.	Drept București	2	1.291	16.98%	**36.06%**	16.10%	11.62%	7.39%	4.73%	4.08%	8.53
16.	Drept Constanța	2	417	13.63%	33.33%	**16.33%**	12.11%	9.97%	7.17%	5.18%	8.26
17.	Drept Craiova	2	658	17.26%	**42.71%**	17.72%	10.03%	6.48%	3.49%	1.59%	8.78
18.	FB București	2	759	7.04%	15.38%	12.66%	16.58%	12.83%	13.04%	22.46%	6.93
19.	Management Brașov	2	700	19.17%	**36.87%**	13.62%	9.24%	7.01%	5.52%	8.57%	8.37
20.	MFC București	2	754	17.49%	27.18%	12.69%	14.45%	7.00%	8.57%	12.18%	7.94
21.	MFC Constanța	2	175	1.55%	10.56%	15.42%	18.12%	15.42%	14.39%	19.15%	6.75
22.	MFC Craiova	2	451	20.23%	41.90%	14.75%	8.98%	4.03%	2.34%	1.77%	8.93

* Date obținute de la Departamentul I.T. al universității

Ponderea mediilor pe facultăți, pe niveluri și media generală pe ani de studiu*

Nr. crt.	FACULTATEA	Anul de studiu	Nr. studenți	Ponderea notelor							Media generală
				10	>9 <10	>8 <9	>7 <8	>6 <7	>5 <6	<5	
23.	MK București	2	1.592	3.02%	15.70%	16.76%	15.17%	16.77%	13.37%	16.40%	7.03
24.	PP Brașov	2	491	32.35%	37.64%	11.54%	6.77%	5.17%	3.12%	3.41%	8.94
25.	PSIH București	2	806	46.57%	33.66%	7.43%	7.79%	1.82%	1.63%	0.75%	9.34
26.	RISE București	2	778	5.83%	**32.20%**	19.39%	15.73%	10.40%	6.48%	5.54%	8.08
27.	SJA Brașov	2	299	19.27%	42.89%	14.53%	10.61%	6.63%	3.41%	2.65%	8.76
28.	Sociologie București	2	140	40.89%	**35.51%**	7.13%	10.28%	1.87%	2.57%	0.93%	9.21
29.	Drept București	3	1.267	22.01%	**40.65%**	15.54%	9.38%	5.97%	2.92%	2.44%	8.83
30.	Drept Constanța	3	352	12.02%	36.68%	16.20%	12.85%	9.30%	5.54%	4.91%	8.34
31.	Drept Craiova	3	587	17.47%	46.35%	18.15%	8.49%	4.64%	1.93%	1.69%	8.92
32.	FB București	3	557	10.51%	25.29%	21.20%	16.51%	10.69%	8.55%	7.25%	7.95
33.	Management Brașov	3	86	19.79%	**39.41%**	18.07%	9.29%	6.37%	4.48%	2.58%	8.72
34.	MFC București	3	662	13.80%	32.13%	11.14%	12.47%	7.19%	8.86%	13.54%	7.88
35.	MFC Constanța	3	142	1.89%	15.80%	17.57%	17.33%	14.39%	12.15%	15.21%	7.10
36.	MFC Craiova	3	300	20.36%	39.31%	16.63%	8.43%	5.83%	3.22%	2.43%	8.80
37.	MK București	3	886	12.84%	**36.96%**	17.75%	12.74%	9.16%	5.51%	3.74%	8.42
38.	PP Brașov	3	402	31.07%	45.34%	11.35%	5.90%	3.42%	1.71%	1.21%	9.19
39.	PSIH București	3	1.103	58.13%	**29.31%**	4.90%	4.45%	0.94%	0.75%	0.50%	9.57
40.	RISE București	3	709	9.64%	35.00%	20.38%	14.68%	8.99%	3.65%	1.66%	8.48
41.	SJA Brașov	3	232	19.30%	50.44%	16.54%	6.59%	8.24%	1.82%	1.08%	9.04
42.	Sociologie București	3	139	48.35%	35.64%	6.92%	5.90%	1.48%	0.79%	0.57%	9.45
43.	Drept București	4	1.181	37.33%	41.78%	9.70%	5.67%	2.87%	1.69%	0.68%	9.28
44.	Drept Constanța	4	244	16.24%	26.49%	16.48%	15.11%	11.71%	7.59%	4.28%	8.20
45.	Drept Craiova	4	502	29.52%	49.89%	11.47%	5.17%	2.15%	0.60%	0.35%	9.32

RĂSCOALA DIN 1907 ȘI CAUZELE EI

Prof. univ. dr. Nicolae ISAR
Facultatea de Istorie, Muzeologie și Arhivistică

S-au scurs peste 100 de ani de la tragicele evenimente din primăvara anului 1907 – marea răscoală a țăranilor și reprimarea ei sângeroasă de către autorități –, evenimente care au răvășit lumea satelor românești, zguduind, totodată, întreaga societate românească de la începutul secolului XX.

Au fost evenimente dramatice care au produs în epocă o puternică criză de conștiință, iar astăzi – la peste un veac de la desfășurarea lor – în condiții de deplină libertate a exprimării opiniilor, putem să reflectăm fără prejudecăți asupra cauzelor care le-au determinat și a consecințelor lor pentru societatea românească.

O privire de ansamblu asupra evoluției socio-economice a României în ultimele decenii ale secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea, cuprinzând cea mai mare parte a domniei lui Carol I, ne pune în fața realității că în decurs de câteva decenii înfățișarea României în bună măsură s-a schimbat. Dar este o realitate care vizează cu precădere lumea orășenească, deoarece, din păcate, așa cum vom observa, procesul de modernizare a afectat prea puțin, dacă nu deloc, lumea satelor, care a rămas aproape neschimbată, iar această flagrantă contradicție a fost pusă în evidență de seria răscoalelor țărănești de la sfârșit și început de secol, culminând cu marea răscoală din 1907.

Este cazul să ne oprim ceva mai mult asupra problematicii cauzelor acestor răscoale, cu atât mai mult cu cât observăm, în vremea din urmă, pe unii tineri istorici, sau unii deveniți peste noapte istorici, emițând opinii care de care mai ciudate, sfidând adevărul izvoarelor istorice: îi vedem lăsând la o parte demonstrațiile științifice indubitabile făcute în epocă de reputați exegeți, precum G. D. Creangă, Radu Rosetti ș.a., plasând acest adevăr în mod incorect – ca să nu zicem fraudulos – în lumea mistificărilor din trecutul comunist al României contemporane și înlocuindu-l cu trimiteri la rolul „decisiv" pe care l-ar fi avut în ațâțarea țăranilor agenții unor puteri străine, agenți socialiști etc., denaturând și imaginea de ansamblu a acestor tragice evenimente.

De la bun început, considerăm că studiul cauzelor răscoalelor țărănești trebuie să înceapă, așa cum s-a făcut și în istoriografia epocii de la 1907, cu analiza structurii de proprietate, în sânul căreia observăm inegala ei împărțire între diferite categorii sociale, între moșieri și țărani, de aici decurgând, înainte de toate, direct sau indirect, situația grea a țăranului român.

Astfel, în ajunul primului război mondial, *marea proprietate* (moșii de peste 100 ha) însuma aproape 50% din suprafața cultivabilă a țării (o suprafață de peste 3.800.000 ha, revenind unui număr de aproape 5.400 moșieri). *Proprietatea mijlocie*, cuprinzând proprietăți între 50-100 ha, avea un procent de peste 2% (cu un număr de cca 2.400 proprietari), iar *proprietatea mică*, cu suprafețe de 10-50 ha, un procent de aproape 9% (cu un număr de peste 36.000 proprietari), aceste două categorii de proprietari însumând împreună cca 11% din suprafața cultivabilă a țării. Rămânea mica proprietate țărănească, cu proprietăți de până la 10 ha, care avea un procent de cca 40% (mai exact, 40,29%), cu o suprafață de 3.153.000 ha, revenind unui număr de aproape 921.000 de țărani – capi de familie (este vorba, statistic vorbind, de *familii*, titulare de proprietăți, ele însumând un efectiv de 5-6 milioane țărani) (V. Axenciuc, *Evoluția economică a României. Cercetări statistico-istorice. 1859-1947,* vol. II, București, 1996, p. 112.).

Altfel spus, un număr de aproape 5.400 moșieri dețineau aproape 50% din suprafața cultivabilă, în timp ce aproape 921.000 de țărani – capi de familie, cu proprietăți de până la 10 ha, dețineau o suprafață inferioară (cu puțin peste 40%) (Între altele, calculele făcute de V. Axenciuc trimit la cifrele indicate de binecunoscutele lucrări ale lui G. D. Creangă și R. Rosetti, pe care le completează (vezi, G. D. Creangă, *Proprietatea rurală în România*, București, 1907, și *Considerațiuni generale asupra reformei agrare și asupra exproprierei*, București, 1913, și R. Rosetti, *Pentru ce s-au răsculat țăranii*, București, 1907). Bineînțeles, trimițând la acești autori, pentru compararea cifrelor urmează a se ține seamă în calcule de diferența între suprafața cultivabilă propriu-zisă și suprafața totală, încorporând pe lângă terenul cultivabil și suprafețele de islaz, păduri etc.). Rezultă de aici că marea majoritate a țărănimii, aparținând acestei categorii din urmă, deținea pământ insuficient pentru asigurarea hranei familiei, fiind nevoită să accepte, în cele din urmă, condițiile de exploatare impuse de proprietari și arendași prin sistemul învoielilor „benevole".

Cum arăta G. D. Creangă, referindu-se la situația țărănimii române la 1907, din categoria de țărani cu pământ până la 10 ha, 81% dintre ei dețineau mai puțin de 5 ha; din această subcategorie, 35%, dețineau între 3 – 5 ha., 46%, până la 3 ha. Se adăugau acestora 500.000 de țărani – capi de familie care nu aveau pământ deloc.

Împrejurarea că proprietatea țărănească se diminuase de-a lungul ultimelor decenii nu era greu de explicat: reforma agrară din 1864, cu cele aproape două milioane de hectare de împroprietărire, satisfăcuse numai în parte nevoia de pământ a țărănimii, iar ulterior mica proprietate țărănească existentă s-a diminuat odată cu sporul de populație, alte inițiative legislative, precum legile de vânzare a bunurilor statului, culminând cu cea din 1889, făcute cu dorința fermă de a nu compromite principiul „sfintei proprietăți", nu reușiseră să stopeze acest fenomen.

G. D. Creangă, însumând ultimele două subcategorii de țărani amintite mai sus (cu pământ până la 3 ha și fără pământ) și pornind de la calculul consumului alimentar strict necesar, conchidea că aproape 63% din numărul total al țăranilor nu aveau existența asigurată, trăind în mizerie și fiind obligați, în condiții oneroase, să apeleze la proprietari și arendași, iar numai 37% dintre ei (deci, cu pământ între 3 – 5 ha) aveau „un trai mai omenos" (G. D. Creangă, *Considerațiuni generale*, p. 13 – 15.). Lipsa de pământ obliga pe țărani să încheie învoieli oneroase cu proprietarii și arendașii, prețul arenzii, după calculele aceluiași exeget, crescând în câteva decenii de mai multe ori (După calculele lui G. D. Creangă, pe aproape 70% din moșii, între 1870 și 1906, prețul arendei pe pământ crescuse cu 150 – 500 %; la rândul ei, dijma de peste 50% din produsul obținut în 1906 era întâlnită la peste 70% din moșii; la fel, în acest interval de timp, prețul islazului pentru vite, la peste 51% de proprietăți crescuse cu 100% și cu 300% la 14% dintre ele. conform G. D. Creangă (C*reșterea arenzii pământului în bani și în dijmă, a pășunatului și a prețurilor muncilor agricole de la 1870 la 1906*, București, 1908). Asupra aceleiași chestiuni, cifrele sunt comparabile cu cele oferite de Radu Rosetti (Cf. *Pentru ce s-au răsculat țăranii*, ediție Z. Ornea, Editura „Eminescu", București, 1987, p. 325 – 328 ș.a.).

Concluzii apropiate, bazate pe calcule riguroase, găsim și la Radu Rosetti – savantul istoric, descendent al unei mari familii de boieri –, care, referindu-se la disproporția dintre marea proprietate și mica proprietate țărănească, aprecia că „o asemenea monstruozitate nu există în altă țară europeană" (R. Rosetti, *Pentru ce s-au răsculat țăranii*, ed. cit., p. 315 (vezi cap. IV, din partea a IV-a, „Despre distribuirea vițioasă a proprietății și a exploatării pământului în România", p. 313 – 322).

Din punct de vedere economic, dar și psihologic, tendința proprietarilor și arendașilor de intensificare a exploatării țăranilor, pe calea creșterii prețului de arendă al pământului de arătură, al prețului pământului de pășunat ș.a., a fost stimulată, în perioada la care ne referim, de creșterea exportului de cereale, care asigura acestora venituri apreciabile. Se constată că pe măsura creșterii suprafețelor de arătură, în vederea cultivării cerealelor, suprafețele pentru islazuri s-au diminuat, acest fenomen apăsând în plus pe țărani, obligați, în aceste condiții, la prețuri mai mari pentru pământ de pășunat și ierbărit.

Cum am arătat, în ajunul primului război mondial, din cei aproape 5.400 de proprietari cu moșii de peste 100 ha, dintre ei, 3.314 stăpâneau moșii cu suprafețe între 100 – 500 ha, constituind un procent de 10,43% din această categorie de proprietăți, și 2.071 stăpâneau moșii de peste 500 ha, având o pondere de 38,26% (V. Axenciuc, *Evoluția economică*, vol. II, p. 112). De aici rezultă o anumită caracteristică a proprietății rurale din România, în ansamblul ei: aceasta era, înainte de toate, o „țară de latifundii", cum a caracterizat-o, într-un cunoscut eseu, Constantin Stere (C. Stere, *Scrieri*, ediție Z. Ornea, Editura „Minerva", 1979, p. 373 – 390; tot aici, eseul *Pentru ce s-au răsculat țăranii*, p. 495 – 525.).

Or, de la „țara de latifundii" la „țara marilor arendași" distanța era prea mică, deoarece cele mai multe dintre marile moșii erau date în grija arendașilor, aceștia din urmă, obsedați de câștiguri substanțiale, neavând niciun fel de scrupule morale în raport cu țăranii. Observăm, în acest sens, că, la începutul secolului al XX-lea, 60% din proprietățile de peste 100 ha erau arendate; dintre acestea, cele cu peste 1.000 ha erau arendate în proporție de peste 65%, cele de peste 3.000 ha, în proporție de circa 70%. Astfel, se poate aprecia că fenomenul arendășitului a constituit o plagă în plus pentru țărănimea română, fie că era vorba de arendași români sau străini. Unele trusturi arendășești stăpâneau imense suprafețe, cum a fost cazul marelui arendaș evreu Fischer, care stăpânea în arendă, în nordul Moldovei, o suprafață de circa o jumătate de milion de pogoane (în zona de unde avea să izbucnească răscoala din 1907).

În legătură cu evoluția care dusese la această situație a țărănimii, implicit la răscoalele țărănești, se pune *problema responsabilității statului român*, a elitei politice și șefului statului, pentru protejarea cetățenilor săi. Or, în această privință, de-a lungul mai multor decenii, după reforma din 1864, constatăm multă vorbărie în Parlamentul român, în viața publică, în general, cu privire la starea de mizerie a țăranilor, fără a se ajunge la adoptarea de măsuri eficiente pentru ameliorarea acesteia. Poate ar trebui observat că încă de la inaugurarea noului regim politic la 1866 – altfel, regim cu importante trăsături democratice, în spirit european –, clasa politică din România,

indignată de modalitatea înfăptuirii reformei de către Cuza (în urma unei lovituri de stat), în privința problemei agrare a manifestat o mare opacitate. Mulțumindu-se cu recunoașterea dată împroprietăririi țăranilor prin art. 20 din Constituție, de la început ea s-a manifestat pe linia unui comportament care părea a spune că o a doua împroprietărire a țăranilor nu se va mai face niciodată, iar sistemul învoielilor agricole inaugurat în acest context, în care administrația era pusă în mod vădit în slujba proprietarilor, părea a spune țăranilor că ei trebuie să plătească pentru gestul în forță al domnitorului Al. I. Cuza.

Nu numai că administrația de stat după 1866 în mod prioritar trebuia pusă în slujba protecției celor slabi, dar, mai mult, pentru a-și da cu adevărat roadele, reforma lui Cuza ar fi trebuit, la scurt timp, să fie urmată de o alta, precum și de alte măsuri, reale, de ordin economic și financiar, pentru consolidarea micii proprietăți țărănești (După opinia noastră, merită luată în considerare ipoteza pe care un cunoscut autor, M. Popescu – Spineni, o făcea în 1936, și anume că domnitorul Al. I. Cuza, odată cu lichidarea neînțelegerilor în plan european, decurgând din secularizarea averilor mănăstirești, ar fi avut în vedere înfăptuirea, în scurt timp, a unei a doua reforme agrare, caz în care, după acest autor, agravarea situației țărănimii ar fi fost din timp prevenită. (Cf. M. Popescu – Spineni, *Procesul mănăstirilor închinate. Studiu de istorie socială*, București, 1936, p. 378.); în realitate, această a doua mare reformă va veni, în urma unor experiențe sociale dramatice, abia peste o jumătate de secol (adoptată de un partid de guvernământ, în 1913, și amânată mai mulți ani, odată cu izbucnirea primului război mondial). De-a lungul timpului, cum am văzut, situația gravă a țărănimii fusese cunoscută, scoasă în evidență, din când în când, de răscoalele țărănești, dar un egoism ancestral i-a făcut pe oamenii politici din fruntea statului – în marea lor majoritate proprietari de moșii, mai mari sau mai mici –, să nu cedeze în fața acestei necesități, și, nu întâmplător, principiul intangibilității marii proprietăți s-a împletit la ei, timp de aproape o jumătate de secol, cu incriminarea memoriei domnitorului Al. I. Cuza.

Pentru a sublinia, odată cu meritele sale, păcatele clasei politice românești în privința problemei relațiilor agrare, și a-i releva culpa în privința declanșării răscoalelor țărănești, ar fi suficiente, credem, nu atât considerațiile noastre, cât aprecierile categorice ale marilor exegeți ai problemei agrare în epocă, cât și ale unor reprezentanți de seamă ai spiritului public al epocii (de la R. Rosetti și G. D. Creangă la C. Stere, N. Iorga, I. L. Caragiale ș.a.). Între aceștia, R. Rosetti, descriind starea de mizerie a țăranilor români, mereu căinați de oamenii politici, se întreba retoric: „Ce a făcut statul, prin cârmuitorii săi, pentru țăranul nostru? Răspunsul general este *nimic*" (subl. R. R.) (R. Rosetti, *Pentru ce s-au răsculat țăranii*, *op. cit.*, p. 378.).

Cum se cunoaște, *răscoala din 1907*, după cele din anii 1888, 1894, 1899 ș.a., a fost cea mai amplă, focul ei afectând întreaga țară. A început în februarie 1907, în comuna Flămânzi din județul Botoșani, extinzându-se în întregul județ, în satele din județele învecinate, Dorohoi și Iași, apoi în celelalte județe din Moldova. Odată cu violențele îndreptate împotriva arendașilor și proprietarilor, semnificative erau acțiunile de distrugere a învoielilor și a birourilor administrației locale. Asediul de către țărani a unor mari orașe (Botoșani, Dorohoi, Iași ș.a.), precum și extinderea până la jumătatea lunii martie pe întregul teritoriu al Moldovei, dădeau măsura amploarei și intensității mișcării. S-a extins apoi și în Muntenia și Oltenia, în unele locuri luând un caracter extrem de violent (Băilești, județul Dolj).

Răscoala a stârnit îngrijorarea clasei politice, odată cu transferul benevol al puterii politice, de la guvernul conservator, condus de Gh. Gr. Cantacuzino, la guvernul liberal, condus de D. A. Sturdza, și sub îndrumarea hotărâtă a regelui Carol I (Despre atitudinea regelui Carol I, în aceste tragice împrejurări, unele documente vorbesc de la sine; în urma represiunii armate, el se arată încântat că „armata sa" și-a făcut datoria, nelăsând loc aici, precum ne-am fi așteptat, la niciun semn de compasiune; este drept, în corespondența sa intimă, publicată recent, lipsesc piesele vizând răscoala din 1907, însă referințele la răscoala din 1888, din aceeași corespondență, nu lasă îndoială asupra „seninătății" cu care monarhul a privit represiunea țărănimii de către „armata sa". (Pentru corespondența amintită, vezi Sorin Cristescu, *Corespondența privată a regelui Carol I (1878-1912)*, București, 2005).), trecându-se la o represiune armată dură, justificată pe linia aplicării principiului apărării ordinii publice și a statului de drept.

Fără îndoială, numai cauze profunde social-economice, pe care am încercat să le relevăm, puteau duce la evenimente de o asemenea amploare și dramatism. Să menționăm aici că implicarea în răscoală a unor agenți străini, în slujba Rusiei sau Austro-Ungariei, zice-se, cu misiunea de a induce starea de anarhie în țară, își va fi avut rolul ei în desfășurarea acestor evenimente, dar efectul ei nu putea să fie decât insignifiant în raport cu adevăratele cauze social-economice, la care ne-am referit. Nici acțiunile unor agenți socialiști, nici ațâțările interesate ale partidelor politice în lupta pentru putere nu puteau marca semnificativ desfășurarea evenimentelor. Cum am menționat, încercarea unor „analiști" din zilele noastre de a explica tragicele evenimente din 1907, în primul rând, ca rezultat al acțiunilor agenților străini ni se pare de-a dreptul ridicolă, dacă ne gândim la imensitatea materialului documentar care trimite la adevăratele cauze, social-economice, ale marii răscoale.

În urma intervenției energice a armatei române, reprimarea a fost exemplară, ea lăsând în urmă mii de victime; chiar dacă nu ar fi fost vorba de 11.000 de țărani, ci numai de 6.000 sau chiar numai de 2-3.000 (Cât privește exactitatea datelor privind numărul victimelor reprimării, ea a rămas incertă, cum bine se știe, datorită împrejurării că, imediat după încheierea ei cu succes, regele Carol I a solicitat de la Ministerul de Interne arhiva cu dosarele acestei sângeroase acțiuni, pentru a-i asigura secretul, fiind vorba de implicarea armatei naționale: în acest fel, un asemenea important fond documentar rămânând până astăzi necunoscut istoricilor.), faptul în sine rămâne o zguduitoare tragedie, unică în epocă, cel puțin la nivel european. Paradoxal, în raport cu marile festivități din anul precedent, 1906, prilejuite de împlinirea a 40 de ani de domnie a lui Carol I, răscoala punea în lumină contradicțiile evoluției societății românești pe calea modernizării; cum am mai subliniat, aceasta din urmă mersese în bună măsură la suprafață, ea vizând aproape în exclusivitate lumea orășenească, iar nu lumea cea mare a satelor românești; mai ales spiritul democratic, ca element de modernizare, a afectat prea puțin această lume. Este, de fapt, contradicția care va face în epocă subiectul unor mari dezbateri ideologice, strâns corelate cu cele privind căile de evoluție economică, în care se vor implica cele mai de seamă spirite ale timpului.

Cum se știe, *consecințele răscoalei* au fost deosebit de importante, înainte de toate ea stârnind o adevărată criză de conștiință la nivelul elitelor. În paralel cu intensificarea dezbaterilor ideologice la care ne referim, se petrec importante schimbări pe scena politică, viața politică din România intrând, de fapt, după 1907, într-o nouă etapă a sa. Între altele, iau naștere sau încearcă să se înfiripeze partide politice noi.

Pe de altă parte, o anumită responsabilitate se afirmă la nivelul Puterii, Partidul Național-Liberal, în răstimpul guvernării sale din anii 1907 – 1910, procedând la o serie de reforme menite să amelioreze cât de cât starea de mizerie a țărănimii, să înlăture cele mai grave abuzuri în domeniul relațiilor agrare.

Astfel, în decembrie 1907, Parlamentul adoptă *o nouă lege a tocmelilor agricole*, înlăturând unele abuzuri ale proprietarilor și arendașilor, impunând acestora obligativitatea de a acorda comunelor islazuri în limite riguros stabilite, în raport cu dimensiunile moșiilor. De asemenea, prin lege erau stipulate limitarea prețurilor învoielilor agricole, precum și interzicerea muncii la tarla în contul dijmei. În martie 1908, lua ființă *Casa Rurală*, având drept scop facilitarea vânzării de pământ către țărani și înlăturarea cametei la sate. O altă lege, din 1908, era îndreptată *împotriva trusturilor arendășești*, limitându-se suprafețele arendate la maximum 4.000 ha. De asemenea, la începutul anului 1909, era adoptată *Legea pentru arendarea la asociațiile țărănești a moșiilor statului, Casei Școalelor și altor așezăminte publice*.

Toate aceste măsuri erau departe de a răspunde pe deplin exigențelor de schimbare a situației țărănimii, dar, deja, în cadrul dezbaterilor publice pentru adoptarea lor transpare ideea necesității unei noi reforme agrare (o enunța într-un discurs Constantin Stere, între alții). Curând, ideea ajunge la ordinea zilei, fiind adoptată mai întâi în programul P. N. L., devenind apoi obiect al unui proiect de lege care intra în dezbaterea publică, după ce, la începutul anului 1914, acest partid, în frunte cu I. I. C. Brătianu, ajungea din nou la putere (dezbatere întreruptă și amânată un timp, odată cu declanșarea primului război mondial).

Eveniment dramatic, unic de acest gen pe plan european la începutul secolului al XX-lea, care a pus în evidență contradicțiile procesului de modernizare în epoca domniei lui Carol I, marea răscoală a țăranilor din 1907 nu poate fi exclusă din istoria României, precum ar sugera unii „analiști" din zilele noastre, în dorința de a înfrumuseța realitățile timpului; o datorie morală, indispensabilă oricărei cercetări obiective, ne obligă să prezentăm istoria națională – inclusiv a claselor sociale din România – așa cum a fost, cu luminile și umbrele sale.

În presa vremii

Mărturii despre 1907

În acea „primăvară a sorocului răbdării" din anul 1907, oamenii pământului, „talpa țării", cum le plăcea partidelor istorice să-i numească, s-au hotărât să meargă la arendași pentru „a se învoi" nu cum vor ei, „ci cum pot ei".

„Cauzele revoltei – scria ziarul „Adevărul" din București la 1907 – sunt astăzi unanim recunoscute. Țăranii s-au răsculat din cauza mizeriei cumplite în care i-a adus exploatarea de o sălbăticie sistematică a proprietarilor și a arendașilor de tot soiul de naționalități și de toate categoriile. Fără pământ, fără adăpost omenesc, gol, rău hrănit, incult și bolnav, lipsit de dreptate, fără unelte, fără vite de muncă, trudindu-se zi și noapte numai în folosul exploatatorilor săi; sfărâmat sub masa grea a dăjdiilor disproporționate cu veniturile muncii, dăjdii fixate, de altfel, de propriii săi exploatatori; ajuns la această stare intolerabilă, țăranul român nu mai putea răbda".

Cu credință în Dumnezeu, în plângerile lor, țăranii avertizau autoritățile să se trezească la realitate înainte de a fi prea târziu. „Domnule prefect – se specifica în Petiția țăranilor din comuna Lunca, satul Stroiești (jud. Botoșani), vă aducem iarăși la cunoștința dv., înainte de a nu ne deda la acte de natură care să tulbure opinia publică, așa că cel mai târziu la 1 martie a.c. să putem începe semănăturile, iar în caz că până la acea dată nu vom găsi un rezultat satisfăcător, vă declarăm că cu forța ne vom duce pe moșie și vom băga plugurile noastre spre a asigura existența noastră și a copiilor noștri și că nu ne vom da înapoi chiar cu riscul vieții noastre". Situația disperată a țăranilor români a fost ilustrată și în Petiția celor 106 țărani din comuna Moțăței (jud. Olt) adresată prefectului județului.

Sutele de mii de memorii și plângeri, adresate de țărani din toate colțurile țării prefecților de județe, miniștrilor, primului ministru și chiar regelui Carol I, prin care se rugau să se țină seama de soarta lor deosebit de grea și să se ia măsuri urgente de îndreptare a ei, însă au fost zadarnice, – nimic nu s-a făcut în folosul lor. „Toate cârmuirile ce s-au strecurat la putere de la 1864 (din vremea lui Alexandru Ioan Cuza) – remarca istoricul A.D. Xenopol – vreme de 43 de ani, nu s-au îndeletnicit cu chestia țărănească, decât într-un fel cu totul întâmplător, fără urmare și fără să caute a urmări aplicarea unui sistem întreg de măsuri care ar ridica starea țăranului român". Din această cauză, Vasile Kogălniceanu, în pragul izbucnirii marii răscoale țărănești, avertiza „Conducă-torii țării împing fără să știe la o stare de lucruri din cele mai grave și serioase. Nevroind să scoată pe țărani din sărăcie și să le dea altfel de învoieli de cum sunt azi, partidele noastre (conservator și liberal) duc hotărât lucrurile spre prăpastie!"

Și a fost o luptă groaznică în România anului 1907, când țăranii au mers cu piepturile deschise înaintea armatei care apăra o stare de lucruri rezemată pe o veche nedreptate. „Țăranul român – preciza o gazetă din străinătate – și-a luat în mână coasa să plece la seceriș, dar n-a găsit pământ care să-l fi putut lucra. Și atunci și-a pus coasa pieziș și a plecat să-l cată". „Pământ, vrem pământ" – era strigătul general disperat al țărănimii române, după cum constata la 5 martie 1907 ziarul vremii „Universul".

În aceste condiții, Camera Deputaților a votat, în regim de urgență, Legea instaurării stării de asediu. Apoi, comandanții de divizii, regimente, batalioane, înzestrați cu hărți, planuri, având la dispoziție toate efectivele militare existente, în dotarea cărora se aflau și noile arme „Manlicher" și tunuri, au început să-și exercite „mișiunea" ca într-un adevărat război.

Însuși ministrul de interne, atunci I.I.C. Brătianu, la 16 martie 1907, repeta și el ordinul categoric: „Vă atragem încă odată atențiunea asupra absolutei necesități de a se reprima chiar din primul moment, în modul cel mai energic, orice bandă care ar comite acte de violență sau incendii". Era aceasta o soluție sinucigașă a rezolvării problemei celor șase milioane de țărani.

Ziarul „Adevărul" din 11 aprilie 1907, referindu-se la aceste pregătiri, preciza că „s-au pus pe picior de război aproximativ 150.000 de oameni", adăugând: „Și dacă nu s-au mobilizat mai multe forțe este că nu au avut cu ce echipa oamenii". Generalii coman-danții ai celor opt divizii de pe întreg teritoriul țării – Lambrino, Gigurtu, Cica, Grăniceanu, Iarca, Zossin, Beller și Tell –, la rândul lor, au dat dispoziții concrete pentru a fi împușcați fără milă toți răzvrătiții: „În conformitate cu Ordinul nr. 692 al Ministerului de război, generalul Gigurtu preciza că – pentru liniștirea spiritelor și pentru înăbușirea oricărei răsturnări, trupa are ordin să tragă atât cu armele, cât și cu tunurile".

Groaznicul măcel provocat de unitățile armatei regale române care a indignat și revoltat opinia publică din țară și străinătate s-a soldat cu nenumărate victime omenești.

Pe baza informațiilor primite de la învățătorii satelor, firește fără a le număra filă cu filă, istoricul Nicolae Iorga, aprecia realist, că, la 1907, în urma represiunilor sângeroase, au pierit „mii și mii" de țărani. Deci cifra este de ordinul miilor și, în nici un caz, sub o mie. În Memoriul înaintat Forein Office-ului de la Londra, după „potolirea" răscoalelor, amba-sadorul Marii Britanii la București, Sir William Conyngham Greene, după o discuție directă avută cu regele Carol I al României, în ceea ce privește numărul țăranilor împușcați, preciza: „Regele a mers atât de departe încât mi-a declarat că «nimeni nu știe câți rasculați căzuseră în faza represivă a luptelor», lăsându-mă, totodată, să înțeleg că puțin îi pasă de ei, dar a admis că «în orice caz, cifra era de ordinul a mai multor mii». „M-a frapat – continua ambasadorul englez – această extrem de interesantă confirmare a datelor pe care vi le-am comunicat la vremea respectivă".

Dezvăluind proporțiile masacrului, un contemporan, martor ocular, publicistul N.D. Cocea aprecia: „Dacă s-ar fi înșirat cadavrele țărănești de-a lungul și de-a latul Căii Victoriei, pe de o parte a Cheiului Dâmboviței și până dincolo de Piața Mare, Majestatea Sa /Carol I/ ar fi putut să meargă, de la Palat până la Dealul Mitropoliei ca să rostească Mesajul de deschidere a Camerei, pășind pe un covor moale de carne țărănească".

Cu toate acestea, din documentele vremii, publicate în parte în importante colecții de documente despre marea răscoală a țăranilor din 1907, se aduc dovezi certe că cifra de 11.000 a celor uciși a fost considerată, pe bună dreptate, ca fiind minimă.

La 6 septembrie 1907, fostul magistrat român, Toma Dragu, într-un articol publicat în ziarul francez din Paris „Courier europeen", după ce amintește că „se procedase la arestarea a peste 20.000 de țărani, care sunt aruncați în cocioabe sau în fundul șlepurilor după ce aceștia /soldații/ și-au făcut datoria de a ucide pe alte 10.000 țărani", preciza: „Dețin din sursa chiar a unui funcționar de la Ministerul de Interne, că numărul țăranilor uciși cu ocazia înăbușirii răscoalei ar depăși cifra de 11.000".

Ziarele „Adevărul" și „Dimineața", bizuindu-se pe informațiile corespondenților lor din întreaga țară, inserau ca cifră minimă a țăranilor uciși 11.000, dar considerau că numărul real al fi de 12.000-13.000.

Am invocat din mulțimea documentelor doar unele aspecte semnificative, pentru a demonstra dimensiunea și gravitatea atrocităților săvârșite cu sânge rece de armata regală, confirmându-se astfel, că de fapt, a fost un adevărat război cu foarte mulți morți și răniți. Cu atât mai mare este consternarea față de cei care încearcă să considere ca fiind nerelevante aceste tragice evenimente petrecute în primăvara anului 1907, însângerându-l cumplit, propunând inconștient, probabil, scoaterea acestei file întunecate din istoria patriei.

A. D.

Restituiri

CU DOCUMENTELE PE MASĂ

STATUSUL CATOLIC ARDELEAN - o stafie care tulbură rânduielile canonice și încalcă suveranitatea statului român

Prof. dr. Ioan CORNEANU
Avocat Vasile MOIȘ
Avocat Anca PETRAN
Prof. Anca ONESCU

(Urmare din nr. 470)

Odată constituit, în Statusul Catolic Ardelean s-au înghesuit „toți conții, baronii, deputații, senatorii, prefecții de județe, primarii de orașe, judecătorii Curții de Apel." De remarcat este și faptul că Guvernul Ungariei din motive de oportunitate, nu a dizolvat Statusul Catolic, ci le-a tolerat în mod provizoriu până la înfăptuirea Autonomiei Catolice. A preconizat însă „dizolvarea" acestuia, așteptând să se ivească un moment oportun.

În aceste condiții noi, Statusul Catolic a acționat cu o energie și perseverență uimitoare, pentru a-și crea o „situație legală" și pentru a-și asigura „proprietatea bunurilor mobile și imobile" ajunse în „administrația sa", dar cu toate încercările s-au „izbit în mod permanent de refuzul categoric, atât din partea Guvernului, cât și al Regelui".

De asemenea, Statusul Catolic, n-a obținut „în timpul întregii epoci, aprobarea Statutului, după cum n-a fost recunoscut nici de Sfântul Scaun, lucru ușor de înțeles, dacă ne reamintim obiecțiunile episcopului Fogarassy, prin care se stigmatizează caracterul anticatolic al acestei organizații."

Din lunga serie de documente al procesului de peste 40 de ani dintre Statusul Catolic și Guvernul Ungar, se poate reține Declarația din Rescriptul Ministrului de Culte din 13 septembrie 1884 în care se arată: „Statusul Catolic și Consiliul Dirigent, n-au obținut drepturi pentru dispozițiuni exclusive și independente de guvernul ungar. Rescriptul Împărătesc i-a atribuit numai dreptul și acea sferă de activitate pe care o exercita Comisia Catolică independentă de Guvernul Ardelean, care n-a fost altceva decât un organ subaltern al Guvernului, format din: consilieri guvernamentali ale căror hotărâri, având numai natura de propuneri, se ridicau la valoarea de ordonanță numai fiind datate din ședința Guvernului date în numele acestuia și purtând sigiliul lui."

Cum Statusul Catolic uza de toate mijloacele pentru „a se erija în proprietar al fondurilor imense pe care a pus mâna", Ministrul Cultelor i-a pus, în repetate rânduri, în vedere, că aceasta constituie un abuz. Toate aceste averi se arată de Ministru în ordinul 30918 din 1912: „nu formează proprietate particulară, care ar putea fi de natură perpetuă, prin urmare astfel de averi, pentru care corporațiunile, în cazul de față, Statusul Catolic, sunt numai administratori responsabili."

În același timp, Ministrul Cultelor a intervenit la Ministerul Domeniilor cerând: „... a nu ține seama de dezideratul Consiliului Dirigent al Statusului Catolic ca în Cărțile Funduare ale pădurilor și să șteargă cuvântul „administrat" pentru că acele păduri, după concepția Statusului Catolic, formează proprietatea sa. Pădurile din chestiune, de fapt, dar nici într-un caz nu formează proprietatea particulară a aceluia, sub îndrumarea liberă a lui."

În urma acelui demers, Ministerul Domeniilor a dat ordinul 42377, 1-2-1912, prin care „.... a ordonat ca toate cărțile funduare să facă pretutindeni rectificarea necesară în sensul că pădurile reclamate ca proprietăți ale Statusului Catolic Ardelean, formează proprietatea Fondurilor Administrative cu influența Statusului Catolic. Înțelesul cuvintelor „influență" se poate stabili din faptul că „Ministerul Cultelor a instituit, pe lângă Statusul Catolic, o Secțiune de Contabilitate a sa, compusă din funcționari de stat și supuse direct ministerului, fără a fi subordonată Statusului Catolic."

OPINII

De asemenea, prin rescriptul Ministrului Cultelor nr. 22072 din 1912 „...s-a stabilit din nou caracterul provizoriu și lipsit de orice legalitate a Statusului Catolic." În același timp, s-a mai precizat că: „...este evident din aceasta, înainte de toate, că Statusul Catolic e în restanță până în ziua de astăzi cu elaborarea acelor modalități și cu înaintarea lor, prin guvernul ungar, spre hotărâre mai înaltă, după care afacerile din competința fostei Comisii Catolice, acum ar fi să se administreze și să se rezolve cu influența Comisiei alese din Statusul Catolic. Acest Statut organic, care trebuia să fie prezentat spre decidere mai înaltă, prin urmare, care trebuia să fie aprobat de forul mai înalt, nu poate fi suplinit prin dispoziția antecesorului meu la acest Departament din 16 iunie 1873, cu nr. 1008". (...) „Procedând pe aceste baze, în conștiința răspunderii mele, nu-mi pot da asentimentul, ca drepturile Majestății Sale și ale Ministerului Cultelor și Instrucției de oricând, privitoare la administrarea fondurilor catolice și să fie întunecate."

Tot atât de lămurită este și chestiunea școlilor susținute de Statusul Catolic din Fondul de Studii lăsat temporar în administrația acestuia. Prin adresa nr. 19450 din 20 mai 1902, Ministerul de Instrucție al Ungariei, „... a pus în vedere Statusului Catolic că el nu poate pretinde să fie socotit ca autoritate școlară superioară susținătoare și conducătoare, ci numai ca susținător al școlilor din Fondul de Studii."

Prin rescriptul nr. 92079 din 1918, același minister a comunicat Statusului Catolic că: „...școlile susținute de acesta nu le poate considera ca școli secundare, susținute și conduse de Statusul Catolic și ca aceste școli sunt sub conducerea imediată a Statului Ungar."

În ceea ce privește „natura de drept a Fondurilor Administrative cu influența Statusului Catolic," aceasta a fost stabilită mai presus de orice îndoială la întreaga jurisprudență ungurească. „Aceste fonduri sunt regnicolare, adică publice, ale căror venituri se întrebuințează pentru promovarea scopurilor școlare și culturale ale țării și al căror patron suprem este Regele."

Comisia Parlamentului ungar din 1872 a stabilit că: „nu există, din punct de vedere de drept, nici un motiv întemeiat, care ar putea împiedica Statul, ca în împrejurări cu totul schimbate, să dispună altfel decât în scopuri bisericești, de bunuri fundamentale, acordate în împrejurări de altă natură, și anume să dispună în conformitate cu cerințele și interesele publice ale Statului."

Punctul de vedere al guvernului ungar a fost reprezentat de: „...către acesta în mod consecvent și netulburat de la 1873 și până la descompunerea Vechii Ungarii. (...)" Ultimul act oficial, în această ordine de idei, este rescriptul ministerial nr. 74918 din 1 mai 1915, prin care Ministerul Cultelor și al Instrucțiunii, aprobând regulamentul pentru administrarea averilor Statusului Catolic, „... cu rezerva că acest regulament nu poate prejudicia cu nimic acele Statute, care în baza hotărârii înalte din 19 august 1867, or să fie elaborate și iarăși înainte spre înalta aprobare, și în scopul cărora chestiunile care au aparținut sferei de competență a Comisiei Catolice de pe lângă Guvern, se vor administra cu influența Statusului Catolic Ardelean și a Comitetului ales."

***

Problema Statusului Catolic Ardelean pe timpul dominației ungurești se prezenta astfel:

1. „*Conform declarației Episcopului Romano Catolic de Alba Iulia, Statusul Catolic reînființat în 1868, respectiv la 1873, nu este o continuare a Statusului Catolic din secolele XVI și XVII, ci o organizație nouă, pe baze protestante;*
2. *Noul Status Catolic a luat ființă la 1873 în mod clandestin, cu abaterea de la prevederile Rescriptului Imperial;*
3. *Nici Regele Ungariei, nici Guvernul României și nici Parlamentul nu au sancționat niciodată organizația Statusului Catolic, ci au tolerat-o numai în mod provizoriu;*
4. *Guvernul Ungariei a stabilit în mod precis că Statusul Catolic nu este proprietarul Fondurilor deținute de el. Acestea sunt numai administrate cu influența lui;*
5. *Sfântul Scaun n-a aprobat nici el organizația Statusului Catolic, care este în flagrantă contradicție cu organizația Bisericii Centrale Universale Catolice;*
6. *Guvernul Ungariei a preconizat dizolvarea Statusului Catolic, urmând să fixeze momentul oportun."*

Cu această stare „de drept" a intrat Statusul Catolic Ardelean în noul Stat Român la 1 decembrie 1918.

(Va urma)

epistola a VI-a

Dragă cititoare,
dragă cititorule,

***Cunoașterea** înseamnă vedere interioară și este sublimată prin înțelepciune, suma calităților umane.*

Iubirea și cunoașterea se întrepătrund. Ele împreună înalță podul vieții pe care pășim spre desăvârșire. A cunoaște înseamnă iarnă, a iubi e primăvară, cum citim într-un frumos poem de Lucian Blaga. Creștinismul propovăduiește mântuirea prin iubire. Creștinismul primar, însă, insistă pe ideea cunoașterii. În „Evanghelia după Toma" se arată că Dumnezeu nu este doar în înaltul cerurilor, nici doar în adâncul apelor, ci în sufletul omului și în toate câte sunt în afara sa. Această cunoaștere face ca omul să pășească în împărăția lui Dumnezeu. Iudaismul înfățișează căile drumului inițiatic al cunoașterii lui Yahve: binecuvântarea, rugăciunea, sinagoga și căminul evreiesc. Hinduismul evidențiază mântuirea prin cunoaștere. „Brahma sutra" începe cu următoarea propoziție: „athato brahma-jijnasa" (acum, așadar, cunoașterea lui Brahman), în vreme ce textele upanișadice au ca leit-motiv cunoașterea lui Brahman echivalentă cu sublima cunoaștere a sinelui. Sinteza înțelepciunii upanișadice și indiene, deopotrivă, o reprezintă regăsirea lui Dumnezeu în sufletul omului, exprimată prin propoziția sanscrită „tat tvam asi" (acela tu ești), de altfel titlul unei poezii de Mihai Eminescu.

Principiul fundamental al filosofiei lui Socrates este ilustrat de expresia elină „gnothi seauton" (cunoaștete pe tine însuți/însăți!). Immanuel Kant își edifică întregul sistem filosofic pe teoria cunoașterii. G. W. F. Hegel distinge între „Naturwis-senschaft" (științele naturii) și „Geisteswis-senschaft" (științele spiritului). Cunoaș-terea poate fi empirică, afectivă, rațională, irațio-nală, nonrațională, intuitivă și revelată. Ea se poate împlini prin experiment sau prin experiență. De la cunoașterea mediată la cea imediată, de la nivelul fizic la piscul metafizic. Cunoașterea mistică înseamnă comuniune.

Cunoașterea se găsește la baza tuturor științelor. Există, însă, un zid peste care științele nu pot trece, iar atunci este nevoie de religie. Fără știință, universul ar fi eteric, iar omul – o nălucă. Fără religie, universul ar fi un pustiu deșertic, iar omul - un obiect. Progresul și regresul sunt expresii ale științei, câtă vreme eliberarea și desăvâr-șirea caracterizează religia. Descoperim prin știință și redescoperim prin religie. Știința și religia sunt două căi care adeseori se inter-sectează. Una este artera și alta este vena. Dar, ambele se întâlnesc în inimă, iar un organism nu poate exista fără ele.

Necunoașterea reprezintă un defect uman major. Sparge cochilia ignoranței! Citește o carte, contemplă natura, analizează, inter-pretează, sintetizează, meditează, roagă-te în taină!

Este adevărat că omul, cât tră-iește, învață și tot moare neînvățat, dar, fără cunoaștere, strada ta rămâne în întuneric. Cunoașterea deschide uși, porți și ferestre.

În a șaptea epistolă, îți propun să discutăm despre experiență. Sănătate și serenitate!

Cu sinceritate,
al dumneavoastră,
Mircea Itu

Universitatea Spiru Haret cinstește eroii
Laudă oștirii române

Războiul Oriental sau de Independență (pentru România) desfășurat în Balcani între 1876-1878 a avut consecințe majore în configurația politico-geografică a Europei. Pentru România, acest război a însemnat împlinirea unui ideal plătit cu sângele ostașilor români morți pe câmpurile Bulgariei. Sau cum spune Eminescu, „independența, precum o numim astăzi, nu este un «copil găsit », fără căpătâi și fără antecedente, ci un prinț care dormea cu sceptrul și coroana alături" (*Timpul*, nr. 39, 19 febr. 1880, p.2).

După declararea solemnă de către M. Kogălniceanu a Independenței României în Sesiunea Extraordinară a Adunării Deputaților din 9 mai 1877 („*suntem independenți, suntem națiune de sine stătătoare [...], suntem o națiune liberă și independentă*"; despre această declarație a scris Eminescu în chiar ziua declarării ei, dovedind o intuiție și o excelentă informare ziaristică), România rupe relațiile diplomatice cu Poarta și intră în război. La cererea Marelui Duce Nicolae, comandantul suprem al armatei țariste, aflat în impas, principele Carol I ordonă trecerea Dunării, la 19 iunie 1877, pe podul de vase Zimnicea-Zvištov, și primesc botezul focului la Plevna, la 10 august 1877, atacă reduta Grivița din fața Plevnei, la 27 august 1877, pe care o cuceresc la 30 august 1877, după o luptă încordată în care cad maiorul Gh. Șonțu și căpitanul Valter Mărăcineanu, împreună cu peste 800 de ostași români.

După cucerirea, cu jertfe umane, a Rahovei (Oreahovo), la 7 noiembrie 1877, a redutelor de la Opanez, la 28 noiembrie 1877, predarea generalului Osman Pașa, armata română se umple de glorie la 12 ianuarie 1878, într-o iarnă cumplită, ocupând, tot cu numeroase jertfe, localitatea Smârdan, facilitând, astfel, trei zile mai târziu, bombardarea masivă a Cetății Vidin de către artileria română.

Cu o viziune europeană, Eminescu, urmărind îndeaproape și cu obiectivitate evenimentele de pe „câmpul de război", fiind autorul român cu cea mai impresionantă bibliografie despre acest război (zilnic scria câte 2-3 articole), a lăsat posterității relatări nu numai despre conducătorii armatei române („*armata este copilul alintat al patriei, precum și trebuie să fie*", *Curierul de Iași*, 10, nr. 57, 1 iunie 1877, p. 3), dar mai ales despre componența oștirii române, formată în mare parte din țărani, singura clasă pozitivă din România, după opinia sa. „*Viteaza noastră oștire, cu minte de bătrân, putere de tânăr și îndrăzneală de nebun, au trecut Dunărea și s-au așezat zid, unde era primejdia mai mare și mai multă laudă de câștigat. Căci n-au întrebat câți dușmani sunt, ci unde sunt și la vreme de mare cumpănă au aruncat sabia ei într-o parte. Decât un an corb, mai bine o zi șoim! și-au zis voinicii și unde trebuia vitejie, unde trebuia bună chibzuială, cu chibzuială s-au purtat. Datoria lor au împlinit-o cu strălucire și nu dorim decât ca tot așa să rămână"* (*Timpul*, nr.283, 16 dec. 1877, p. 1).

Această mare victorie cu rezonanță europeană de la Smârdan (azi Inovo), în care armata română a strălucit, a fost comemorată marți, 3 martie 2009, de Ziua Națională a Bulgariei, chiar în locul în care s-au purtat sângeroasele bătălii. Aici, cu circa 15 ani în urmă, vrednicul de pomenire, mitropolitul Nestor Vornicescu, l-a convins pe mitropolitul Vidinului, Domițian, și pe alte oficialități bulgare, să ridice un monument în memoria ostașilor români. Și tot datorită abilității mitropolitului Nestor, Domițian (care-i devenise prieten) a acceptat slujba religioasă în limba română în bisericile din unele comunități românești.

În ziua de 3 martie 2009, așadar, oficialitățile bulgare și reprezentanți ai unor instituții, asociații, fundații au comemorat pe ostașii români, dar și bulgari, ruși, ucrainieni, finlandezi, care și-au lăsat trupurile pe aceste locuri. Au participat din partea bulgară: primarul Vidinului, Rumen Vidov, guvernatorul regiunii Vidin, Petrov Sposov, Ivo Gheorghiev, președintele Uniunii Etnicilor Români din Bulgaria (principalul organizator), Plamka Nechitov, președintele Asociației Vlahilor din Bulgaria, Ivan Juvetov, președintele Centrului Cultural Român din Vidin, Ivan Alexandrov, alături de numeroși etnici români din Bulgaria.

Delegația română a fost alcătuită din prof. univ. dr. Ioan Gâf-Deac, prorector al Universității *Spiru Haret*, director al Departamentului ID și FR, prof.dr. Alexandru Duțu, decan al Facultății de Istorie, Muzeologie și Arhivistică prof. univ. dr. Nicu Vintilă, toți trei de la Universitatea *Spiru Haret* din București, împreună cu Silviu Catană, consulul României la Sofia, Ion Toma, atașatul militar la Ambasada României în Bulgaria, și Victor Crăciun, președintele Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni.

La Vidin se regăsesc studenți bulgari în sistemul românesc de învățământ la distanță, excelent apreciat de românii din Bulgaria.

Au fost de față prof. dr. Tudor Nedelcea și ec. Petre Gigea-Gorun, președintele, respectiv vicepreședintele Fundației „Scrisul Românesc" din Craiova (care au donat și vor dona, în continuare, cărți în limba română), prof. dr. Florin Rotaru, director general al Bibliotecii Metropolitane „Mihail Sadoveanu" din București, Felicia Crăciun de la Departamentul Românilor de Pretutindeni, prof. univ. dr. Adina Berciu-Drăghicescu de la Universitatea din București, dr. Robert Stănciugel din București, prof. Dan Vană din Calafat și alții.

În luările de cuvânt din fața monumentului din Smârdan, unde I.P.S. Domițian a oficiat un Te-Deum în limbile bulgară și română, s-a remarcat sinceritatea și cunoașterea reală a evenimentelor de acum 131 de ani. Primarul Vidinului a mărturisit că este de datoria bulgarilor de a transmite generațiilor tinere – prezente la eveniment – faptele de glorie ale românilor.

A luat cuvântul prof. univ. dr. Ioan Gâf-Deac, prorector al Universității *Spiru Haret*, director al Departamentului ID și FR, care a evidențiat rolul jucat de Universitatea *Spiru Haret* în comunitatea românească din zonă.

Prestigiul și excelența academică ale Universității *Spiru Haret* reprezintă premise pentru dezvoltarea procesului de învățământ superior în regiune.

Prorectorul Universității *Spiru Haret* a transmis celor prezenți un mesaj de felicitări și urări de succese din partea prof.univ.dr. Aurelian Bondrea, președinte și rector al Universității *Spiru Haret*.

A impresionat și delegația de elevi îmbrăcați în costume populare românești (și cu influențe bulgare) din localitatea Koslodui, condusă de inimosul profesor Nicolae Marinov-Pacev, cel care are o singură dorință: nepoții săi să poată învăța în România. Și tot acest militant român are o lucrare despre Războiul de Neatârnare (în curs de apariție la Fundația „Scrisul Românesc"), în care, operând cu documente inedite din arhivele românești și bulgare, demonstrează aportul armatei române la eliberarea Bulgariei.

A urmat un simpozion dedicat relațiilor româno-bulgare de-a lungul timpului, în sala de conferințe a Primăriei din Vidin, la care a participat un numeros public.

Cei care au expus comunicări (Ioan Gâf-Deac, Al. Duțu, Andrei Potcoavă, Ivo Gheorghiev, N. Marinov-Pacev, Tudor Nedelcea, Victor Crăciun, Nicu Vintilă și alții) au evidențiat bunele relații dintre cele două state, au remarcat faptul că Dunărea, așa cum dovedise și Vasile Pârvan, n-a fost un obstacol, ci un liant între cele două popoare, că intelectualitatea revoluționară bulgară s-a format în România.

Astfel de evenimente, în care intelectualii români și bulgari își manifestă, științific și cultural, atașamentul pentru trecut și valorile europene, au darul de a fi pilde de urmat, în noua configurație a Europei și în spiritul noului mileniu în care am intrat.

Tudor NEDELCEA

București 550 București 550 București 550
REFLECȚII LA DEZVOLTAREA URBANISTICĂ A BUCUREȘTILOR

(Urmare din 470)

Liberalismul urban a creat noi monștri

Conf. univ. dr. arh. Adrian MAHU, Facultatea de Arhitectură

Pentru a combate „individualismul exagerat" exprimat de construcțiile de pe bulevardele Bucureștiului, cred că ar fi timpul să ținem seama de ceea ce scria, în volumul său „Despre o estetică a reconstrucției" din 1947, eruditul arhitect G.M.Cantacuzino:

„Am schițat situația arhitecturii centrelor de civilizație pentru a putea marca mai bine contrastul care există între tendința generală de revenire la ordine și măsură din străinătate și la dezordinea și anarhia care domnesc la noi, unde arhitecții de toate vârstele se visează inovatori și reformatori, atunci când e prea bine știut că experiențele au fost făcute în linii mari și că acum rămâne de ales și de lucrat. Au de ales elemente valabile pentru a construi în spiritul lor întâi și pe teren și în spațiu pe urmă…

Pentru a intra și noi în acea armonie, vor trebui unele renunțări,va fi nevoie poate să se încetinească goana după originalitate , pitoresc și noutate. E bine ca un arhitect să aibă curajul să fie banal. Banalitatea născută din renunțarea unor manii ornamentale și țâfneli temperamentale se poate astfel ridica la rangul de virtute".

În ce mă privește, eu aș prefera, în loc de cuvântul „banalitate", „umilință", în sensul de respect și bună cuviință față de cei care au construit înaintea noastră și lângă care avem șansa să construim.

Dar să revenim la marile teme care conferă unui oraș o anume identitate. Lecția de urbanism, pe care ne-o transmit marile orașe ale acestei lumi este, în primul rând, punerea în valoare a reliefului pe care s-au clădit: forme de relief, cursuri de ape, păduri și zone verzi.

Nimeni nu poate concepe astăzi Parisul fără Sena, cu podurile ei atât de romantice, și Colina Montemartre, încununată de celebra Sacre Coeur, sau Ierusalimul, fără Muntele Templului cu celebrul zid și monumentele religioase care-l subliniază, ori, mai aproape de noi, Budapesta, cu celebrul său pod cu lanțuri, colina înverzită a Budei, pe care se înalță zidurile Bastionului Pescarilor, ori pitorescul Veliko Tîrnovo, cu terasele succesive către marele „S" desenat de valea croita de Iantra.

Peste tot observăm că urbaniștii au fost inspirați de cadrul natural și de la acesta au pornit când și-au imaginat toate proiectele lor.

În București, nu se mai păstrează azi nimic din farmecul dealurilor care, la 1875, se mai percepeau, încă, din saloanele Palatului Șuțu: Colina Cotrocenilor, Colina Mitropoliei, Colina Văcărești.

Avem impresia că trăim într-un oraș construit pe un teren plat pentru că nu am știut să amplasăm clădirile în armonie cu relieful.Turnurile clădite, în loc să încununeze dealurile, au fost amplasate oriunde, de obicei la baza colinelor, și nu au făcut decât să anihileze percepția reliefului.

Liberalismul politic câștigat după 1989 a fost transpus în liberalism urban, care a creat noi monștri!

Acum, la 550 de ani de la atestarea documentară a Bucureștilor, constatăm că nu am știut sau nu am putut să punem în valoare armonia formelor de relief pe care Dumnezeu le-a dat Bucureștilor.

Biserica Sf. Nicolae Sârbi

In memoriul pe care prințesa Martha Bibescu îl adresa în 1931 Primăriei Capitalei și pe care l-aș recomanda ca obiect de studiu pentru urbaniștii de azi, întâlnim remarca:

„Dealurile Bucureștilor, care ar putea să devie una din marile teme estetice ale orașului, sunt azi cu totul neluate în seamă, sau se fac cimitire pe ele, cum e cu unul din cele mai frumoase (Cimitirul Bellu) sau închisori (Văcărești) sau, în cel mai bun caz, nu se face nimic…"

Prințesa propunea crearea unei piețe la poalele Dealului Mitropoliei cu vedere până la Dâmbovița: „care ar pune în valoare colina cea mai de seamă a orașului prin sensul istoric pe care îl are"; tot așa, ea propunea pe unul din dealurile din fața Cimitirului Bellu aducerea monumentului de la Adamclisi, atunci aflat în ruină și în mare parte dezmembrat, „pe care l-ar domina și ar putea să slujească drept punct de reper la orizontul orașului".

Firește că azi, la atâția ani de când Monumentul de la Adamclisi a fost reconstruit după proiectul arhitectului Dan Rusovan pe locul găsit de Alexandru Tocilescu, am putea propune monumente de arhitectură contemporană, care să încununeze dealurile Bucureștilor.

În anul 1996, Uniunea Arhitecților din România a lansat un mare concurs internațional: „București 2000", la care un juriu, format din specialiști în domeniu: Kenneth Frampton, Vittorio Gregotti, Dan Hanganu, Fumihiko Maki, Josep Martorell, Claude Vasconi, a analizat 235 de proiecte, care proveneau din 35 de țări, de pe cinci continente. Marele premiu a fost obținut atunci de echipa germană, condusă de Meinhard von Gerkan și W.Marg.

Juriul a apreciat că soluția premiată: „mută cu sensibilitate centrul de interes de pe Casa Poporului pe o grupare de construcții înalte realizate din oțel și sticlă, amplasate în spatele și în dreapta acesteia."

La rândul lor, câștigătorii concursului declarau că: „Siluetele profilate în înaltul cerului, ale noului centru comercial, diminuează monumentalitatea totalitară a volumului prin care Casa Poporului și-a marcat prezența în peisajul urban".

De fapt, toate soluțiile premiate nu-și propuneau să pună în valoare relieful, ci să blocheze cât mai mult vederile către Casa Poporului, să o minimalizeze prin volume și mai înalte plantate în jurul ei. Mulți dintre concurenți jubilau că au șansa de a anihila volumul atât de copleșitor, fără să mediteze că soluția unor verticale, amplasate chiar pe clădirea incriminată, gen fleșe, cupole, i-ar fi conferit dimensiunea ascendentă necesară ca să acuze colina pe care e amplasată!

Dar să revenim la memoriul prințesei Martha Bibescu, în care găsim notată ideea: „Fluviile și canalele contribuiesc întotdeauna la înfrumusețarea unui oraș și până acum orașul nostru e puțin înzestrat în direcția aceasta." Ar trebui, deci, să reflectăm azi cum să facem ca Dâmbovița să devină un centru de mare interes, prin amenajarea malurilor și podurilor sale. Prințesa amintea și despre executarea canalului, care ar lega București cu Dunărea și încheia: „Să nădăjduim că va fi executat în curând canalul de șaptezeci de kilometri legând București cu Dunărea".

Potrivit sugestiilor din același memoriu, nu ar trebui să neglijăm zona lacurilor din nordul orașului, despre care ea nota: „Una din frumusețile naturale ale împrejurimilor orașului nostru, și care până acum nu a fost deloc luată în seamă, este alcătuită din șirul de lacuri care mărginește orașul în mai multe locuri. Ar trebui curățite de trestiile care le acoperă și, prin aceasta, s-ar descoperi adevărata lor masă de apă. Țărmurile acestor lacuri ar trebui plantate cu pini, cum s-a spus mai sus".

De fapt, prințesa Martha Bibescu vedea Bucureștiul înconjurat cu o cingătoare de păduri de pini și explica pe larg avantajele pinului în comparație cu alți arbori.

Gândesc că în loc să se planteze pini în jurul Bucureștiului, adică „să se înconjoare cu cingători de păduri de pini", s-au distrus jumătate din spațiile verzi și mare parte din pădurile care existau în 1931, căci foamea devoratorilor de păduri , pentru care banul este singurul scop în viață, pare că nu o mai poate opri nimeni și nimic!

(*Va urma*)

Biserica Mina Minovici

A SOSIT VREMEA POEZIEI

Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice, Facultatea de Filosofie, Științe Politice și Studii Culturale și Facultatea de Limba și Literatura Română din cadrul Universității *Spiru Haret*, împreună cu *Opinia națională* și Televiziunea *România de Mâine* sărbătoresc poezia românească.

Miercuri, 18 martie 2009, orele 15.00, la sediul Universității *Spiru Haret* din str. Oțetari, în cadrul întâlnirii intitulate *Ziua internațională a poeziei*, vor fi prezentate poezii în lectura următorilor autori: Mihaela Albu, Dan Anghelescu, Ion Dodu Bălan, Loredana Cristea, Theodor Damian, Nicolae Dan Fruntelată, Ioan Gâf-Deac, Iulian Neacșu, Elena Liliana Popescu, Valeriu Pricină, Ioan N. Roșca, Gabriel Stănescu, Puiu Stoicescu, și Ioana Vlad. Invitatul special este poetul albanez Alberto Baki Ymeri. Moderatorii sunt Vasile Andru și Mircea Itu. Manifestarea va fi transmisă de Televiziunea *România de Mâine*.

BUZDUGANE ȘI RESETĂRI

Avem parte de o primăvară primitoare și îndrăzneață. Nouă, bucureștenilor, ne-a surâs de timpuriu Cișmigiul nostru drag de ieri de azi, dintotdeauna, prin savuroase peluze tighelite mai consistent ca oricând cu ghiocei și brândușe, mai apoi cu viorele și brebenei...

Dar nu de acești vestitori de primăvară, curând asistate de fâlfâit din aripi venind din alte zări de soare pline, pe unde vor fi fost străine, doream a zice câteva cuvinte. O fac poeții, e rostul lor pe lume. Noi, cei postați la marginea evenimentului diurn, luăm seama la ce ne poate privi existența într-un sistem referențial mai larg. Pe noi și pe alții ca noi, atenți la cantitatea de precipitații pe unități de suprafață planetară. Ce observăm?

Începutul de an se lasă pudrat de vorbe frumoase și prevestitoare de liniști într-un anume unghi de acces la realitate. Pe cât de încrâncenată ni s-a așezat pe suflet criza financiară ce cutreieră în voie meridiane și paralele, cea mai apăsătoare de la Marea Depresiune, zic americanii, pe atât de optimiste se doresc prognozele născute din analiza diagramelor barice la capitolul relațiilor externe. Aș spune, răsucind vorbele poetului, nicicând primăvara nu fu mai frumoasă... De unde mi se trage? Cât să fie de când două forțe de calibru ale Planetei – SUA și Rusia își aruncau cu nonșalanță vorbe grele, ca să nu zic mai rău. Casa Albă și Kremlinul păreau decupați din filmele cu cowboy, căutându-se crunt din priviri în vreme ce înaintau unul spre altul, fiecare cu mâna dreaptă înțepenită deasupra pistolului prins la șold, în așteptare. Aerul împrumuta apăsător mirosul de pucioasă.

Ei bine, ceva s-a schimbat. Așezați vârtos în jilțuri ergonomice în propriile cabinete, unul ascultând cum bat orele în Turnul Spaski, iar celălalt numărând zilele câte mai sunt până ce vor da în floare cireșii japonezi de la Jefferson Memorial, sub fereastra Casei Albe, cei doi „sultani peste vreo limbă" zâmbesc enigmatici și cuminți. E iarnă și e frig Seniori! strigă până la cer strajele însărcinate cu număratul banilor pe Terra. De cealaltă parte, însă, diplomații par cuprinși de o liniștitoare astenie de primăvară când e vorba de „mapele profesionale" ale celuilalt. Parcă nimănui nu-i este gândul la rele intenții ori la păcate de tinerețe, ce pot fi reproșate contemporanului aflat la distanță.

Avem a lua act de această realitate care stârnește speranțe. Două mari puteri despre ele discutăm acum Statele Unite și Federația Rusă se întrec în a-și trimite mesaje amicale, dând de înțeles chiar de mai mult. Adică, să lase deoparte diferențe de gândire și să caute cu bună credință locurile unde gândesc la fel ori apropiat, astfel încât, de aici pornind, să proiecteze agende comune de interes. Putem înțelege de unde și vine acest dans al inimioarelor ce este pe cale să se înfiripe între turnurile de control-planetar situate pe râul Moscova, respectiv, pe Potomac. Alegerile au adus la comandă personaje noi. Au avantajul, fiecare în parte, că nu poartă pe suflet gesturi ori angajamente de natură să împiedice deschideri spre orice azimut. Orice schimbare, la Casa Alba ori la Kremlin, aducea în trecut semne de așteptare: ce va avea de gând să facă pe direcția navigabilă Washington-Moscova?. A fost la fel și acum. Răspunsul îl cunoaștem: Arată aproape trase la șapirograf: putem și trebuie să găsim căi pentru a lucra constructiv unii cu ceilalți în zone de interes comun. Obama și Medvedev și-au scos la înaintare pe șefii diplomației. Pe post de buzdugane cu năframa albă la butonieră, Clinton și Lavrov au anunțat omenirea: resetăm relațiile ruso-americane. Este bătaia drăgăstoasă, a unuia în poarta celuilalt, cum că sunt puține zile până ce vor coborî în arenă EI ÎNȘIȘI, stăpânii cu drept de decizie.

Mai avem, într-adevăr, de așteptat puțin și întâlnirea la vârf ruso-americană se va produce. Sunt deja conturate piste de atac, subiecte neîndoielnic de interes. Își încheie valabilitatea START și până în decembrie trebuie decis ce se pune în loc. Experți rafinați din ambele tabere vor lua din nou la mână acest subiect, căutând a analiza și propune măsuri nu doar în ceea ce privesc ogivele nucleare, ci și mijloacele de transport rachete balistice, submarine, bombardiere. Se va avansa în direcția inițiativei avansate de ruși pentru a transforma Orientul Mijlociu în zonă lipsită de arme nucleare? Va rămâne valabilă intenția americană de plasare a scuturilor anti-rachetă în Polonia și Cehia? Cotidianul New York Times a lăsat să se scurgă spre cititori conținutul unei scrisori confidențiale trimisă de președintele Obama omologului sau, Medvedev. Șeful Executivului american, pretinde ziarul, ar fi gata să renunțe la proiectul predecesorului, G.W.Bush, cu o condiție: rușii să-i oprească pe iranieni să producă arme nucleare. Reacțiile oficiale la Washington au fost destul de neclare: conținutul scrisorii este incorect interpretat... E drept, într-o conferință de presă, Obama, întrebat expres, a lăsat de înțeles că Rusia ar trebui să înțeleagă un lucru: SUA au angajamente față de independența celor două țări membre NATO. Dar, a subliniat în continuare, există destule zone de interes comun unde conlucrarea americano-rusă are largi spații de manifestare: neproliferarea armelor nucleare, lupta contra terorismului, bătălia pentru stoparea traficului de droguri.

Ne vom lămuri curând cât de realiști sunt optimiștii, oricum majoritari. Pentru că totuși, sunt și asemenea voci: sunt de așteptat progrese, dar nu spectaculoase; nu sunt previzibile schimbări decisive, dar ambele părți sunt gata să facă și concesii.

Până una alta să observam că lupta împotriva limbii de lemn – născută între altele și din nevoia de concizie, claritate și precizie – se duce și în sfera relațiilor internaționale. Până mai ieri vorbeam de: dezbaterea unor teme, obiective urmărite, creșterea eficienței, domenii luate în atenție, îmbunătățirea relațiilor dintre state. Acum descoperim că făcusem, avem ținte, maximizăm, resetăm. Nu poți să nu te întrebi: cât ne va trebui să constatăm că și-a câștigat dreptul la existență o nouă limbă de lemn?

Neagu UDROIU

Reflecții săptămânale
Iubirea ca un guturai

Într-un început de primăvară, aleile parcului m-au purtat spre marginea lacului. Pe o bancă, doi tineri, o clipă îmbrățișați și o alta distanți, își vorbeau despre iubire, despre iubirea lor. Cuvintele lui au ajuns până la mine: nu te mai iubesc; mi-a trecut. Restul s-a pierdut în zgomotul valurilor, dar gândul acela a mers mai departe cu mine.

Iubirea care îți trece.... Îți trece precum o răceală sau o durere de cap și te întorci la o stare normală. Te însănătoșești după iubire, te faci bine. Spunem despre ceva că ne-a trecut atunci când organismul nostru a avut de suferit. *Mi-a trecut vremea* este poate singura excepție.

Și anticii vedeau iubirea ca pe o boală. Platon scria în *Phaidros* despre îndrăgostiți „ că mai degrabă sunt smintiți decât întregi la minte, că știu prea bine că judecata li s-a tulburat, dar că nu pot face nimic pentru a fi stăpâni pe ei".

Ce boală ciudată este iubirea : nu poți să te ferești de ea și trece chiar dacă nu vrei. Ești neputincios în fața iubirii tale, supus capriciilor unui Cupidon plictisit. Iubirea îți trece când vrea ea.

Ne iubim și ne despărțim din întâmplare, dar ne acuzăm infidelitatea. În fericirea lui, celălalt nu poate să ne spună vreodată „Îți mulțumesc pentru că mă iubești". Nu este meritul nimănui că iubește, dar purtăm întotdeauna vina de a nu mai iubi.

Este o sănătate care ți se reproșează, deși te îmbolnăvești fără voie. Și cuvintele de pe marginea lacului îmi reveneau în minte: mi-a trecut iubirea.

Ce vină avea tânărul din parc dacă acolo, pe o alee, s-a vindecat?

Și totuși, noi spunem că *ne-a trecut vremea,* atunci când nu mai iubim.

Alexandru LUCINESCU

Simpozion internațional într-un an de excepție

(Urmare de pag. 1)

Pentru participanții din străinătate și pentru specialiștii din țară, care nu cunosc bine Bucureștiul, se va organiza pe data de 3 aprilie, după pauza de prânz, o vizitare a Palatului Parlamentului și a Centrului vechi al orașului, ghizi fiind cadre didactice de la facultatea noastră.

Ultima zi a simpozionului (5 aprilie) este destinată unei aplicații de teren, care se va organiza pe traseul București-Culoarul Rucăr-Bran-retur. Se vor face opriri la Cetățeni, Măgura Mățău, Valea Mare-Pravț, Rucăr, Moieciu și se va vizita castelul Bran.

Ca orice organizatori, ne dorim o participare numeroasă (chiar dacă suntem la prima manifestare de această anvergură), un nivel științific adecvat și o apreciere pozitivă din partea participanților.

Există și o activitate care se va desfășura după încheierea propriu-zisă a acestei manifestări: realizarea volumului de lucrări prezentate la simpozion, selectate și publicate în Analele Universității *Spiru Haret* – Seria Geografie.

Invităm la acest simpozion și cadre didactice de la alte facultăți din cadrul Universității *Spiru Haret,* care se regăsesc, ca preocupări, în tematica ce va fi abordată.

O șansă incertă pentru România

Centura de siguranță, austeritate, solidaritate

Inițial, s-au conturat două soluții posibile pentru ieșirea României din criza economico-financiară în care se afundă inexorabil pe zi ce trece – un împrumut extern, sau un management mai aplicat de gestionare și valorificare a resurselor materiale și umane proprii. Până la urmă însă, în această perfidă ecuație a rămas doar un credit extern, creându-se iluzia că el va constitui o veritabilă centură de siguranță care va face ca România să fie mai rezistentă la o posibilă deteriorare rapidă a economiei globale și, implicit, a celei naționale.

Zadarnic economiștii, analiștii din România au susținut că un împrumut extern este pentru România crucial, dar nu și oportun, fiind soluția care creează un anumit tip de stabilitate și de credibilitate, recunoscându-se că un asemenea împrumut financiar ar fi benefic doar în condițiile în care piețele de credit și de export ar fi blocate, iar statul nu va putea emite obligațiuni, că demersurile către UE și Fondul Monetar Internațional continuau să se desfășoare într-o nebuloasă transparență, opțiunea pentru sprijin extern devenind unica șansă pentru România.

Firește, România are dreptul să contracteze un împrumut de la UE, dintr-un fond special destinat acordării ajutoarelor pentru statele membre din afara zonei euro, cu probleme legate de balanța de plăți, dar numai respectând condiția sinucigașă care ne va atrage în chingile ei – intrarea în parteneriat cu FMI. Ce presupune un asemenea parteneriat? Implacabile măsuri de austeritate severă – creșteri masive de taxe, în special a TVA, înghețări sau reduceri de salarii, majorarea vârstei de pensionare, neacordarea celui de-al 13-lea salariu pentru bugetari, aplicate deja în țările est-europene care au accesat asemenea fonduri. În Ucraina, de pildă, s-a ajuns chiar la tăierea subvențiilor pentru gazele livrate populației, iar în alte țări salariile nu se mai indexează cu inflația.

Iată cum va arăta imaginea sumbră a șansei pentru România, pe care o oferă așa-numita centură de siguranță – reprezentată de realizarea unui împrumut de la FMI, care nu va fi unul oarecare, ci se pare că acesta va fi cel mai mare din istoria relațiilor cu FMI, venind în absența unui eficient program românesc anticriză, pe fondul unei dramatice incapacități manageriale consacrată deja în prevenirea și contracararea efectelor crizei economico-financiare care au spulberat pur și simplu prioritățile actualului guvern. Și, în aceste condiții, numai printr-un miracol criza s-ar putea transforma într-o oportunitate, într-o formulă de succes: reformă, plus austeritate, plus solidaritate, constituind iluzoria șansă pentru România.

Din evaluarea cadrului macroeconomic și a necesarului potențial de finanțare a României, pentru asigurarea echilibrelor macroeconomice și a unei umbrele de protecție față de eventualele vulnerabilități, din primele discuții preliminare a reprezentanților Comisiei Europene, ai FMI cu cei ai Ministerului Finanțelor Publice și ai Băncii Naționale rezultă că s-ar impune un împrumut de 12 miliarde de euro de la FMI și un altul de 7 miliarde de euro de la UE. O povară al cărui cumplit cost îl vor plăti generații întregi. Și când te gândești că acest credit extern este destinat nu pentru susținerea bugetului sau a obligațiilor de plată ale statului român, ci pentru a contribui la plata datoriilor sectorului privat care, altminteri, s-ar sufoca, ajungi la concluzia că șansa ca România să reziste mai bine efectelor crizei economico-financiare este atât de incertă. Singura certitudine este austeritatea, cu durerosul ei impact social, care ne va biciui, în perioada crizei ce se pare că ar putea fi chiar mai îndelungată și mai profundă decât s-a considerat până acum, iar centura de siguranță va fi din start neputincioasă, incapabilă să stăvilească consecințele ei dezastruoase.

Adela DEAC

Știință și conștiință

(Urmare de pag. 1)

Într-o vreme adeseori în ceață și îndeajuns de confuză, de îngrijorătoare bulversare a valorilor umaniste, de ștergere a specificului național și a deteriorării morale, am fost permanent preocupați ca prin cercetarea științifică să stabilim un raport judicios între *știință* și *conștiință*, între ispitele societății de consum care uzurpă statornicia morală și omenia tradițională. În felul acesta, ne-am preocupat să ne aducem contribuția, prin cercetarea științifică, la dezvoltarea vieții spirituale din țară, la schimbul de valori, la integrarea europeană, la procesul de comunicare dintre indivizi și culturi. În acest sens, am organizat simpozioane, sesiuni științifice, colocvii etc. cu teme menite să reliefeze contribuția unor personalități românești la patrimoniul spiritual al umanității: Dimitrie Cantemir, M. Eminescu, B.P. Hasdeu, Nicolae Iorga, C. Brâncuși, G. Enescu, Mircea Eliade, Emil Cioran, Aron Cotruș, Eugen Ionescu, Eugen Coșeriu, G. Uscătescu ș.a.

La atari manifestări, Facultatea de Limba și Literatura Română a colaborat cu Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu", pentru realizarea proiectului de grant al Academiei Române cu tema „Scriitori și tipografii românești" (prof. univ. dr. Zamfira Mihail, conf. univ. dr. Luiza Marinescu), cu Institutul de Studii Sud-Est Europene, cu Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti", cu Academia de Științe a Republicii Moldova, cu Academia Rusă de Științe, Institutul de Științe din St. Petersburg, Biblioteca Națională a României, cu universități din țară (Iași, Pitești, Constanța, Craiova).

Temele proprii le-am sincronizat și armonizat cu teme europene și universale. Pe asemenea teme, menite să evidențieze originile cele mai îndepărtate ale spiritualității noastre, legăturile cu celelalte limbi romanice și cu ale popoarelor vecine, s-au axat comunicările din sesiunile științifice ale colegilor noștri, interesați de specificul românesc, vorbirea și scrierea corectă a limbii române: Zamfira Mihail, Florin Popescu, Valeriu Marinescu, Elena Silvestru, Maria Osiac.

Criticii și istoricii literari din Facultatea noastră, prof. univ. dr. Valentina Curticeanu, Andreea Lupu-Vlădescu, Valeriu Marinescu, Ghiță Florea, Luiza Marinescu, Simona Iacob au participat cu interesante comunicări la colocviul național de la Pitești – *Repéres indentitaires en contexte europeen* (Andreea Lupu-Vlădescu), Conferința internațională a Academiei Române – *Literatura română în epoca totalitarismului* (Valentina Curticeanu), Convegno Romeno-Italiano – *Tradizione e innovazzione fra antichita classica et cristianesimo* (Mariana Franga), Conferința Internațională de la Paris cu tema *La formation de l'Europe et la promotion du sentiment d'appartenence a cet espace culturel* (Valeriu Marinescu). Prof. univ. dr. Zamfira Mihail a participat la sesiunea științifică internațională sub egida UNESCO și a Academiei Române despre o personalitate română cu renume european: *Nicolae le Spataire* Milescu.

Foarte utile cercetări se fac în cadrul programelor masteratului cu temele: 1. *Modernitatea limbii și literaturii române în secolele XIX, XX și XXI. Pașaport european* și 2. *Modele de interpretare în spațiul modernității literare românești și universale.*

Cercetarea științifică se împletește armonios cu o continuă perfecționare profesională prin doctorat (Ana-Maria Botnaru și Florența Simion) și cu activitatea de cercetare studențească de la cenaclul literar condus de prof. univ. dr. Mihail Diaconescu și conf. univ. dr. Miorița Got.

În exegezele consacrate literaturii s-au adus contribuții substanțiale la cunoașterea legăturilor literaturii române cu cultura franceză, italiană, polonă, maghiară, rusă, evidențiindu-se caracterul ei profund european.

În exegezele lingviștilor s-a demonstrat documentat că limba națională nu e doar un instrument de comunicare, ci și o citadelă spirituală în care poporul român și-a adăpostit, prin vremuri maștere și tulburi, ființa națională, identitatea proprie și portretul său etnopsihologic pe care ar trebui să-l cunoască și alții, pentru a colabora cu noi eficient și pentru a nu ne judeca greșit. În felul acesta, cercetarea noastră științifică a dorit să se integreze organic și cu folos concret în fluxul vieții noastre spirituale, de care unele oficialități se arată tot mai puțin preocupate, într-o vreme de grave rătăciri.

Cercetarea noastră științifică nu se face în sine, ci cu implicații în practica socială, în relațiile noastre internaționale. Așa au înțeles studiul limbii și al spiritualității românești și marii noștri precursori: corifeii Școlii Ardelene, Ion H. Rădulescu, M. Eminescu, Ioan Slavici, I.L. Caragiale, Octavian Goga, Mihail Sadoveanu, Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Mircea Eliade, Al. Mateevici, autorul poeziei antologice *Limba noastră* și al versurilor:

Limba noastră-i limbă sfântă.
Limba vechilor Cazanii
Care-o plâng și care-o cântă
Pe la vatra lor țăranii.

Toți aceștia, ca mulți alții, au creat artă națională și au *știință* cu *conștiință* umanistă și patriotică.

Sfera de cercetare a activității noastre științifice cuprinde patrimoniul spiritual național, limba română, creațiile literar-artistice și impactul lor asupra românului, în relațiile lui cu alte neamuri. Observând cum se deteriorează starea limbii noastre, ne vin în minte cuvintele genialului B.P. Hasdeu din Prefața la *Magnum Etymologicum Romaniae*: „Ce limbă are norocul de a dispune de patru cuvinte pentru o însușire care trebuie să fie mândria fiecărui popor: voinicie, vitejie, bravură, eroism?"

Un alt mare savant, Timotei Cipariu, căruia i-am consacrat o sesiune științifică, ne atrăgea atenția profetic încă pe la 1861, stabilindu-ne valoarea vitală a domeniului nostru de cercetare, filologie, având ca țintă apărarea limbii române: „Nicio durere nu poate să se asemene cu aceea durere când își vede omul nu numai pierirea sa, ci vede deodată și pierirea unei patrii, a unei națiuni întregi mai fără nicio sperare de ridicare din acea pierire. Însă din toate aceste ruine, providența ni-a conservat încă în aceste dureri cumplite un tezaur neprețuit care nu l-au putut răpi nici sabia învingătorului, nici cruzimea tiranului ce domnia pe corpurile noastre, nici puterea fizică, nici politica infernală – un tezaur născut cu noi, de la sânii mamei noastre, dulce ca sărutările măicuțelor când se aplecau la sânul lor, tezaur mai scump decât viața, tezaur care de l-am fi pierdut, de l-am pierde, de vom suferi vreodată că cineva cu puterea, sau cu momele să ni-l răpească din mâinile noastre – atunci mai bine să ne înghită pământul de vii, să ne adunăm la părinții noștri cu acea mângâiere că n-am trădat cea mai scumpă ereditate fără de care n-am fi demni de a ne mai numi fiii lor: limba românească".

Povești de succes (7)

Nu te pripi!

O altă aptitudine pe care trebuie să o dobândești dacă vrei să devii un leader respectat este să știi când să acționezi însă fără să te pripești.

Este extrem de important, nu doar în afaceri, ci și în viața de zi cu zi, să nu fii pripit. Trebuie să acționezi, trebuie să înțelegi perfect semnificația momentului și să acționezi. Dar, atenție! Există riscul de a deveni impulsiv, ceea ce este suficient de periculos pentru a periclita relațiile cu partenerii dvs.

A acționa nu este sinonim cu a nu gândi până la capăt o situație. De asemenea, există riscul ca atunci când acționezi grăbit să comiți erori pe care apoi va fi mult mai greu să le îndrepți. Iar în acest fel îți pierzi credibilitatea în fața partenerilor.

De aceea este indicat să prevezi câteva situații care s-ar putea ivi și asta într-un timp relativ scurt. Cu alte cuvinte, mintea trebuie să acționeze rapid, să proceseze informația. Numai după ce ești sigur că ai evaluat oportunitățile, riscurile, eventualele probleme care ar putea apărea, doar atunci ești pregătit cu adevărat să iei o decizie.

Acest comportament este folositor și în situația în care trebuie să porți o negociere. Nu te pripi să tragi concluzii, nu te grăbi să intri în negociere până când nu ai toate datele despre „adversarul" tău, până când nu ai un „as" în mânecă. Întotdeauna este bine să ai o soluție surprinzătoare, pe care să o „etalezi" doar atunci când partenerul de discuții schimbă regulile jocului sau când observi că o oportunitate extraordinară ți se ivește.

Și cum nicio astfel de aptitudine nu se învață decât prin exemplu, vă invit să descoperiți, în rândurile ce urmează, un model demn de urmat.

Owline este o librarie lansată la mijlocul lunii decembrie 2008, în urma unei investiții de 20.000 euro.

Pasiunea pentru cărți și contextul pieței românești de librării online i-a determinat pe cei trei inițiatori ai proiectului să se gândească, în octombrie anul trecut, la termenii necesari lansării **Owline** și să creeze, în final, conform „filosofiei" Apple, librăria.

„Suntem pasionați de filosofia pe care o aplică compania Apple, de felul în care aceasta a știut să fie constant inovativă și atentă la cerințele clienților. Dacă avem un model de business, mai mult sau mai puțin conștient, atunci acesta este", spune Ramona Ciocan, unul din managerii librăriei online.

Ideea de a comercializa cărți pe Internet le-a aparținut inițial lui Cristian Dinu și lui Paul Balogh, doi prieteni. „Apoi, a fost chemată în echipă. Punctul inaugural a fost o discuție în trei, pe terasa Muzeului Țăranului, despre concurența și strategia pe care o vom urma pentru a reuși", spune Ramona Ciocan, unul dintre fondatorii afacerii online.

Owline.ro beneficiază, pentru a face față concurenței, de câteva noutăți: „audiobook-uri în format mp3 (download legal) – ceea ce reprezintă o premieră în țară, toate cărțile noastre sunt în stoc, livrarea se face prin curier în 24/48 de ore, și o altă premieră, un parteneriat cu Apple și Humanitas Multimedia, din care a rezultat promoția **iPod. ai carte**."

În ceea ce privește segmentul librăriilor online, acesta nu este foarte dezvoltat sau, dacă se întâmplă să fie, atunci este dezvoltat deficient. „Încă este loc de mai bine în ceea ce privește acest lucru. Aici vrem să intervenim noi", afirmă reprezentanta librăriei.

Pentru a reuși în această industrie, lucrurile trebuie făcute inteligent și cu o intuiție canalizată pe tot ce se întâmplă pe piața cărților. De asemenea, cei care se lansează în astfel de afaceri, trebuie să fie mereu cu privirea țintită spre trendul și cerințele sau nevoile publicului, cât și pe noile tehnologii.

Cele mai potrivite perioade pentru a maximiza câștigurile realizate din vânzarea de cărți sunt cele din jurul târgurilor de carte, care au loc primăvara și toamna, dar și de Crăciun sau de Paște, susține Ramona Ciocan.

Cristiana TUDOR,
masterandă, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

102 ani de la nașterea lui Mircea Eliade

Ideile-forță ale lui Mircea Eliade

(Urmare de pag. 1)

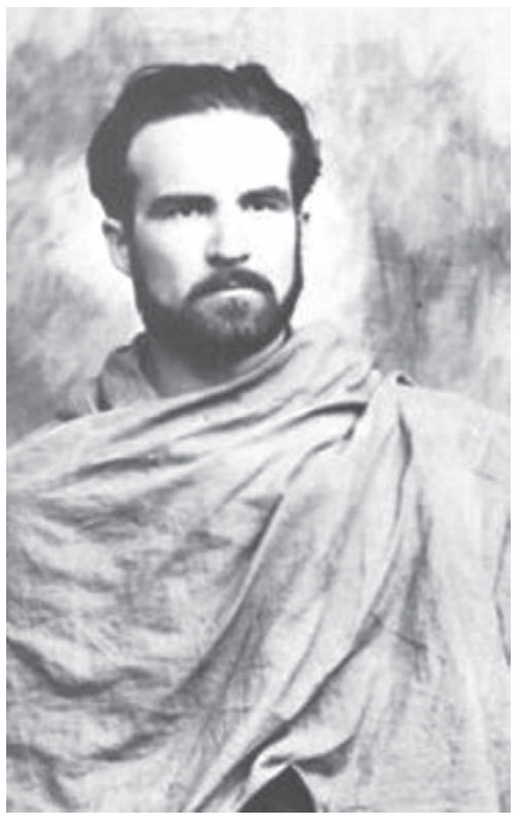

Dintre ideile-forță ale filosofiei lui Mircea Eliade ilustrate în opera lui academică, reținem, așadar, următoarele: 1) statutul omului de *homo religiosus*; 2) dialogul intercultural; 3) mitul ca istorie sacră; 4) redescoperirea simbolului; 5) reîntoarcerea la cosmic, la culturile arhaice aflate mai aproape de Dumnezeu; 6) interdependența dintre metodele de interpretare a religiei; 7) fenomenologia religiei ca înțelegere a faptului religios; 8) metoda comparativă ca deschidere spre alte culturi; 9) hermeneutica creativă; 10) principiul *coincidentia oppositorum*; 11) ireductibilitatea fenomenului religios; 12) sacrul ca element fundamental în structura conștiinței, nu stadiu în evoluția ei; 13) recuperarea sacrului; 14) relația paradoxală și complementară dintre sacru și profan; 15) irecognoscibilitatea sacrului; 16) ocultarea sacrului prin profan; 17) camuflarea sacrului în profan; 18) profanul ca hierofanie; 19) dialectica hierofaniei; 20) spațiul și timpul sacru; 21) teroarea istoriei; 22) eterna reîntoarcere și întoarcerea în urmă; 23) universalismul; 24) enciclopedismul; 25) un nou umanism; 26) originea preariană a fenomenului Yoga; 27) nemurirea, libertatea și uniunea mistică drept scopuri supreme în Yoga; 28) șamanismul și alchimia ca tehnici spirituale, soteriologice; 29) religia ca experiență a sacrului și nu neapărat credință în zei și spirite; 30) creativitatea și imaginația ca soluții de transcendere a tragismului condiției umane etc.

Mircea Eliade a excelat ca savant în interpretarea profundă și originală a unor domenii ca: credințele și ideile religioase, religiile primitive, mitologia, cosmologia, simbologia, metafizica, mistica, magia, alchimia, șamanismul, Yoga, Tantra, filosofia indiană, orientalistica ș.a.

Temele filosofice majore la Eliade sunt următoarele: sacrul, recuperarea sacrului, relația dintre sacru și profan, hierofania, mitul, simbolul, teroarea istoriei, timpul cosmic și coincidența contrariilor etc., alături de analiza unor aspecte legate de domenii ca: Yoga, Tantra, șamanismul și alchimia.

Cu toate că n-a construit un sistem închegat și elocvent, totuși Mircea Eliade poate fi numit un filosof, pe de-o parte, prin apartenența sa, ca și a operei scrise de el, la filosofia culturii și la filosofia religiei, iar pe de alta, prin argumente ca: teoria despre sacru; dialectica sacrului; teza originală despre hierofanie; viziunea despre om ca *homo religiosus*; concepția despre religie ca experiență a sacrului; doctrinele dedicate spațiului și mai ales timpului văzut ca rotund, reversibil, ciclic, static, mitic și sacru; demonstrațiile sale împotriva istorismului și pentru revalorizarea istoriei ca act spiritual, o viziune pe care o împărtășea și un alt filosof român, Lucian Blaga; revalorizarea esteticii din perspectiva frumuseții interioare; principiul filosofic *coincidentia oppositorum* etc.

Filosofia lui Mircea Eliade se susține prin fond și nu prin forma sistematică.

S-au împlinit 102 ani de la nașterea savantului român în religiologie, Mircea Eliade. Chiar dacă nu mai este printre noi, personalitatea și opera sa vor fi mereu în cugetul și inima noastră.

Sloganul rătăcit printre cuvinte

Regretatul George Pruteanu își dorea în 2007 să promulge o lege conform căreia toate sloganurile de „import" să fie traduse în românește. „Luați acum, pe stradă, 100 de români. 80 nu știu ce înseamnă *always,* din sloganul *Always Coca-Cola*. De aceea, cred că trebuie tradus. Nici vorbă să pretind o traducere cuvânt-cu-cuvânt. Să fie o traducere literară, dar să fie", insista domnul Pruteanu.

Și da, cu voia sau fără voia celebrului lingvist român, se *execută* traduceri pretutindeni. Pentru că mărcile circulă liber și, odată cu ele, mesajele conținute în sloganuri. Dacă vizualul este într-o mare măsură universal, când vine vorba de sintagme-cheie, cei ce transpun cuvinte dintr-o limbă într-alta se lovesc, indiferent în ce colț de lume ar trăi, de aceeași problemă: cum să facă sloganul să fie cât mai aproape de original și, în același timp, să sune cât mai firesc și atractiv în propria lor limbă? Traducerile rezultate sunt dintre cele mai diverse. Mai calchiate sau mai libere. Adaptări scorțoase, trunchiate, hilare. Preluări cu inevitabile pierderi de sens. Și reinterpretări prea personale, mult pe lângă spiritul originalului.

Deși am trecut de etapa stângăciilor flagrante, a *furculisioanelor* si *linguration*-urilor, noi, românii, continuăm să scârțâim la capitolul transpunerii mesajului publicitar.

Lansarea lui **Peugeot 207** în România a prilejuit nejustificate polemici în jurul sloganului „*Everything is more intense*". Clientul a hotărât unilateral să traducă doar ultimul cuvânt – „*Intens*" –, mutând accentul de pe promisiunea unei stări de bine generalizate spre ceva imprecis, ce poate fi o caracterizare a produsului sau doar o gâfâială orgasmică (așa cum s-a auzit în spotul radio al campaniei).

Din rațiuni de marketing (a se citi „România nu este o țară dezvoltată economic; așadar oamenii de rând sunt materialiști-consumiști, adepți ai lucrurilor palpabile și trainice), **Bosch,** cu al său „***Invented** for life*", a ales să estompeze beneficiul moral al mărcii și să potențeze oferta practică prin „***Tehnologie** pentru o viață*".

De curând, un client străin se arăta foarte încântat de găselnița profund poetică a sloganului unui parc rezidențial – „*Blue is the new green*" în original. Cum nu știa (prea bine) românește și își dorea să păstreze savoarea originalului, investitorul a recomandat o traducere *mot-a mot* ușor de controlat... Adică „*Albastrul este noul verde*" – un rând demn poate de Nichita Stănescu, dar nebulos (cel mai probabil) pentru publicul căruia i se adresa.

Indiferent că sunt preluări sau producții autohtone, mesajele eliptice cu pretenții *cool,* de tipul: *Plictisit/Obosit de (stat la cozi)*? – vezi reclama la **Neogen** cu titlul „*Satul de reclame penale?*"– sunt barbarisme și au un aer de improvizație stângace. Din păcate, au devenit o modă printre publicitari.

Bert Esselink, consultant lingvistic al agenției *Lionbridge Technologies* din Massachusetts consideră că este o greșeală să încerci să traduci sloganurile. În opinia sa, nici nu poate fi vorba în fapt de o traducere, ci de „o *conversie creativă* constând în găsirea unui echivalent în limba-țintă ce transmite un mesaj similar originalului". Și recomandă un efort creativ comun (al unei echipei de specialiști) secondat de *feedback*-uri din partea publicului-țintă.

Poate tocmai de aceea, pentru o aclimatizare și un impact mult mai puternice, **Coca-Cola Light** a avut înțelepciunea să dea liber la adaptări în toate piețele în care a pătruns. Începând cu 1983, anul lansării produsului, **Coca-Cola Light** a colectat nu mai puțin de *șaisprezece* sloganuri – și asta doar în original. În 2000, apărea sub îndemnul „*Gčt the taste of it*", în vreme ce la noi circula „*Un gust care mă privește*." În 2005, se împrospăta cu mesajul „*Life is how you take it*", tradus în țările din America de Sud cu „*La vida es como te la tomas*", versiune păstrată și astăzi în spațiul latino-american, deși *CokeLight* și-a făcut de atunci încă patru *lifting*-uri verbale.

De-a lungul timpului însă, traducerile ignorante au creat erori grosiere în comunicarea publicitară. Iată câteva exemple devenite antologice.

§ Încercând să promoveze modelul Nova pe piața din America Centrală și de Sud, **General Motors** a cunoscut un adevărat fiasco. Asta pentru că „*No va*" înseamnă în spaniolă „*Nu merge*".

§ **American Airlines** a încercat să facă publicitate pe piața mexicană noilor scaune de la Clasa I, sub sloganul „*Zboară în piele*" care, în mod hilar, a devenit „*Zboară în pielea goală*".

§ **Colgate** a lansat pe piața franceză o pastă de dinți numită „*Cue*", fără să știe că acesta era și numele unei cunoscute reviste porno.

§ Campania „*Revino la viața cu generația Pepsi*" a devenit în chineză „*Pepsi îți readuce morții la viață*".

§ Producătorul scandinav de aspiratoare **Electrolux** a folosit, într-o campanie publicitară desfășurată în America, următoarea propoziție: „*Nimic nu suge mai bine decât un Electrolux*".

§ Firma **Parker** a comercializat un pix cu gel în Mexic, al cărui beneficiu era acela că „*Nu îți va curge în buzunar și nu te va face să te simți prost ('embarrass' în engleză)*". Cei de la firma de publicitate au crezut că '*embarrass*' înseamnă '*embarazar*' („*a lăsa o femeie însărcinată*" în spaniolă). Și l-au tradus ca atare.

Domnul George Pruteanu susținea ca trei sferturi din populația noastră este nevorbitoare de limbi străine și, drept urmare, „are o senzație neplăcută, de disconfort intelectual, când vede foarte multe firme, foarte multe reclame /.../ pe care nu le înțelege."

Totuși, oricât de inspirat am glosa pe marginea unui slogan, cum s-ar putea găsi în limba română o potrivire de cuvinte în spiritul „*Let's make things better*" (**Philips**) sau o formulă atât de ingenioasă precum „*Today.Tomorrow.**Toyota***"? Și apoi chiar merită efortul...?

Pentru că, la urma urmei, decât să te schimonoseşti la auzul unor vorbe neaoșe forțate nerod în matrițe aduse de pe alte meleaguri, mai bine te lași purtat de sunetul unei muzici pe care nu o înțelegi prea bine. Pentru că în publicitate, mai important este să creezi plăcere decât să fii corect.

Dana PĂTRĂNOIU,
studentă,
anul III, I.D.
Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

Vagabond Milionar

Editura bucureșteană Taj Books & Media publică romanul-eveniment „Vagabondul Milionar", de Vikas Swarup, după care s-a turnat ultra premiatul film „Slumdog Millionaire", vedeta de la Oscar. Romanul este un bestseller internațional, tradus în 40 de limbi, și se regăsește în topul celor mai bine vândute cărți în toate țările în care a apărut. Cartea a apărut pe 10 martie, cu trei zile înainte de data premierei în România a filmului „Vagabondul Milionar".

Lansarea a avut loc miercuri 11 martie, la ora 12, la magazinul Diverta Magheru. Despre acest roman-fenomen, care a transformat tot ceea ce a atins în aur, dar și despre fenomenul mai amplu al expansiunii literaturii indiene, au vorbit E S dl Debashish Chakravarti, ambasadorul Indiei în Romania, Irina-Margareta Nistor, renumit critic de film și traducător al cărții, și Adelina Patrichi, scriitor, director editorial al editurii.

A doua lansare a avut loc vineri 13 martie, la ora 20, în cadrul *serii indiene* de la Cinematograful Studio, Cinematograful Uniunii Cineaștilor din România, împreună cu proiecția filmului *Vagabondul milionar*.

VAGABONDUL MILIONAR de Vikas Swarup

Câștigător *Boeke Prize 2006*, Africa de Sud;

Câștigător *Prix Grand Public* (Premiul Publicului) la *Salon du Livre Paris 2007;*

Lista scurtă a *Common/wealth Award* pentru Cea mai bună carte de debut, 2006;

Audio Book: Câștigător *Audie Award 2006* și *Benjamin Franklin Award* de excelență 2006;

Numit de lanțul de librării Kingstone din Taiwan *cea mai influentă carte a anului 2008;*

Inclus de Exclusive Books între cele *101 de Cărți de citit înainte să mori;*

Adaptarea radiofonică a *primit Sony Awards pentru dramă*, cel mai important premiu pentru o dramatizare radio;

***Slumdog Millionaire*, ecranizarea cărții, a cucerit lumea, adunând premii peste premii: după adjudecarea *Globurilor de Aur* și a premiilor *Bafta*, a urmat asaltul la *Oscar*, ultima redută, unde a adunat nu mai puțin de opt statuete de aur.**

Filmul și cartea „amenință" să devină un cult…

Poftiți la povestea *Vagabondului milionar*, și Londra lui Dickens se va muta într-un Bombay (Mumbai) trist, uneori high tech, alteori populat de orfani, hoți de stradă, mafioți, vedete de Bollywood, ucigași plătiți, pisicuțe de companie, religii diverse, povești de viață, prostituate, spioni, prezentatori TV, povești despre Taj Mahal, sărăntoci ajunși în lumina reflectoarelor, cerșetori copii care iau lecții de la cântăreți profesioniști, jafuri pe tren, bani pierduți, bani câștigați, eroi de război, polițiști corupți, avocate care te salvează de la tortură, dragoste în infern, și multe, multe păcate, însă și multe vise mici, dar, iată, mai mult decât posibile.

Totul, într-o poveste care, departe de a alege numai realismul ca vehicul spre cititor, se bazează pe emoția trezită de un suflet frumos povestind o lume urâtă. Dacă vreți naturalism și cruzime pură, dacă urâți coincidențele spectaculoase și răsturnările de situație incredibile, ca din basme, stați departe de această carte!

Autorul este un diplomat de carieră indian și *Vagabondul Milionar* este prima lui carte. Întrebat dacă, drept urmare a succesului gigantic de care s-a bucurat cartea și acum filmul, va renunța la cariera de diplomat, Swarup a spus jurnaliștilor că nici nu se gândește. *India este răsfățata zilei*, a răspuns el. *Lumii i s-a făcut deodată o uriașă foame de India. Sunt mândru să reprezint India în acest context, în calitate de oficial*, și nu *aș renunța, într-un asemenea moment, la diplomație.*

Traducerea în limba română a acestei cărți, cu multe referiri la lumea filmului și televiziunii, i-a fost încredințată cunoscutului critic de film și traducător Irina Margareta Nistor, care are și o îndelungată carieră în televiziune și radio.

În acest moment, numărul limbilor în care se traduce cartea lui Swarup s-a ridicat, odată cu cele mai recente contracte, încheiate de agenții autorului pentru română, greacă si slovacă, la 40.

TAJ BOOKS & MEDIA, editura care și-a ales ca slogan O NOUĂ DINASTIE ÎN MAREA LITERATURĂ, a reușit, deși deschisă cu doar șapte luni în urmă, să se impună pe piața de carte din România, publicând literatură de cea mai bună calitate. Adelina Patrichi este cea care l-a descoperit pentru publicul român, tocmai la Calcutta, pe scriitorul indian Amitav Ghosh, când acesta era un nume total necunoscut în România și nu intrase încă în cursa pentru Booker. Alegerile editurii s-au dovedit mai mult decât inspirate; ele se bazează pe o îndelungată legătură a directorului editorial cu literaturile și civilizațiile lumii, dar și pe o documentată și vie legătură a fostei jurnaliste TV cu India și lumea orientală. Este motivul pentru care alegerile editurii TAJ BOOKS & MEDIA nu se bazează pe o loterie literară, ci pe un al șaselea simț... simțul cărților!

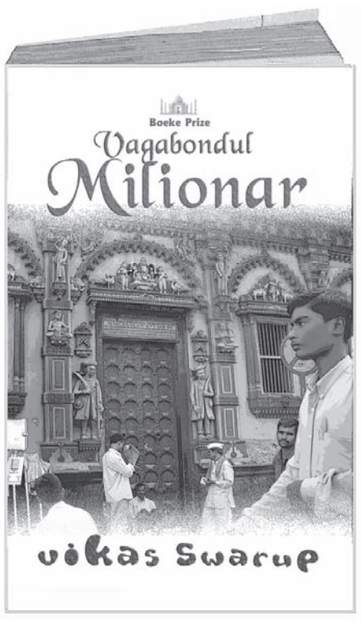

Programele Televiziunii *România de Mâine și RRM Student FM*

TVRM Educațional

LUNI – 16 martie 2009

06:00 **Academica – Ateneul artelor** (r)
07:00 **Un răspuns pentru fiecare.** Emisiune de Simona Şerban
07:30 **Deutsche Welle** (r)
07:50 *Promo*
08:00 **Lauri pentru liceeni** (r)
08:30 **Miza pe tinerele talente.** Emisiune de Vasi Cărăbuț
09:20 *Promo*
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
11:20 *Promo*
11:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
13:20 *Promo*
13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. XIII)
14:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs.
14:58 *Promo*
15:00 **Cafè concert**. Emisiune de Sorin Petre
15:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
17:20 *Promo*
17:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
19:20 *Promo*
19:30 **Haretiștii.** Emisiune de Mugur Popovici
20:00 **Apel telefonic.** Emisiune de George Nicolau
21:00 **Jurnale în stil Caragiale**. Emisiune de Viorel Popescu
21:30 **Dialog, știință, religie.** Emisiune de Carmen Fulger
22:00 **Lumea văzută de aproape.** Emisiune de Neagu Udroiu
23:00 **Comentariul zilei.** Emisiune de George Marinescu
00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
04:00 **Apel telefonic** (r)
05:00 **În căutarea folk-ului pierdut** (r)

MARȚI – 17 martie 2009

06:00 *Promo USH*
06:10 **Cronica scepticului** (r)
06:40 **Întâlnire cu folclorul** (r)
07:10 *Promo*
07:15 **Comentariul zilei** (r)
08:00 **Haretiștii** (r)
08:30 **Preluare TVRM Cultural**
09:20 *Promo*
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
11:20 *Promo*
11:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
13:20 *Promo*
13:30 **Invitatul de la ora 13.** Emisiune de Sorin Lupașcu
14:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs.
14:58 *Promo*
15:00 **Din sălile de concerte.** Emisiune de Mihai Darie
15:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
17:20 *Promo*
17:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
19:20 *Promo*
19:30 **Ani de liceu.** Emisiune de Mugur Popovici
20:00 **Jurnale în stil Caragiale**. Emisiune de Viorel Popescu
20:30 **Cronica ST.** Emisiune de Cristian Român
21:00 **Academica – Istoria care doare.** Emisiune de Mircea Dogaru
22:00 **Din lumea cu doruri multe.** Emisiune de Florin Racoci
23:00 **Comentariul zilei.** Emisiune de George Marinescu
00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret**** (r)
04:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Dorin Sarafoleanu la dispoziția dvs (r)
05:00 **Arta de a trăi** (r)

MIERCURI – 18 martie 2009

06:00 *Promo USH*
06:10 **Jurnale în stil Caragiale** (r)
06:40 **Din sălile de concert** (r)
07:10 *Promo*
07:15 **Comentariul zilei** (r)
08:00 **Ani de liceu** (r)
08:30 **Preluare TVRM Cultural**
09:20 *Promo*
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
11:20 *Promo*
11:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
13:20 *Promo*
13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. XIV)
14:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
14:58 *Promo*
15:00 **Cafè concert**. Emisiune de Sorin Petre
15:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
17:20 *Promo*
17:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
19:20 *Promo*
19:30 **Performeri în arenă.** Emisiune de Mugur Popovici
20:00 **Academica – Economia, pentru cine?** Emisiune de Ilie Şerbănescu
21:00 **Jurnale în stil Caragiale**. Emisiune de Viorel Popescu
21:30 **Părinți și copii.** Emisiune de Dan Mironescu
22:30 **Film serial:** Destine furate – Filipine (ep. 77)
23:15 **Comentariul zilei**. Emisiune de George Marinescu
00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret**** (r)
04:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs (r)
05:00 **Agricultura și alimentația** (r)

JOI – 19 martie 2009

06:00 **Promo USH**
06:10 **Jurnale în stil Caragiale** (r)
06:40 **Din sălile de concert** (r)
07:10 *Promo*
07:15 **Comentariul zilei** (r)
08:00 **Performeri în arenă** (r)
08:30 **Preluare TVRM Cultural**
09:20 *Promo*
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
11:20 *Promo*
11:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
13:20 *Promo*
13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. XV)
14:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Andrei Firică la dispoziția dvs.
14:58 *Promo*
15:00 **Întâlnire cu folclorul.** Emisiune de Theodora Popescu
15:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
17:20 *Promo*
17:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
19:20 *Promo*
19:30 **Lauri pentru liceeni.** Emisiune de Cristina Matei
20:00 **Profil spiritual.** Emisiune de Valeriu Râpeanu
21:00 **Academica – Cărți și probleme**. Emisiune de Mihai Ungheanu
22:00 **Jurnale în stil Caragiale**. Emisiune de Viorel Popescu
22:30 **Film serial**: Destine furate – Filipine (ep. 78)
23:15 **Comentariul zilei.** Emisiune de George Marinescu
00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret**** (r)
04:00 **TVRM-*edicina*.** Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs (r)
05:00 **Miorița** (r)
05:30 **Cronica scepticului** (r)

VINERI – 20 martie 2009

06:00 *Promo USH*
06:10 **Jurnale în stil Caragiale** (r)
06:40 **Întâlnire cu folclorul** (r)
07:10 *Promo*
07:15 **Comentariul zilei** (r)
08:00 **Unde ne sunt absolvenții Universității *Spiru Haret*.** Emisiune de Mugur Popovici
08:30 **Preluare TVRM Cultural**
09:20 *Promo*
09:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
11:20 *Promo*
11:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
13:20 *Promo*
13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. XVI)
14:00 **Gazonul fierbinte.** Emisiune de Mugur Popovici
14:58 *Promo*
15:00 **Din sălile de concerte.** Emisiune de Mihai Darie
15:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
17:20 *Promo*
17:30 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
19:20 Promo
19:30 **Pulsul pieței.** Emisiune de Ramona Ştefănescu
20:00 **Apel telefonic.** Emisiune de George Nicolau
21:00 **Casă dulce românească.** Emisiune de Cătălin Maximiuc
22:00 **Istorie și istorii**. Emisiune de Mircea Dogaru
23:30 **Comentariul zilei.** Emisiune de George Marinescu
00:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret**** (r)
04:00 **Apel telefonic** (r)
05:00 **Profil spiritual** (r)

SÂMBĂTĂ – 21 martie 2009

06:00 **Promo USH**
06:10 **Jurnale în stil Caragiale** (r)
06:30 **Casă dulce românească** (r)
07:30 **Cronica ST** (r)
08:00 **Stele de mâine.** Emisiune de Dumitru Cucu
09:00 **Exclusiv pentru premianți.** Emisiune de Carmen Fulger
10:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
11:50 *Promo*
12:00 **Agricultura și alimentația**. Emisiune de Gheorghe Predilă
12:57 *Promo*
13:00 **Academica – Știință.** Emisiune de Alexandru Mironov
14:00 **Universul cuvintelor.** Emisiune de Alina Ardeleanu
14:30 **Adevăratele stele.** Emisiune de Sorin Lupașcu
15:58 *Promo*
16:00 **Clubul diplomaților.** Emisiune de Mihaela Mihailide
16:30 **Cinepanorama.** Emisiune de Eugen Atanasiu
17:00 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi**
18:30 **Arta de a trăi.** Emisiune de Mihaela Coveşanu
19:30 **Am venit cu drag la voi.** Emisiune de Georgel Nucă
21:30 **Lumea pe dos**. Emisiune de divertisment cultural-politic. Realizator Viorel Popescu
22:30 **Film artistic românesc:** În fiecare zi mi-e dor de tine (1987). Însărcinat să inaugureze cu un spectacol arena Teatrului Nostru, tânărul Radu şi-o dispută pe studenta la Conservator, Irina, cu Laurențiu, care o solicită la o revistă la care lucrează. Disperat de refuzul ei, Radu face apel la amicul său Gelu care-i compune un șlagăr, câștigând-o pentru spectacol. În rolurile principale: Marin Moraru, Emilia Popescu. Regia Gheorghe Vitanidis
00:00 **Adevăratele stele** (r)
01:30 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)
02:30 **Academica – Știință** (r)
03:30 **Am venit cu drag la voi** (r)
05:30 **Clubul diplomaților** (r)

DUMINICĂ – 22 martie 2009

06:00 *Promo USH*
06:10 **Cinepanorama** (r)
06:30 **Universul cuvintelor** (r)
07:00 **Deutsche Welle.** Emisiune de Diana Popescu
07:30 **Deschide cartea!** Emisiune de Alexandru Mironov
08:00 **Lumină în suflet.** Emisiune de Sorin Bejan
09:00 **Grădinița fermecată.** Emisiune de Carmen Fulger
10:00 **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret****
12:00 **Cum vă place?** Emisiune de Violeta Screciu
13:00 **Cronica scepticului**. Emisiune de Cristian Român
13:30 **Miorița – antologie de folclor tradițional.** Emisiune de Ioan Filip
14:00 **Academica – Ateneul artelor.** Emisiune de Mircea Micu
15:00 **Teatrul în fotoliul de acasă.** Emisiune de Viorel Popescu
16:00 **În căutarea folk-ului pierdut.** Emisiune de Maria Gheorghiu
17:00 **Din instituțiile statului.** Emisiune de George Nicolau
17:30 **Dor de-acasă.** Emisiune de divertisment. Realizator Puiu Stoicescu
19:30 **Doctor de inimă albastră.** Emisiune de Dinu Maxer
20:30 **Societatea Națională *Spiru Haret*.** Emisiune de Ciprian Vasilescu
21:00 **Contrapunct.** Emisiune de George Marinescu
22:00 **Întâlnire cu folclorul**. Emisiune de Theodora Popescu
22:30 **Film artistic: Legendele Dinastiei Han – Căderea dinastiei Qin** (China) 2005. Regia: Wai Han Tao, Huang Wai Ming, Li Ji Qioang. Actori: Jacklyn Wu Chien Lien, Kristi Yeung Yu, Hu Jun, Xiao Rong Sheng. În anul 221 i.Hr., împăratul Qin Zheng a cucerit şi unificat cele Şase State aflate şi a inaugurat dinastia Qin, autointitulându-se Primul Împărat. Războinicii celor Şase State dezmembrate şi-au unit forțele şi s-au răsculat împotriva Dinastiei Qin, numai că a fost nevoie de multe lupte şi acte de curaj ca să poată distruge puternica Dinastie Qin şi să instaureze o nouă dinastie
00:00 **Dor de-acasă** (r)
02:00 **Cum vă place?** (r)
03:00 **Doctor de inimă albastră** (r)
04:00 **Miza pe tinerele talente** (r)
05:00 **Teatrul în fotoliul de acasă** (r)

*În emisiunea **Teleamfiteatrul Universității *Spiru Haret*,** **sunt prezentate Consultații pentru sesiunea de examene.** Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

RADIO ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAȚA USH!
Realizator: George Bonea

10.00-13.00
TACHE ŞI FACE
Realizator: Robert Tache

13.00-16.00
DUPĂ-AMIAZĂ CU GIANI
Realizator: Giani Marinache

Marți – INVITATUL DE LA ORA 13
Realizator: Sorin Lupașcu
Miercuri – APEL TELEFONIC
Realizator: George Nicolau

16.00-19.00
FRESH NEWS
Realizatori: Otilia Zamfir şi Alina Toma

19.00-22.00
ULTIMA EDIȚIE
Realizator: Maria Ilie

22.00-23.00
ORA H – ORA HARETIŞTILOR

23.00-24.00
CAFÈ NOCTURN
Realizator: Luminița Bondrea

00.00-01.00
Luni – BUSSINES HOUR
Marți – BUCUREŞTI AFTER HOUR
Miercuri – OMUL DIN SPATELE PERSONALITĂȚII
Joi – ÎN CĂUTAREA MICULUI PARIS
Vineri – COCKTAIL TURISTIC

01.00-02.00
Luni – TOP RRM INTERNAȚIONAL
Marți – CÂNTEC DULCE ROMÂNESC
Miercuri – TOP RRM ROMÂNESC
Joi – Vineri – NIGHT FEVER

02.00-07.00
Luni – Vineri – NIGHT FEVER

SÂMBĂTĂ – DUMINICĂ

07.00-08.00
NIGHT FEVER

08.00-12.00
MATINAL DE WEEK-END
Realizator: Ionuț Tardel

12.00-13.00
Sâmbătă – CU CASA-ÎNCHISĂ
Realizator: Anca Dumitrescu
Duminică – FAIRPLAY
Realizator: Mugur Popovici

13.00-17.00
SIESTA DE WEEK-END
Realizator: Ionuț Tardel

17.00-18.00
Sâmbătă – BUCUREŞTI AFTER HOUR
Realizator Sergiu Panaitescu şi Alex Crăciun
Duminică – ÎN CĂUTAREA MICULUI PARIS
Realizator: Alina Toma

18.00-19.00
Sâmbătă – TOP RRM INTERNAȚIONAL
Realizator: Monica Alexandrescu şi Alina Jumuga
Duminică – TOP RRM ROMÂNESC
Realizator: Simona Dețescu

19.00-20.00
Sâmbătă – BUSSINES HOUR
Realizator: Cristiana Tudor
Duminică – COCKTAIL TURISTIC

20.00-21.00
Sâmbătă – PRINTRE RÂNDURI
Realizator: Otilia Zamfir
Duminică – OMUL DIN SPATELE PERSONALITĂȚII
Realizator: Maria Ilie

21.00-22.00
Sâmbătă – ORA PE BUNE
Realizator: Ionuț Tardel
Duminică – 80 REMEMBER
Realizator: Robert Tache

22.00-23.00
CAFÈ NOCTURN

23.00-24.00
NIGHT FEVER

Decernarea diplomelor pentru bursele de merit a fost un subiect interesant și pentru programele TVRM

TVRM Cultural

LUNI – 16 martie 2009

06:00 *Promo*
06:30 **Deutsche Welle** (r)
07:00 **Muzică populară** (r)
07:30 **Forum *Spiru Haret*** (r)
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Aplauze pentru haretişti** (r)
09:00 **Clubul liceenilor** (r)
10:00 **Știință și spiritualitate** (r)
11:00 **Am venit cu drag la voi** (r)
13:00 **Academica: cărți și probleme** (r)
14:00 **Ecumenica** (r)
15:00 **Arta documentarului**
16:00 **Miorița**
16:30 **Mapamond cultural**
17:00 **Amfitrion Corina**
18:00 **Serial cultural de seară**
19:00 **Scena ca istorie**
20:00 **Comorile orașului**
20:30 **Muzică populară**
21:00 **Cultura unei generații**
22:00 **Muzica anilor**
22:27 **Poeți și poeme**
22:30 **Film artistic românesc**
23:50 *Promo*

MARȚI – 17 martie 2009

06:00 *Promo*
06:30 **Mapamond cultural**
07:00 **Muzică populară** (r)
07:30 **Capcana timpului**
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Serial cultural de seară** (r)
09:30 **Miorița** (r)
10:00 **Amfitrion Corina**
11:00 **Cultura unei generații**
12:30 **Gândești, deci exişti** (r)
13:00 **Invitatul de la ora 13 - direct**
14:00 **Recital muzical**
14:30 **Lecturi din Caragiale**
15:00 **Arta documentarului**
16:00 **Miorița**
16:30 **Mapamond cultural**
17:00 **Gândești, deci exişti**
17:30 **România creștină** (r)
18:00 **Serial cultural de seară**
19:00 **Cultura sănătății**
20:00 **Nimic fără lege**
20:30 **Muzică populară**
21:00 **Ferestrele memoriei**
22:00 **Muzică clasică**
22:27 **Poeți și poeme**
22:31 **Film artistic străin** (r)
23:30 *Promo*

MIERCURI – 18 martie 2009

06:00 *Promo*
06:30 **Mapamond cultural**
07:00 **Muzică populară** (r)
07:30 **Muzică clasică** (r)
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Serial cultural de seară** (r)
09:30 **Miorița**
10:00 **Academica – ateneul artelor** (r)
11:00 **Filmul și istoria** (r)
11:30 **Aplauze pentru haretşti** (r)
12:00 **În căutarea folkului pierdut** (r)
13:00 **Adevăratele stele**
14:30 **Comorile orașului** (r)
14:30 **Lecturi din Caragiale**
15:00 **Arta documentarului**
16:00 **Miorița**
16:30 **Mapamond cultural**
17:00 **Amfitrion Corina**
18:00 **Serial cultural de seară**
19:00 **Profil spiritual**
20:00 **Un actor și rolurile sale**
20:30 **Muzică populară**
21:00 **Echipele „Gusti"**
22:00 **Virtuți și vicii**
22:27 **Poeți și poeme**
22:35 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi**

JOI – 19 martie 2009

06:00 *Promo*
06:30 **Mapamond cultural**
07:00 **Muzică populară** (r)
07:30 **Vorbiți, scrieți românește** (r)
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Serial cultural de seară**
09:30 **Miorița**
10:00 **Amfitrion Corina** (r)
11:00 **Profil spiritual** (r)
12:00 **Cafè concert**
12:30 **Echipele „Gusti"**
13:30 **Deutsche Welle**
14:00 **Parodi press** (r)
14.30 **Sisteme de valori în criză** (r)
16:00 **Miorița**
16:30 **Mapamond cultural**
17:00 **La hanul morăriței**
18:00 **Serial cultural de seară**
19:00 **Casă dulce românească**
20:00 **Românul, cetățean european**
20.30 **Muzică populară**
21:00 **Istorie și istorii**
22:28 **Poeți și poeme**
23:00 **România creștină**

VINERI – 20 martie 2009

06:00 *Promo*
06:30 **Mapamond cultural**
07:00 **Muzică populară** (r)
07:30 **Cafeneaua literară** (r)
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Serial cultural de seară** (r)
09:30 **Miorița** (r)
10:00 **Ilinca Dumitrescu și invitații săi** (r)
11:30 **Casa noastră**
12:00 **Exclusiv pentru premianți** (r)
13:00 **Ferestrele memoriei** (r)
14:00 **Teleenciclopedia valorilor românești**
15:00 **Teatru** (r)
16:00 **Casă dulce românească** (r)
17:00 **Scena ca istorie**
18:00 **Ghici cine vine la Silvia**
19:00 **Oameni care au fost, oameni care sunt**
20:00 **Universul cuvintelor**
20:30 **Muzică populară**
21:00 **Ateneul artelor**
22:00 **Muzică clasică**
22:28 **Poeți și poeme**
22:30 **Filmul și istoria**
23:00 **Aplauze pentru haretişti**
23:00 **Aplauze pentru haretişti**
23:30 *Promo*

SÂMBĂTĂ – 21 martie 2009

06:00 *Promo*
06:30 **Cafè concert**
07:00 **Deutsche Welle**
07:30 **Muzică clasică** (r)
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Lecturi din Caragiale**
09:00 **Opera comică pentru copii**
10:00 **Universul cuvintelor**
10:30 **Aplauze pentru haretişti**
11:00 **La hanul morăriței**
12:00 **Teatru**
13:00 **Invitatul de la ora** (r)
14:00 **Nimic fără lege** (r)
14:30 **Casa noastră**
15:00 **Istorie și istorii**
16:30 **Cafeneaua literară**
16:30 **Mapamond cultural**
17:00 **Exclusiv pentru premianți**
18:00 **Cultura corpului**
19:00 **Cu lăutarii după mine**
20:00 **Clubul liceenilor**
20:30 **Muzică populară**
21:00 **Film artistic românesc**
22:28 **Poeți și poeme**
22:30 **Academica – Cărți și probleme**

DUMINICĂ – 22 martie 2009

06:00 **Cu lăutarii după mine** (r)
07:00 **Știință și spiritualitate**
08:00 **Stele de mâine**
08:25 **Poeți și poeme**
08:30 **Ecumenica**
08:30 **Recital muzical**
09:00 **Ecumenica**
10:00 **Vorbiți, scrieți românește**
10:30 **Un actor și rolurile sale**
11:00 **Cafè concert**
11:30 **Românul, cetățean european** (r)
12:00 **Ghici cine vine la Silvia**
13:00 **Virtuți și vicii**
13:30 **Adevăratele stele**
15:00 **Societatea Națională *Spiru Haret***
15:30 **Sisteme de valori în criză**
17:00 **În căutarea folkului pierdut**
18:00 **Teleenciclopedia valorilor**
19:00 **Am venit cu drag la voi**
21:00 **Film artistic străin**
22:28 **Poeți și poeme**
22:30 **Capcana timpului**
23:00 **Cafè concert**
23:30 *Promo*

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare.

Aşteptăm cu interes şi propuneri privind conținutul publicației.

Dragi studenți!

Aveți întrebări la care doriți să primiți lămuriri de la cadrele didactice? Vă rugăm să le transmiteți *Opiniei naționale*! Tot aici veți găsi şi răspunsurile.

Transmiteți corespondența dumneavoastră la adresele:

- **Bulevardul Timişoara nr. 58, Sectorul 6, Bucureşti**
- **e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro; opinianationala@yahoo.com**
- **fax: 021.444.20.91**

Telefon: 021.444.20.85

Opinia națională

REVISTA *OPINIA NAȚIONALĂ* ESTE EDITATĂ DE FUNDAȚIA *ROMÂNIA DE MÂINE*, UNIVERSITATEA *SPIRU HARET*

Solicitări de abonamente, cu plata prin mandat poştal sau dispoziție de plată, se pot adresa serviciul difuzare care funcționează în Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, Bucureşti. Telefon 316.97.88/int.108.

ISSN 1221-4019 şi ISSN 1841-4265 (Opinia națională ONLINE)

Machetarea computerizată şi tiparul executate de LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ŞI TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI *ROMÂNIA DE MÂINE*

E-mail: tehno@spiruharet.ro

SOCIETATEA NAȚIONALĂ *SPIRU HARET* PENTRU EDUCAȚIE, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ
și
TELEVIZIUNEA *ROMÂNIA DE MÂINE EDUCAȚIONAL*

în colaborare cu:
Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea
Casa de Cultură Horezu **Primăria și Consiliul Local Horezu**

organizează
în ziua de 20 martie 2009, orele 17, la Casa de Cultură din Horezu

Concertul de muzică populară
CÂNTECUL LA EL ACASĂ

În cadrul acestui spectacol vor fi sărbătoriți laureații concursului organizat de TVRM „Glasul Cântecului Românesc"
ANA MARIA IORGA și BOGDAN VASILE CIORANU

INVITAȚI ÎN RECITAL:

Victorița Lăcătușu, Georgiana Barsac, Nina Predescu, Marcel Părău, Rodica Mitran, Dumitru Miuță, Robert Târnăveanu, Camelia Cosma Stoiță, Dumitru Margine, Ion Lupu, Mariana Birică, Corina Dragomir, Mioara Raica, Daniela Cernea, Roberta Crintea, Alin Pavelescu, Cristina Udrea, Ion Drăgan, Dumitru Margine, Ștefan Vlad
Ionuț Tudorescu, Angela Săftoiu, Stelian Hristea, Nicolae Mihai Gruia, Raluca Sandu, Petrică Ciobanu, Vasilică Bordeianu, Ana Maria Ion Oprișan, Marius Brutaru, Georgeta Vasile, Cornelia Ghica, Elena Cuculici, Loredana Streche, Maria Băndoiu, Georgiana Mănăilă, Ionuț Apătăchioaie, Ana Maria Cârjan, Ilie Dură
Alexandru Pătrașcu, Marius Țugulescu, Cătălin Hașa, Lucreția Goagea, Răzvan Năstăsescu, Cosmin Bădiță, Augustin Constantinescu, Teodora Tănase, Ana Maria Gheorghescu, Gabriel Andrei, Adriana Dinea, Andreea Dobre, Răducu Condurache, Alin Trocan, Leonard Udeanu, Alexandra Dicu, Alexandra Cârceag, Giulia Cismaru, Samir Ionescu, Alina Crăcană

Grupul folcloric „Mândrele" din Prundeni Vâlcea
Ansamblul „Brădulețu" al Casei de Cultură din Horezu
Ansamblul „Miorița" din Vaideeni-Vâlcea
Ansamblul „Cununița Munților" al Școlii cu clasele I-VIII „Luca Solomon" din Vaideeni
Ansamblul „Rapsozii Oltului" din Râmnicu Vâlcea
Grupul folcloric „Teleormanul"
Acompaniază orchestra de muzică populară RAPSODIA VÂLCEANĂ din Râmnicu Vâlcea
Dirijor IONEL PUIA
Redactor FLORIN RACOCI
Prezintă: GEORGEL NUCĂ și SILVIA SEMENIUC
Realizator GEORGEL NUCĂ

INTRAREA LIBERĂ

Decernarea diplomelor pentru bursele de merit

NE MÂNDRIM CU EI!

*„Factorul esențial al realizării unui nivel ridicat de calitate și eficiență îl constituie **capitalul uman**, respectiv omul, personalitatea sa vie îmbogățită prin însușirea realizărilor de vârf din societatea științei, învățământului și culturii, capabil nu doar să folosească produsele tehnicii și tehnologiilor de vârf realizate de cetățenii altor țări mai dezvoltate, ci să creeze el însuși produse de înaltă calitate. Iar capitalul uman se formează în primii ani de viață în familie și în procesul de învățământ" – prof.univ.dr. Constantin Mecu.*

În data de 11 martie 2009, în sediul Universității *Spiru Haret* din București, Splaiul Independenței nr. 313, s-a organizat festivitatea de decernare a diplomelor de merit pentru studenții facultăților, care își desfășoară activitatea în acest complex universitar. Reprezentantul conducerii universității, prorector prof.univ.dr. Constantin Mecu, a precizat că Universitatea *Spiru Haret*, față de anii anteriori, a acordat în acest an universitar doar burse de tip A, burse care acoperă rata a II-a și a III-a din taxa de studiu, valoarea unei burse fiind de 920 lei. Aceste burse recompensează efortul studenților, depus în anul universitar anterior, pentru cei care au obținut medii peste 9,50 și s-au încadrat în numărul de burse repartizate fiecărei facultăți. Alături de prof.univ.dr. Constantin Mecu,, reprezentanții conducerii facultăților au înmânat diplomele de merit în aplauzele studenților prezenți la această festivitate. Îi felicităm și noi pe toți studenții haretiști care au primit burse de merit pentru rezultatele obținute. Îi remarcăm, în această pagină, pe câțiva dintre studenții cu care ne mândrim.

Foto și text Gabriela SÂRBU

Cei mai merituoși studenți de la facultățile de Muzică, Teatru, Educație Fizică și Sport, cu diplomele primite

FACULTATEA DE MARKETING ȘI AFACERI ECONOMICE INTERNAȚIONALE, BUCUREȘTI

Claudia Denisse Cămăraş – anul II, media 10; Ana Maria Plăiaşu – anul II, media 9,92; Minia Elena Nicolae, Nicolea Cristina Răşcanu (Cocunu), Adrian Parpală – anul III, media 9,85; Liliana Soare şi Ion Severus Laurian – anul II, media 9,84; Monica Speriatu şi Marian Jipa – anul III, media 9,78; Florentina Lorena Geampalia – anul II, media 9,76; Andreea Valentina Ciobanu şi Cosmin Prelipcean – anul III, media 9,71; Anca Maria Zaharia, Cristian Paşa, Adrian Vasile Manole, Sergiu Cocoş, Oana Larisa Crisbasanu – anul II, media 9,69; Adriana Mioara Mihalcea (Socarici) şi Alin Bogdan Ghimeş – anul III, media 9,64; Pavel Victor Caşu şi Dragoş Ion Mierlita – anul II, media 9,61; Maria Anca Ioniță şi Ana Maria Boroş – anul III, media 9,57; Ema Florentina Adaniloae, Oana Amalia Necula, Alina Turcin – anul II, media 9,53; Anişoara Ghiorghiță, Roxana Elena Gheorghe, Andreea Seceleanu, Gabriela Oțelea – anul III, media 9,50.

FACULTATEA DE MANAGEMENT FINANCIAR-CONTABIL, BUCUREȘTI

Viorica Elena Barbu (Roman) – anul II, media 9,86; Oana Alexandra Lungulescu şi Adina Lapoviță – anul II, media 9,71; Roxana Alexandrescu (Hîldan) – anul III, media 9,71; Mihaela Chiriță, Gabriela Ciobanu, Mihaela Voicu, Berteanu Vlad, Ion Iulian Hurloiu – anul II, media 9,64; Violeta Andreea Mihai şi Mirela Stoicea (Norețu) – anul III, media 9,64; Claudia Ionela Șuță – anul II, media 9,57; Aurora Dragomir – anul III, media 9,57; Petronela Nedelea şi Ionuț Nicolae Radu – anul III, media 9,50.

FACULTATEA DE FINAȚE ȘI BĂNCI, BUCUREȘTI

Anamaria Marin – anul II, media 9,87; Liliana Soare – anul III, media 9,71; Ramona Fieraru – anul II, media 9,64; Margareta Ruxandra Popkov, Alina Ileana Voica, Maria Mariana Pârțac – anul III, media 9,64; Cătălina Maria Cotor – anul II, media 9,57; Iuliana Haureş şi Cosmina Ionela Panait – anul II, media 9,50.

FACULTATEA DE SOCIOLOGIE-PSIHOLOGIE, BUCUREȘTI

Anghel M. Dan Ionel – anul II, media 10; **Anghel M. Raluca** – anul II, media 10; **Bârzan (Ana) Gh. Gherghina** – anul II, media 10; **Condeescu Şt. Andreeea Evelina** – anul III, media 10; **Gheorghiță L. Ioana** – anul III, media 10; **Mocanu M. Mariana** – anul III, media 10; **Nicolae Gh. Ionuț** – anul III, media 10; **Petrea (Covrig) C. Gabriela** – anul II, media 10; **Predescu M.G. Lucia Gabriela Cristina** – anul III, media 10; **Proca C. Mădălina** – anul III, media 10; **Rey M. Ruxandra Marina** – anul III, media 10; **Roşoga I. Cătălin Ştefan** – anul II, media 10; **Sava I. Cătălina Livia** – anul III, media 10; Pârlea M. Mihai Alexandru – anul III, media 9,93; Ioan Gh. Andreea Cristina – anul III, media 9,93; Popescu Alexandra – anul III, media 9,93; Roşculeț Gh. Georgiana – anul III, media 9,93; Şendrea I. Cristina – anul III, media 9,93; Şerban M. Cristina Eugenia – anul III, media 9,93; Simionescu S. Gabriela Florentina – anul III, media 9,93; Cheşa D. Ramona Elena – anul III, media 9,93.

FACULTATEA DE FILOSOFIE-JURNALISM, BUCUREȘTI

Daniela Bică – anul III, media 10; Andrei Mihail Gabur – anul II, media 9,93; Daniel Nicolae Djamo şi Adriana Mariana Priboianu – anul III, media 9,86; Roxana Ionescu – anul III zi, media 9,82; Emilia Anca Dumitrescu – anul II, media 9,80; Violeta Alina Melnic – anul II, media 9,76; Andreea Gabriela Mitu, Florin Alexandru Alboiu, Ana-Maria Andreiu – anul III, media 9,76; Ana-Maria Popa – anul III, media 9,73; Mihai Botea, Alexandra Laura Meckl, Teodora Zincă – anul II, media 9,73; Ileana Sînziana Popescu – anul II, media 9,60.

FACULTATEA DE RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE, BUCUREȘTI

Mirela Georgiana Vatamanu – anul III, media 10; **Irina Cotorobai** – anul II, media 10; **Olivia Rusu Enache** – anul II, media 10; Denisa Elena Balea – anul III, media 9,94; Laura Ana Ghimpel, Eliza Mădălina Preda, Andreea Simina Stanciu, Ioana Daniela Ştefan, Florina Elena Ştefănoiu – anul II, media 9,94; Gina Petruța Andrei şi Adina Elena Călin – anul III, media 9,88; Adina Comşa – anul II zi, media 9,88; Camelia Tîrcă – anul III, media 9,81; Marin Cătălin Ştefan – anul II, media 9,81.

FACULTATEA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, BUCUREȘTI

Onuțu N. Gabriela Maria – anul II, media 9,89. Florea P. Tania Veronica – anul III, media 9,84.

FACULTATEA DE MEDICINĂ VETERINARĂ, BUCUREȘTI

Zamfirescu C. Răzvan Constantin – anul III, media 9,75.

FACULTATEA DE ISTORIE, MUZEOLOGIE ȘI ARHIVISTICĂ BUCUREȘTI

Alexandru Cristian – anul II; Rusu Nicoleta Doina – anul II.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT, BUCUREȘTI

Specializarea Kinetoterapie şi motricitate specială: Marinescu Gabriela Adriana – anul III, media 10; **Nica B. Iulian Valentin** – anul III, media 10; Nicu Alina Daniela – anul III, media 9,88; Potoceanu (Cîmpeanu) D. Constanța – anul III, media 9,88; Cojocaru I.Marian – anul III zi, media 9,88; Ştefan I. Leon Marian – anul III, media 9,88; Cumpănaşu M. Mirela – anul III, media 9,82; Curelar I. Mariana – anul III, media 9,82. **Specializarea Educație fizică și sportivă:** Samoilă (Popescu) C. Laura – anul III, media 9,63; Coroamă M. Daniel Ionuț – anul II, media 9,50.

FACULTATEA DE CONTABILITATE ȘI FINANȚE, RÎMNICU-VÂLCEA

Molnar Şt. Simona – anul III, media 9,92; Potopeanu A. Giorgiana Elena – anul III, media 9,92; Bercu I. Elena – anul III, media 9,85; Vîrje (Motocescu) M. Maria – anul III, media 9,78; Diaconu (Barac) Şt. Amelia – anul II, media 9,78; Mladin V. Elena – anul II, media 9,78.

FACULTATEA DE DREPT ȘI ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ, RÎMNICU-VÂLCEA

Crăciun (Popescu) I. Cristiana – anul II, media 10; **Stoica V. Alina Elena** – anul II, media 10; Armăşoiu Gh. Alina Claudia – anul II,media 9,92; Bojan (Geamănu) C. Maria – anul III,media 9,92; Bondoc (Boboc) N. Elena – anul IV, media 9,85; Popa Gh. Corina – anul IV, media 9,85; Ninciuleanu G.T. Alexandra Gabriela – anul III, media 9,84.

FACULTATEA DE PSIHOLOGIE-PEDAGOGIE, BRAŞOV

Babonea (Crețu) Elena – anul II, media 10; **Ghițu (Vajda) Daniela** – anul II, media 10; **Matei Luminița Nicoleta** – anul II, media 10; **Dobrescu Liviu Alexandru** – anul II, media 10; **Hadar Adrian Florin** – anul II, media 10; **Zîrnovean (Drecea) Simona** – anul III, media 10; **Baciu (Dragomir) Viorica** – anul III, media 10; **Bucşa (Lupoian) Camelia** – anul III, media 10; **Râşnoveanu (Mănălăchioaia) Maria Mirela** – anul III, media 10.

FACULTATEA DE CONTABILITATE ȘI FINANȚE, CÂMPULUNG MUSCEL

Specializarea Contabilitate şi Informatică de Gestiune: Calciu I. Liliana Carmen – anul III, media 9,87; Robu (Iuga) I. Lucia – anul II, media 9,85. **Specializarea Finanțe şi Bănci:** Mocanu (Cojanu) I. Mariana Georgeta – anul II, media 9,85. **Specializarea Administrarea afacerilor:** Ardeleanu I. Mirela – anul III, media 9,84; Craioveanu (Şcrada) D. Claudia – anul III, media 9,84.

FACULTATEA DE FINANȚE SI BĂNCI, BLAJ

Irimie (Chiş) A. Laura Simona – anul II, media 9,93; Buchendrea(Handrea)Gh. Marioara – anul II, media 9,92; Mărginean Gh. Gheorghe Roman – anul III, media 9,78; Muntean (Popa)Gh. Luciana Gabriela – anul III, media 9,78.

FACULTATEA DE TEATRU, BUCUREȘTI

Specializarea Artele Spectacolului (Actorie): Croitoru Diana – anul II,media 9,52; Riciu Delia Alexandra – anul II, media 9,52.

FACULTATEA DE DREPT ȘI ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ, CRAIOVA

Stegaru Cătălina – anul II, media 10; **Chera (Asan) Liliana** – anul III, media 10; **Dinu (Ştirbu) Elena** – anul III, media 10; **Gabroveanu (Cîrciumaru) Gheorghița** – anul III, media 10; **Ionică Marinela Mihaela** – anul III, media 10; **Mărgărit (Stanca) Claudia** – anul III, media 10; **Sfetcu Marinela** – anul III, media 10; **Susuianu Ion** – anul III, media 10; **Vieru (Pătruşcă) Mihaela** – anul III, media 10; **Ariciu Ionela** – anul IV, media 10; **Boboc Ion Emanoil** – anul IV, media 10; **Budjeti (Golaşu) Ana** – anul IV, media 10; **Grigorie (Popa) Maria** – anul IV, media 10; **Ion (Bloj) Gabi** – anul IV, media 10; **Maria Constantin** – anul IV, media 10; **Mihai Niculina** – anul IV, media 10; **Sandu Florența** – anul IV, media 10; **Stîngă Mihaela** – anul IV, media 10.

UNIVERSITATEA ÎN ERA ȘI SOCIETATEA CUNOAȘTERII

Prof. univ. dr. Ştefan COSTEA

Astăzi nu mai este necesar a demonstra cât de mare este importanța educației în general, a învățământului universitar, în special, pentru destinul societății și a umanității, într-o lume în care inegalitățile dintre persoane, popoare, națiuni şi țări cresc continuu şi în care considerentele economice, puterea absolută a „banului" şi goana pentru obținerea unor profituri tot mai mari, cu orice preț, înlătură valorile etice şi amenință sensul uman al solidarității. Aceasta, deoarece se ştie ce rol esențial îl are învățământul, cel universitar în mod deosebit, în asigurarea dezvoltării economico-sociale şi culturale endogene, în consolidarea şi dezvoltarea democrației, în apărarea păcii, ca una din valorile umane fundamentale, şi a celorlalte drepturi şi libertăți fundamentale ale omului. Realizarea unei misiuni de asemenea dimensiuni reclamă imperios deschiderea de noi căi pentru reînnoirea şi transformarea învățământului superior în direcțiile pe care le reclamă istoria şi dezvoltarea societăților contemporane, care devin din ce în ce mai rapid societăți ale cunoaşterii şi informatizării.

În consecință, în prezent este clar că studiile universitare trebuie să se schimbe radical, să devină în mod organic flexibile şi, în acelaşi timp, mai diverse în structurile, instituțiile, curricula, natura şi programele în cadrul cărora se realizează. Ele trebuie să se transforme şi să se modernizeze nu numai pentru a ține pasul cu transformările ce se înregistrează la nivelul ontologiilor sociale, ci şi pentru a fi în măsură să anticipeze apariția şi dezvoltarea noilor necesități ale societății şi oamenilor şi să fie deschise necesităților permanentizării educației populațiilor adulte. Atât pentru actualizarea cunoştințelor şi competențelor sau reconversiei profesionale, cât şi pentru pregătirea lor în vederea retragerii din viața profesională activă şi dezvoltarea lor culturală şi umană, în general.

Toate acestea conduc la concluzia că funcțiunile universității contemporane trebuie să fie reconsiderate şi extinse. Dincolo de funcțiile sale tradiționale de învățare, formare şi cercetare ştiințifică, care rămân fundamentale, universitatea de azi este chemată să îşi asume un rol sporit şi expres în eforturile de formare a unui nou tip de personalitate umană, care să depăşească formația omului îngust specializat, „divizat", şi să devină „omul complet" sau „omul total", caracterizat prin dezvoltarea echilibrată a tuturor componentelor personalității – integralitate fizică, intelectuală, afectivă, etică – şi prin capacitatea de afirmare şi valorificare cât mai deplină a resurselor şi disponibilităților individuale, potrivit pluralității naturii umane.

A devenit o necesitate stringentă ca în curricula şi studiile universitare să fie incluse şi cele care privesc actualele „probleme globale" ale omenirii, cum sunt: sărăcia, foamea, analfabetismul, inegalitățile sociale, subdezvoltarea, problemele energiei, apei, mediului şi ecologiei, alienarea economică, politică şi socială etc., universitatea fiind chemată să îşi sporească contribuția la soluționarea acestor probleme majore de ordin planetar sau de importanță regională şi locală.

Alături de eforturile de promovare a învățământului şi a cercetării ştiințifice, activitățile universitare sunt chemate să resitueze pe prim plan eforturile consacrate prezervării unității dintre cultură şi învățământul superior, promovării valorilor culturale autentice, prin toate mijloacele de care dispun. În acelaşi timp, ele trebuie să îşi îndeplinească rolul lor de creatoare de valori noi, în măsură să revitalizeze cultura, potrivit necesităților umane care evoluează. În acest context, în eforturile lor de a participa mai activ la dezvoltarea culturală, universitățile au obligația de a-şi reexamina propria lor „cultură", respectiv, ansamblul coerent al simbolurilor organizate – cunoaşterea şi modalitățile sau tehnicile cunoaşterii, valorile, principiile şi normele comportamentale şi de acțiune proprii lumii universitare. Cultura universitară contribuie în mod hotărâtor la formarea personalității studenților, care, ca absolvenți ai universității, sunt, în ultimă instanță, produsul unui proces de inițiere, de asimilare, de adaptare şi de creație culturală, care imprimă un stil al individului şi suscită emergența de modele culturale în societate.

Şi, nu în ultimul rând, astăzi se impune o nouă abordare şi soluționare a ansamblului relațiilor şi interacțiunilor dintre universitate şi societate. În primul rând, relațiile dintre învățământul universitar, stat şi societate, în general. Pentru ca universitatea să îşi poată îndeplini misiunile sale, o condiție esențială, care trebuie să fie pe deplin satisfăcută, este cea a respectării şi garantării **autonomiei instituționale** şi a **libertăților academice** de către stat şi societate. Concomitent cu datoria universității de a „da socoteală", de a accepta ca, ceea ce face şi **ceea ce „produce"**, în calitatea sa de componentă majoră a educației „ca serviciu social" şi ca „bun public", **să fie evaluat**, în termenii concordanței dintre ceea ce societatea aşteaptă şi are nevoie şi ceea ce învățământul universitar oferă, prin evaluarea calității, pe bază de merit. Atât în cazul universității publice, finanțate de stat, cât şi al celor private, susținute de comunitățile sociale, pe care le servesc.

În acest context, al misiunilor schimbătoare ale universității, conținutul, curriculum-ul studiilor universitare se cere a fi reconsiderat şi modernizat, din perspectiva unor noi paradigme ale educației, ca proces de formare şi dezvoltare umană, într-o epocă în care societățile contemporane devin din ce în ce mai mult societăți ale cunoaşterii şi informatizării, epocă în care cunoaşterea umană, ştiința şi tehnologia deschid noi orizonturi, nebănuite, economice, sociale, politice, culturale şi spirituale, la nivelul întregii planete.

În condițiile în care modelele muncii, ale vieții economice, sociale şi umane se transformă radical, în conținutul studiilor universitare este obligatoriu să se regăsească asemenea probleme şi teme ca:

– studiile universitare şi dezvoltarea;

– noile exigențe ale „lumii muncii";

– învățământul superior şi dezvoltarea umană sustenabilă;

– dezvoltarea națională, dezvoltarea regională şi globală;

– de la tradițional la virtual - noile tehnologii informatice şi de comunicare;

– învățământul superior, cultura şi societatea ş.a.

Reînnoirile ce se operează în curriculum-ul studiilor trebuie să fie urmate de „înnoirea" formelor şi metodelor de pregătire ştiințifică, de specialitate şi metodică, atât a personalului didactic, cât şi a studenților, pentru a fi în măsură să abordeze şi să trateze adecvat noile conținuturi ştiințifice, cu caracter multidisciplinar, interdisciplinar şi transdisciplinar.

În acelaşi timp, în condițiile în care, în cea de a doua jumătate a secolului trecut, învățământul superior a înregistrat o spectaculoasă expansiune, numărul studenților crescând de aproximativ şase ori (de la 13 milioane în anul 1962, la 82 de milioane în 1995), a devenit deja o sarcină expresă stabilirea unor sisteme de învățământ superior de masă, integrate în sistemele generale de educație şi formare pe parcursul întregii vieți. Cu asigurarea tuturor condițiilor pentru ca acesta să fie în măsură să ofere, unui număr cât mai mare de membri ai generațiilor tinere şi adulte, pregătire de înaltă calitate, abilități şi competențe care să le permită acces adecvat în viața profesională şi socială activă şi să poată să îşi perfecționeze continuu cunoaşterea şi capacitatea de muncă şi de creație.

Un loc şi un rol important în realizarea ansamblului obiectivelor de dezvoltare contemporană a învățământului universitar îl are şi efortul de cunoaştere şi de valorificare de către instituțiile de învățământ superior, naționale, a experienței internaționale, prin dezvoltarea cooperării, parteneriatului şi solidarității interuniversitare, atât pentru ridicarea calității şi eficienței interne a învățământului, cât şi pentru construirea de noi „punți" de legătură între partenerii locali, naționali şi la nivel internațional.

Pe aceste coordonate şi-a înscris eforturile, încă de la înființarea sa, Universitatea *Spiru Haret*, de dezvoltare şi modernizare a tuturor componentelor structurale şi funcționale ale sale. Începând cu:

– crearea tuturor condițiilor necesare pentru extinderea echitabilă a accesului la educație superioară a unui număr cât mai mare de tineri dornici să învețe;

– sprijinirea tinerilor din mediul rural, a fiilor de cadre didactice, pensionari şi şomeri, de a accede la studii superioare prin multiple facilități, între care scutiri de plata taxelor de admitere la universități, acordarea de burse de merit şi sociale, procurarea cu reduceri de 30% a tuturor manualelor, cursurilor şi a celorlalte tipuri de materiale necesare în activitățile didactice şi de învățare, acordarea de cursuri-sinteză gratuit pentru studenții de la forma de învățământ la distanță etc;

– acces la cursurile, sintezele, consultațiile, dezbaterile etc. transmise timp de 10 ore pe zi de TVRM, post propriu de televiziune, creat special, atât pentru facilitarea accesului la studii pentru un număr cât mai mare de tineri, cât şi pentru modernizarea didacticii universitare, sporirea eficienței şi ridicarea calității procesului de învățământ;

– acces gratuit la publicația *Opinia națională*, săptămânal de opinie, informație şi de idei de larg interes, care publică cu regularitate consultații, studii tematice, dezbateri ştiințifice şi alte materiale documentare cu caracter ştiințific şi didactic în sprijinul activității studenților;

– acces gratuit la cluburile studențeşti proprii din Bucureşti şi din Braşov şi la Complexul Sportiv propriu din Bucureşti.

De la înființarea sa şi până în prezent, Universitatea noastră a făcut eforturi constante pentru crearea, dezvoltarea şi modernizarea infrastructurii învățământului, investind uriaşe sume de bani pentru asigurarea şi dotarea modernă a spațiilor de învățământ şi a laboratoarelor, achiziționarea de tehnologii informatice şi de comunicare, de tehnologii didactice, procurarea unui volum semnificativ de carte pentru bibliotecile Universității şi ale facultăților etc.

O preocupare majoră a conducerii Universității a fost aceea de a multiplica şi diversifica oportunitățile şi structurile instituționale şi formele de învățământ în aşa fel încât acestea să răspundă cât mai deplin şi mai adecvat situațiilor diverse şi exigențelor specifice ale studenților. În această privință, o poziție privilegiată o are efortul de a crea noi medii de învățare şi, în primul rând, crearea şi extinderea amplă a învățământului la distanță, direcție majoră de dezvoltare şi modernizare a învățământului superior, cu asigurarea condițiilor optime de conținut, organizare, mijloace şi metode didactice adecvate şi de dotări tehnologice de ultimă generație, necesare obținerii calității şi eficienței acestei forme de învățământ.

În centrul eforturilor de dezvoltare şi modernizare a studiilor din Universitate au fost situate, constant, noi abordări educaționale, creative şi inovative, atât în curricula generală a studiilor, cât şi în curricula disciplinelor specifice de studii, astfel încât acestea să țină pasul cu procesele debordante ale cunoaşterii ştiințifice, cu dezvoltările din ce în ce mai rapide şi mai inedite ale tehnologiei şi, în special, a tehnologiilor informatice şi de comunicație, cu evoluțiile şi transformările profunde ale proceselor economico-sociale, fenomenelor politice şi dezvoltării culturale. Corelativ acestor preocupări sunt şi cele privind modernizarea didacticii învățământului superior, consacrate identificării şi promovării unor noi viziuni, noi metode şi tehnici de învățare, creării unor noi tipuri de predare şi de învățare, cuplate cu utilizarea unor noi strategii, sisteme şi tehnici de evaluare, capabile, pe de o parte, să evidențieze, iar, pe de altă parte, să promoveze nu numai resursele şi forțele memoriei, ci şi, mai ales, pe cele ale înțelegerii, abilitățile de aplicare practică a cunoştințelor asimilate, precum şi capacitățile de creație şi inovație ale studenților.

Întrucât atingerea unor astfel de obiective este organic corelată cu competențele şi calitatea personalului didactic, conducerea Universității stimulează eforturile necesare pentru elaborarea şi implementarea unor noi modele de formare şi perfecționare a personalului didactic şi sprijină, în toate privințele, eforturile de „înnoire" a pregătirii de specialitate, şi de introducere şi procesele de formare a personalului, a unor noi forme şi modalități de pregătire psihopedagogică şi sociologică, didactică şi metodică, teoretică şi practică, astfel încât acesta să fie în măsură să „trateze didactic" noile conținuturi ştiințifice, mulți şi interdisciplinare, ale predării-învățării şi formării noilor generații de specialişti cu înaltă calificare pentru toate sferele şi domeniile activității şi vieții sociale.

Nu în ultimul rând, Universitatea noastră este deschisă şi depune eforturi pentru dezvoltarea relațiilor internaționale, considerând cooperarea interuniversitară ca o parte integrantă a misiunilor instituționale ale sale. În acest domeniu, ea favorizează relații de cooperare bilaterală şi multilaterală, în cadrul unor programe realizate, atât sub egidă guvernamentală, interguvernamentală, cât şi în sistemul organizațiilor non-guvernamentale, urmărind promovarea mobilității academice internaționale, schimbul de idei şi de experiență, realizarea de programe şi proiecte educative şi de cercetare ştiințifică, prin eforturi concertate cu instituții de învățământ superior din Europa şi din afara Europei. O atenție specială acordă, în acest scop, creării unor structuri şi mecanisme care să faciliteze promovarea şi managementul cooperării internaționale universitare.

Chiar şi un tur sumar de orizont asupra situației actuale şi perspectivelor învățământului universitar este edificator, atât în privința dimensiunilor, cât şi a gradului de complexitate a eforturilor pe care sunt chemați să le depună toți „actorii" din sistemul învățământului superior şi, în primul rând, personalul didactic şi studenții, pentru a găsi cele mai bune soluții marilor probleme ale punerii de acord a relațiilor dintre învățământul universitar, ştiința, cultura şi societățile cognitive contemporane.